

Załącznik do uchwały nr 306/18/VII
Rady Miasta Puszczykowa
z dnia 27 marca 2018 r.

2018

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA PUSZCZYKOWA NA LATA 2018–2023

Spis treści

I. WPROWADZENIE.....	3
II. OPIS POWIĄZAŃ PROGRAMU REWITALIZACJI Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PLANISTYCZNYMI.....	4
II.1. Karta Lipska na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich	4
II.2. Strategia Europa 2020	4
II.3. Deklaracja z Toledo	5
II.4. Strategia na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020, z perspektywą do 2030 r. (SOR)	5
II.5. Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK 2030)	6
II.6. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010–2020. Regiony. Miasta. Obszary Wiejskie (KSRR)	6
II.7. Narodowy Plan Rewitalizacji 2022. Założenia (NPR)	7
II.8. Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2020 roku. Wielkopolska 2020	7
II.9. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego.....	8
II.10. Strategia Rozwoju i Promocji Miasta Puszczykowo.....	8
II.11. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Puszczykowo	9
II.12. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Puszczykowo 2016–2020	10
III. DIAGNZA GMINY, W TYM DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH SŁUŻĄCA WYZNACZENIU OBSZARU ZDEGRADOWANEGO (OZ) I OBSZARU REWITALIZACJI (OR).....	11
III.1. Ogólna charakterystyka gminy	11
III.1.1. Sfera społeczna.....	12
III.1.2. Sfera gospodarcza	13
III.1.3. Sfera środowiskowa	13
III.1.4. Sfera przestrzenno–funkcjonalna.....	14
III.1.5. Sfera techniczna	16
III.2. Metoda wyznaczenia obszaru zdegradowanego (OZ) i obszaru rewitalizacji (OR).....	17
III.3. Obszar zdegradowany (OZ)	51
III.4. Obszar rewitalizacji (OR)	54
III.5. Pogłębiona diagnoza obszaru rewitalizacji (OR).....	57
III.5.1 Wywiady z przedstawicielami lokalnej społeczności z obszaru rewitalizacji (OR)	57
III.5.2 Spacer studyjny po wyznaczonym obszarze rewitalizacji (OR)	57
III.6. Wnioski z diagnozy – skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych oraz lokalne potencjały obszaru rewitalizacji (OR).....	58
III.6.1 Charakter potrzeb rewitalizacyjnych w sferze społecznej (sfera priorytetowa) – Cały obszar rewitalizacji (OR).....	59
III.6.2 Charakter potrzeb rewitalizacyjnych w sferze gospodarczej – Cały obszar rewitalizacji (OR)	60

III.6.3 Charakter potrzeb rewitalizacyjnych w sferze środowiskowej – Cały obszar rewitalizacji (OR).....	60
III.6.4 Charakter potrzeb rewitalizacyjnych w sferze przestrzenno–funkcjonalnej – Cały obszar rewitalizacji (OR).....	60
III.6.5 Charakter potrzeb rewitalizacyjnych w sferze technicznej	60
III.6.6 Lokalne potencjały obszaru rewitalizacji (OR) – Cały obszar rewitalizacji (OR)	61
IV. WIZJA STANU OBSZARU REWITALIZACJI (OR) PO PRZEPROWADZENIU REWITALIZACJI	62
V. CELE REWITALIZACJI ORAZ KIERUNKI DZIAŁAŃ.....	62
VI. PROJEKTY I PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE	62
VI.1 Podstawowe projekty rewitalizacyjne	63
VI.2. Pozostałe przedsięwzięcia rewitalizacyjne.....	74
VI.3. Projekty zintegrowane	75
VI.4. Powiązania projektów rewitalizacyjnych z wybranymi dokumentami gminnymi	76
VII. KOMPLEMENTARNOŚĆ PROJEKTÓW/PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH.....	77
VII.1. Komplementarność przestrzenna	77
VII.2. Komplementarność problemowa	79
VII.3. Komplementarność proceduralno–instytucjonalna	79
VII.4. Komplementarność międzyokresowa	80
VII.5. Komplementarność źródeł finansowania	80
VIII. INDYKATYWNE RAMY FINANSOWE W ODNIESIENIU DO PROJEKTÓW/PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH	80
IX. STRATEGICZNA OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO (SOOŚ). ..Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.	
X. USPOŁECZNIE NIE PROGRAMU REWITALIZACJI	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
X.1. Diagnozowanie	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
X.2. Programowanie	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
X.3. Wdrażanie oraz monitorowanie programu rewitalizacji.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
XI. SYSTEM WDRAŻANIA, MONITOROWANIA ORAZ SPOSÓB MODYFIKACJI PROGRAMU REWITALIZACJI.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Spis tabel	92
Spis rycin.....	92

I. WPROWADZENIE

Rewitalizacja obszarów zdegradowanych to najbardziej kompleksowa odpowiedź na degradację społeczną, gospodarczą, przestrzenną, techniczną i środowiskową polskich gmin. Jest ona zagadnieniem, które przez długie lata nie było uregulowane prawnie, co było jednym z głównych przeszkód prowadzenia działań w zakresie odnowy społeczno-gospodarczej obszarów zdegradowanych. Obecnie kwestie merytoryczne związane z rewitalizacją regulują: Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji oraz Wytyczne Ministra Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014–2020.

Program rewitalizacji jest zasadniczym dokumentem służącym zaplanowaniu i realizacji procesu rewitalizacji. Ma on charakter „strategii rewitalizacji”, w której dokonuje się pogłębionej diagnozy stanu obszaru rewitalizacji oraz planuje i koordynuje działania, służące osiągnięciu wizji stanu obszaru po rewitalizacji. Służy również koordynacji działań rewitalizacyjnych z szeregiem innych dokumentów uchwalonych przez gminę.

Miasto Puszczkowo, uznając rewitalizację za istotny obszar interwencji, przystąpiło do opracowania Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Puszczkowa na lata 2018–2023. Dokument przygotowany został zgodnie z wymogami określonymi w Wytycznych Ministra Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014–2020 oraz Zasadach programowania i wsparcia rewitalizacji w ramach WRPO 2014+, przyjętych przez Zarząd Województwa Wielopolskiego.

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Puszczkowa na lata 2018–2023 kompleksowo i w sposób zaplanowany przedstawia sposób rozwiązywania problemów występujących na obszarze rewitalizacji wyznaczonym na terenie miasta. Podstawę prawną uchwalenia programu stanowi Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

II. OPIS POWIĄZAŃ PROGRAMU REWITALIZACJI Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PLANISTYCZNYMI

II.1. Karta Lipska na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich

W 2007 roku został przyjęty dokument podkreślający potrzebę opracowania strategii zintegrowanego rozwoju miejskiego, uwzględniający aspekty ekonomiczne, społeczne, ekologiczne oraz wymiar zdrowotny i kulturowy, a także zdolność instytucjonalną państwa. W ramach Karty Lipskiej zostały określone dwa kluczowe cele:

I. Wykorzystanie na większą skalę zintegrowanego podejścia do polityki rozwoju miejskiego – wskazujący na następujące strategie:

- Tworzenie i zapewnianie przestrzeni publicznych wysokiej jakości,
- Modernizacja sieci infrastruktury i poprawa wydajności energetycznej,
- Aktywna polityka innowacyjna i edukacyjna.

II. Zwrócenie szczególnej uwagi na najuboższe dzielnice w kontekście miasta jako całości – oparty na strategiach działania:

- Realizacja strategii podnoszenia jakości środowiska fizycznego,
- Wzmocnienie gospodarki lokalnej i lokalnej polityki rynku pracy,
- Aktywna polityka edukacji i szkoleń dla dzieci i młodzieży,
- Promowanie sprawnego i korzystnego cenowo transportu miejskiego.

Narzędzia wykorzystywane do wdrażania programów zintegrowanego rozwoju powinny:

- opisywać mocne i słabe strony miast i dzielnic na podstawie analizy bieżącej sytuacji,
- określać spójne cele rozwoju dla obszaru miejskiego i tworzyć wizję dla miasta,
- koordynować terytorialne, sektorowe i techniczne plany oraz strategie, a także zapewniać, że planowane inwestycje przyczynią się do promowania równomiernego rozwoju obszaru miejskiego,
- koordynować i skupiać pod względem przestrzennym wykorzystanie funduszy przez uczestników sektora publicznego i prywatnego,
- być koordynowane na poziomie lokalnym i miejskim oraz angażować obywateli i innych partnerów, którzy mogą wnieść znaczny wkład w kształtowanie przyszłej jakości każdego obszaru w wymiarze gospodarczym, społecznym, kulturalnym i ekologicznym.

Podczas prac nad Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Puszczykowo na lata 2018–2023 zostały uwzględnione powyższe wytyczne Karty Lipskiej.

II.2. Strategia Europa 2020

Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu została przyjęta w 2010 roku i wyznacza główne cele rozwoju Europy. Podstawowym założeniem jest zwiększenie liczby miejsc pracy oraz podniesienie standardów życia. Wyznaczonych pięć głównych celów nawiązuje do: zatrudnienia, badań i innowacji, zmiany klimatu i energii, edukacji oraz walki z ubóstwem. Strategia Europa 2020 obejmuje trzy wzajemnie ze sobą powiązane priorytety: rozwój inteligentny, rozwój zrównoważony oraz rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu.

Wskazane w dokumencie Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Puszczykowo na lata 2018–2023 projekty działań rewitalizacyjnych wpisują się w nakreślone przez Komisję Europejską projekty przewodnie, umożliwiające postęp w ramach wskazanych powyżej priorytetów. W szczególności dotyczy to projektów celu pierwszego, związanych z kierunkami działań 1.1. Integracja osób wokół przedsięwzięć kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych oraz 1.2. Ograniczenie bezrobocia oraz ubóstwa wśród mieszkańców oraz zmniejszenie emisji pyłów do atmosfery.

II.3. Deklaracja z Toledo

Dokument podkreśla znaczenie zintegrowanej rewitalizacji miast dla rozwoju inteligentnego, zrównoważonego i sprzyjającego włączeniu społecznemu. Deklaracja wytycza główne kierunki działań w oparciu o:

- wzmocnienie wymiaru miejskiej polityki spójności,
- osiągnięcie zgodności pomiędzy wymiarem terytorialnym i miejskim – wymiar miejski powinien stanowić integralną część koncepcji spójności terytorialnej,
- kontynuację promowania badań, studiów porównawczych, statystyk, wymiany dobrych praktyk, rozpowszechnianie wiedzy dot. rozwoju miast oraz wzmacnianie ich koordynacji,
- promowanie zrównoważonego i zintegrowanego rozwoju miast poprzez wypracowanie instrumentów dla wdrażania Karty Lipskiej – stworzenie nowych instrumentów dla zintegrowanych i zrównoważonych polityk rozwoju miasta na wszystkich poziomach zarządzania: lokalnym regionalnym i krajowym),
- zapoczątkowanie dyskusji dot. najważniejszych wyzwań, przed którymi staną miasta europejskie w przyszłości.

Dokument ten wyznacza wspólne ramy dla procesu rewitalizacji miast europejskich, a Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Puszczykowo na lata 2018–2023 spełniając wytyczne wpisuje się w założenia Deklaracji.

II.4. Strategia na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020, z perspektywą do 2030 r. (SOR)

Głównym celem Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju jest tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym.

Aby osiągnąć zamierzony cel główny, Strategia wyodrębnia 3 cele szczegółowe, których realizacja będzie wiodła do spełnienia nakreślonego planu. Trzy podwaliny koncepcji to: Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną, Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony oraz Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarstwu. Drugi cel szczegółowy wskazuje na konieczność koncentracji działań w obszarze spójności społecznej i rozwoju zrównoważonym terytorialnie, co oznacza m.in. prowadzenie skutecznej polityki regionalnej dostosowanej do specyfiki danego terytorium i obejmującej działania służące aktywizacji gospodarczej, rozwojowi lokalnych rynków pracy i mobilizacji zawodowej mieszkańców, czy poprawie dostępu do usług publicznych z wykorzystaniem potencjałów

lokalnych i subregionalnych gospodarek, jak również własnych zasobów. W zadania te zdecydowanie wpisują się projekty: 1.1.1., 1.1.2., 1.1.3., 1.2.1. oraz 2.1.1. i Przedsięwzięcie 1.

Dalej, SOR, wylicza obszary, wpływające na osiągnięcie w/w celów: kapitał ludzki i społeczny, cyfryzacja, transport, energia, środowisko i bezpieczeństwo narodowe. W kontekście tych wytycznych Lokalny Plan Rewitalizacji Miasta Puszczykowo na lata 2018–2023 jest odpowiedzią na założone w Strategii priorytety i zarazem środkiem do ich osiągnięcia.

II.5. Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK 2030)

KPZK 2030 jako jeden z obszarów interwencji identyfikuje obszary z koncentracją problemów rozwojowych, tj.: obszary degradacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej i środowiskowej, na których występują problemy związane z niskim poziomem przedsiębiorczości, bezrobociem, niską jakością infrastruktury, depopulacją oraz często występującą koncentracją patologii i ubóstwa. KPZK 2030 dedykuje tym obszarom kierunek działań: *„Wspomaganie spójności w specyficznych obszarach problemowych – w tym: Restrukturyzacja i rewitalizacja obszarów zdegradowanych i miast”*, którego celem jest przywrócenie obszarom zdegradowanym funkcji administracyjnych, społecznych i gospodarczych oraz stworzenie warunków sprzyjających ich powtórnemu zagospodarowaniu, inwestycjom infrastrukturalnym oraz wsparciu zasobów ludzkich i przedsiębiorczości.

W KPZK 2030 sformułowano także pewne wskazania dotyczące działań na poziomach regionalnym i lokalnym, dotyczące wyznaczenia w planach zagospodarowania przestrzennego województw obszary, które na poziomie lokalnym powinny zostać objęte kompleksowymi programami rewitalizacji/restrukturyzacji oraz regionalnymi programami inwestycyjnymi, wpisującymi się w strategię rozwoju danego miasta i w strategię rozwoju województwa. Realizacja w Gminie Lokalnego Programu Rewitalizacji oparta została na naczelną zasadzie przyjętej w KPZK 2030 tj. ustrojowej zasadzie zrównoważonego rozwoju – czyli takiego rozwoju społeczno–gospodarczego, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności oraz obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń. Założenia Koncepcji znajdują przede wszystkim odzwierciedlenie w planowanych działaniach na rzecz społeczności Gminy Puszczykowo, aktywizacji oraz ograniczeniu wykluczenia społecznego. Proponowane działania obejmują także rozbudowę infrastrukturalny, w tym przedsięwzięcia stymulujące rozwój jednostki.

II.6. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010–2020. Regiony. Miasta. Obszary Wiejskie (KSRR)

KSRR w zakresie budowania spójności terytorialnej i przeciwdziałania marginalizacji obszarów problemowych identyfikuje cel szczegółowy: *„Restrukturyzacja i rewitalizacja miast i innych obszarów tracących dotychczasowe funkcje społeczno–gospodarcze”*, adresowany do obszarów miast tracących funkcje społeczno–gospodarcze, do których, w przypadku województwa wielkopolskiego, zalicza się: Gniezno, Kalisz, Konin, Leszno,

Ostrów Wlkp. i Piłę. Stwierdza również, że działania adresowane do obszarów zdegradowanych powinny być w szczególności ukierunkowane na wspieranie jakości kapitału ludzkiego, modernizację struktury gospodarczej, poprawę jakości i dostępności infrastruktury technicznej oraz modernizację i rozwój obiektów użyteczności publicznej. Działania rewitalizacyjne powinny być prowadzone na podstawie lokalnych programów rewitalizacji, które będą uwzględniać określone krajowe wytyczne i standardy. Wskazuje także m.in. na konieczność promowania projektów i inicjatyw opartych na partnerstwie publiczno–prywatnym. Tym samym, opracowanie Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Puszczykowo na lata 2018–2023 wyczerpuje pierwszy warunek, a wyodrębnione w jego ramach cele odpowiadają kierunkom wytyczonym w KSRR 2010–2020, w szczególności cele:

- 1.3. Budowa podstaw konkurencyjności województwa – działania tematyczne,
- 2.2. Wspieranie obszarów wiejskich o najniższym poziomie dostępności mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe,
- 2.3. Restrukturyzacja i rewitalizacji miast i innych obszarów tracących dotychczasowe funkcje społeczno–gospodarcze.

II.7. Narodowy Plan Rewitalizacji 2022. Założenia (NPR)

Z uwagi na konieczność podjęcia wielosektorowego i bardziej zintegrowanego wysiłku na rzecz wyprowadzania ze stanów kryzysowych obszarów zdegradowanych podjęto próbę wypracowania pakietu rozwiązań systemowych dla prowadzenia rewitalizacji w Polsce – w tym celu opracowano Założenia Narodowego Planu Rewitalizacji, w ramach, którego określono podstawowe założenia NPR oraz koncepcję jego zakresu. NPR stanowić będzie szeroko rozumianą wykładnię dla prowadzenia procesów rewitalizacyjnych jako działań kompleksowych i zintegrowanych. Głównym celem NPR będzie poprawa warunków rozwoju OZ w wymiarze przestrzennym, społecznym, kulturowym i gospodarczym. Realizacji tego celu służyć będzie tworzenie korzystnych warunków dla prowadzenia rewitalizacji w Polsce i położenie nacisku na holistyczne, zintegrowane podejście do prowadzenia takich działań. W swoich założeniach, NPR promuje pełniejsze, całościowe rozumienie rewitalizacji, która wykracza poza prowadzenie przedsięwzięć związanych z modernizacją w wymiarze infrastrukturalnym. Rewitalizacja w nowym rozumieniu stanowi zespół skoordynowanych i skoncentrowanych tematycznie i terytorialnie działań prowadzonych kompleksowo; zakłada skoncentrowane wysiłki wielu podmiotów na rzecz wyprowadzenia ze stanu kryzysowego danego obszaru, obejmującego interwencję w sferach: społecznej, gospodarczej, przestrzennej oraz kulturowej. Cele i kierunki zaplanowanych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Puszczykowo na lata 2018–2023 interwencji, odpowiadają zaleceniom NPR, przez skupienie się na kapitale ludzkim (Cel 1. Zwiększenie integracji społecznej oraz poprawa warunków życiowych mieszkańców OR) oraz działaniach przestrzennych, przekładających się na poprawę miejsc użyteczności publicznej i infrastruktury rekreacyjnej (Cel 2. Modernizacja infrastruktury społecznej na OR).

II.8. Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2020 roku. Wielkopolska 2020

W zaktualizowanej w 2012 roku Strategii wojewódzkiej jako jedną ze słabych stron województwa wskazano istnienie obszarów i miast wymagających rewitalizacji oraz dużą

powierzchnię terenów zdegradowanych. Wśród zagrożeń odnotowano natomiast marginalizację obszarów i ośrodków o niższej konkurencyjności, a także grup o najniższym wykształceniu, upośledzonych pod względem społecznym, fizycznym i psychicznym, wzrost patologii społecznych, liczne grupy i środowiska zagrożone wykluczeniem. W celu przeciwdziałania procesom degradacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej i środowiskowej, w Strategii określono działania służące wsparciu ośrodków lokalnych (cel operacyjny 5.1.), które wymagają rewitalizacji, wzmocnienia powiązań z ich zapleciami wiejskimi, a przede wszystkim rozwoju takich funkcji, by mogły one być centrami rozwoju dla wszelkiego rodzaju obszarów problemowych. Działania w tym zakresie adresowane są nie tylko do miast o znaczeniu regionalnym, należą do nich także ośrodki lokalne, czyli miasta małe i średnie. Stanowią one centra dyfuzji rozwoju gospodarczego dostarczając usługi dla obszarów wiejskich. W warunkach wielkopolskich można do nich zaliczyć wszystkie miasta o liczbie ludności poniżej 50 tys. mieszkańców.

Większość działań określonych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Puszczykowo na lata 2018–2023 pokrywa się z tymi celami. Do działań tych należą m.in. modernizacja budynków pod przyszłe funkcje społeczne oraz aktywizacja zawodowa mieszkańców czy uatrakcyjnienie przestrzeni publicznej pozwalające na czynne wykorzystywanie dóbr wspólnych w celach rekreacyjnych i rozwojowych.

II.9. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego przyjęty w 2010 roku jest drugim z dwóch dokumentów, razem ze Strategią Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 r. Wielkopolska 2020, które wyznaczają główne kierunki rozwoju województwa. Opracowanie przedstawia podstawowe priorytety planistyczne dla kształtowania rozwoju przestrzennego Wielkopolski w takich aspektach jak: ochrona przyrody, transport i infrastruktura oraz rozwój osadnictwa. Działania wyznaczone na poziomie regionalnym są realizowane lokalnie także przez samorządy. Projekty Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Puszczykowo na lata 2018–2023 odnoszą się do ogólnych koncepcji zawartych w Planie i wpisują się w jego cele horyzontalne: ład przestrzenny i Zrównoważony rozwój, m.in. poprzez promowanie aktywności społecznej czy modernizację przestrzeni publicznej z uwzględnieniem potrzeb środowiskowych i społecznych. LPR Miasta Puszczykowo stanowi odpowiedź na wojewódzki plan zagospodarowania przestrzennego, realizując jego wytyczne w temacie rozwijania stref rekreacji, poprawy ładu przestrzennego w obrębie struktur i obszarów czy działania w strefie społecznej w przedsięwzięciach określonych w projektach: 1.1.1., 1.1.2., 2.1.1., 2.1.2., 2.1.3. oraz 2.1.4.

Projekty Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Puszczykowo na lata 2018–2023 odnoszą się do ogólnych koncepcji zawartych w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego.

II.10. Strategia Rozwoju i Promocji Miasta Puszczykowo

Dokumentem strategicznym określającym kierunki rozwoju Miasta Puszczykowo jest Strategia Rozwoju i Promocji Miasta Puszczykowo na lata 2017–2030. Stanowi ona kompletny plan określający główne, długofalowe cele oraz wskazujące działania, które

powinny być podjęte, aby te cele zostały osiągnięte. Nadrzędnym dążeniem zawartym w Strategii jest zachowanie specyfiki miasta, na którą składają się: środowisko przyrodnicze, turystyka i historyczne tradycje letniska, kameralny klimat miasta o przewadze willowej zabudowy w otoczeniu zieleni, przy jednoczesnym podjęciu wyzwań rozwojowych. Zdefiniowana w Strategii wizja rozwoju gminy, jako miasta szanującego ludzi i środowisko, jest realizowana przez zidentyfikowaną misję, czyli zestaw działań do podjęcia przez samorząd, opierającą się na stwierdzeniach iż:

- Dążymy do osiągnięcia wysokiej jakości życia przez harmonijny rozwój z poszanowaniem wyjątkowości miejsca łączącego unikalne zasoby przyrodnicze i wartościową architekturę.
- Budujemy poczucie wielopokoleniowej tożsamości na bazie lokalnego dziedzictwa kulturowego. Tworzymy aktywną społeczność ludzi otwartych i kreatywnych.
- Chronimy środowisko naturalne, dbamy o ciszę i ład przestrzenny.

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Puszczykowo na lata 2018–2023 jest zbieżny z w/w dokumentem, wytyczając swoje cele w obrębie wskazanych do realizacji celów ze Strategii oraz obranej misji. Zbieżności te przedstawiono w podrozdziale VI.4. Powiązania projektów rewitalizacyjnych z wybranymi dokumentami gminnymi.

II.11. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Puszczykowo

Miasto Puszczykowo posiada aktualne Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, przygotowane w 1998 roku. Studium jest jednym z podstawowych, obligatoryjnym dla jednostki, dokumentów planowania strategicznego, określającym politykę przestrzenną gminy, a także jest podstawą do sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które nie mogą naruszać jego ustaleń. W dokumencie tym wyznaczono podstawowe zadania w zakresie ochrony ładu przestrzennego i zrównoważonego rozwoju Miasta Puszczykowo, a za nadrzędny cel zagospodarowania miasta przyjęto zapewnienie właściwego poziomu życia jego mieszkańców (komfortu), poprzez zapewnienie wysokich parametrów zagospodarowania – przestrzennych i środowiskowych, zapewnienie zrównoważonego dostępu do usług dla wszystkich mieszkańców, zapewnienie dostępu do sieci infrastruktury technicznej i systemu komunikacyjnego. Poszczególne cele odnoszą się do:

- rozwoju ekologicznego – zakładają ochronę powierzchni ziemi, ochronę wód, ochronę powietrza oraz ochronę zieleni
- rozwoju kulturalnego – ochrona obiektów zabytkowych, ochrona krajobrazu kulturowego oraz harmonijne kształtowanie nowej zabudowy, dostosowanie do skali i charakteru zabudowy istniejącej
- rozwoju gospodarczego – rozwój budownictwa mieszkaniowego, rozwój usług podstawowych, rozwój terenów aktywności gospodarczej, rozwój komunikacji oraz rozwój infrastruktury technicznej.

Podobne założenie przyświeca opracowanemu Lokalnemu Programowi Rewitalizacji Miasta Puszczykowo na lata 2018–2023. W Studium nakreślono kilka zadań rozwoju przestrzennego, którym odpowiadają projekty zaplanowane do realizacji w ramach niniejszego LPR.

Zbieżności te przedstawiono w podrozdziale VI.4. Powiązania projektów rewitalizacyjnych z wybranymi dokumentami gminnymi.

Ze względu na planowany charakter zadań Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Puszczykowo na lata 2018–2023, nie zachodzi potrzeba dostosowania studium do ustaleń LPR-u.

II.12. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Puszczykowo 2016–2020

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Puszczykowo na lata 2016–2020 stanowi spójny, całościowy i perspektywiczny program polityki społecznej gminy. Strategia ta zorientowana jest przede wszystkim na zapewnienie mieszkańcom równego i powszechnego dostępu do systemu usług pozwalających przeciwdziałać występowaniu problemów społecznych. Naznaczona w dokumencie wizja zakłada do 2020 roku dokonanie przemian w obszarach:

- zapewnienia równych szans i możliwości uczestnictwa w życiu społecznym oraz zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych. Niezależnie od miejsca pobytu, sytuacji materialnej, płci, wykształcenia, wieku, stanu zdrowia, stanu cywilnego, pochodzenia, majątku, wyznawanej religii lub uznawanego systemu wartości.
- kształtowania systemu usług społecznych będących odpowiedzią na potrzeby mieszkańców. Zaangażowania w procesy decyzyjne i planistyczne szerokiego grona interesariuszy (publicznych, społecznych i prywatnych) oraz dążenie do konsensusu społecznego w ramach wypracowanych rozwiązań.

Wyznaczone w Strategii obszary strategiczne koncentrują się głównie na poprawie jakości życia oraz rozwoju systemu opieki nad rodziną i opieki socjalnej. Cele strategiczne prezentowane w dokumencie to:

- Poprawa jakości życia oraz poczucia bezpieczeństwa socjalnego osób starszych
- Tworzenie systemu opieki nad rodziną i dzieckiem oraz poprawa warunków funkcjonowania rodzin zagrożonych ryzykami socjalnymi.
- Rozwój aktywności społecznej i ekonomicznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
- Prowadzenie działań profilaktycznych przeciwdziałających ryzykom uzależnień

Prezentowane powyżej cele strategiczne zostały w Strategii skonkretyzowane w celach szczegółowych, które już w prosty sposób przekładają się na projekty prezentowane w LPR. Dotyczy to celu szczegółowego Strategii 1.2. Tworzenie środowiska przyjaznego osobom starszym, który jest powiązany z projektami 1.1.1., 1.1.2. i 1.1.3, a także celu 3.1. Wzrost motywacji osób pozostających długotrwale bez pracy do zmiany swojej sytuacji i przyjęcia postawy aktywnej w pokonywaniu trudności życiowych z projektem 1.2.1. Ograniczenie liczby osób bezrobotnych oraz żyjących w ubóstwie na obszarze rewitalizacji.

III. DIAGNZA GMINY, W TYM DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH SŁUŻĄCA WYZNACZENIU OBSZARU ZDEGRADOWANEGO (OZ) I OBSZARU REWITALIZACJI (OR)

III.1. Ogólna charakterystyka gminy

Puszczykowo to gmina miejska położona w powiecie poznańskim, w centralnej części województwa wielkopolskiego, 15 km od Poznania. Miasto graniczy z gminami: Komorniki (od północy i północnego zachodu), Stęszew (od zachodu) oraz Mosina (południe). Gmina zajmuje powierzchnię 16,24 km². Puszczykowo powstało z połączenia 4 osad: Puszczykowa, przylegającego od południa Puszczykówka, leżącej dalej na południe Niwki oraz położonego na zachodzie, na wysoczyźnie morenowej Starego Puszczykowa. Wschodnią granicę wyznacza rzeka Warta.

Przez teren miasta przebiega droga wojewódzka nr 430 Poznań–Mosina (zapewniająca dogodne połączenie z autostradą A2) oraz magistralna linia kolejowa Poznań–Wrocław. Południową część obrębu Niwka przecina droga wojewódzka nr 431 relacji Stęszew – Mosina – Kórnik, zapewniająca połączenie z drogami krajowymi nr 5 i 11.

Gmina posiada liczne powiązania z Poznaniem, które wynikają nie tylko w uwarunkowań przestrzenno–funkcjonalnych, ale także z historii i specyfiki obszaru. Poznań jest miejscem pracy i nauki, a także świadczenia usług dla mieszkańców Puszczykowa. Z drugiej strony stanowi on atrakcyjną destynację rekreacyjną i turystyczną mieszkańców aglomeracji.

Puszczykowo jest położone w obrębie dwóch mezoregionów fizjograficznych: Poznański Przełom Warty, stanowiący dolinę rzeczną wraz z terasami oraz Wysoczyzna Poznańska, stanowiąca wysoczyznę morenową, falistą i pagórkowatą, wyodrębniającą się w krajobrazie. W strukturze użytkowania gruntów dominują lasy, grunty zadrzewione i zakrzewione, które obejmują niemal połowę powierzchni miasta (49%). Obszary zabudowane i zurbanizowane, których większość stanowią tereny mieszkaniowe obejmują 21% powierzchni gminy, użytki rolne 13%, a tereny komunikacyjne (drogowe i kolejowe) 6%. Blisko 43% powierzchni gminy znajduje się w obrębie Wielkopolskiego Parku Narodowego, a pozostała część miasta stanowi otulinę parku, co skutkuje ograniczonymi możliwościami inwestycyjnymi.

Na terenie miasta znajduje się 20 obiektów objętych ochroną konserwatorską na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003 o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Są to:

- budynek dworca kolejowego, drewniany z pocz. XX w. Puszczykowo
- sanatorium, ob. dom wypoczynkowy „Lech” z ogrodem z lat 1905–07, ul. Izabelli Dąbskiej 2
- willa z ogrodem z lat 1905–1914, ul. Jasna 8
- willa z ogrodem z 1928 roku, ul. Adama Mickiewicza 1
- willa z ogrodem z ok. 1910 roku, ul. Podleśna 10
- willa z ok. 1924 roku, ul. Lipowa 2b (dawna Poznańska 14)
- willa z ogrodem z lat 1897 – 1910, ul. Cyryła Ratajskiego 6, narożnik ul. Adama Mickiewicza 49
- budynek gospodarczy, ul. Cyryła Ratajskiego 6

- willa z lat 1926–1929, Muzeum Pracownia Literacka Arkadego Fiedlera z „Ogrodem Tolerancji”, ul. Słowackiego 1
- willa z lat 1902–1930, ul. Jałowcowa 1 (dawna Jana III Sobieskiego 10)
- pensjonat „Duża Rusałka” z lat 1922–26, ul. Wodniczki 1
- dworzec kolejowy Puszczykówko, o konstrukcji szachulcowej z XIX/XX w.
- willa z ok. 1900 roku, ul. Cienista 1 o konstrukcji szachulcowej
- willa z ogrodem 1 z XX w., ul. Klonowa 2
- kościół parafialny p.w. Matki Boskiej Wniebowziętej z lat 1923 – 1928, ul. Kościelna 1
- plebania z 1928 roku, ul. Kościelna 1
- ogród przy plebanii
- cmentarz przykościelny
- budynek mieszkalny – willa z ogrodem z ok. 1902 roku, ul. C. Ratajskiego 11
- budynek o charakterze usługowo–mieszkalnym pierwotnie o funkcji restauracyjno–pensjonatowej z 1898 roku, ul. Wczasowa 8.

III.1.1. Sfera społeczna

Puszczykowo zamieszkuje 9 325 osób. Kobiety stanowią 52,7% mieszkańców, a mężczyźni 47,3% co daje współczynnik feminizacji na poziomie 111 (dane wg stanu na grudzień 2016). Gęstość zaludnienia jest niewielka jak na obszar miejski i wynosi 594 osoby/km². W przeciągu ostatnich lat liczba mieszkańców systematycznie wzrastała, co jest wynikiem przede wszystkim ruchów migracyjnych. Średnio na przestrzeni ostatnich 10 lat przyrost naturalny wynosił –5,6, natomiast saldo migracji aż 49,3. W okresie od 2007 roku liczba ludności w gminie wzrosła o 2,4%.

Mieszkańcy w wieku produkcyjnym stanowią 56,2% populacji (51,2% mężczyźni i 48,8% kobiety), przedprodukcyjnym 15,6% (51,8% mężczyźni i 48,2% kobiety), a poprodukcyjnym 28,2% (33% mężczyźni i 67% kobiety) – dane wg stanu na grudzień 2016. W gminie wyraźny jest proces starzenia się społeczeństwa. Na przeciągu ostatnich 10 lat liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym spadła o 3,8%, w wieku produkcyjnym o 4,9%, natomiast odnotowano znaczny przyrost mieszkańców w wieku poprodukcyjnym (o blisko 40%).

Bezrobocie rejestrowane, czyli stosunek liczby osób zarejestrowanych jako bezrobotne w gminie w 2016 roku do liczby mieszkańców aktywnych ekonomicznie, wynosiło 2,4% (dotyczyło to 2,5% kobiet i 2,3% mężczyzn). Ogólna liczba zatrudnionych wynosiła w 2016 roku 210 osób na 1 000 mieszkańców, 64% wszystkich pracujących stanowiły kobiety, a 36% mężczyźni. W sektorze rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa zatrudnionych było 7,7% mieszkańców gminy, w przemyśle i budownictwie 39,7%, w handlu, naprawie pojazdów, transporcie, zakwaterowaniu i gastronomii, informacji i komunikacji 36,2%, a w działalności finansowej i ubezpieczeniach, obsłudze rynku nieruchomości 1,5%.

Bezrobocie jest jedną z głównych przyczyn ubóstwa mieszkańców Puszczykowa. Wsparciem takich osób zajmuje się Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zaspokajający niezbędne potrzeby życiowe rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji, w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej choroby, bezradności

w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, alkoholizmu lub narkomanii, trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego, klęski żywiołowej lub ekologicznej. W gminie, w 2016 roku, 118 osób pobierało zasiłki (pomoc finansowa i rzeczowa) oraz zasiłki stałe, co stanowi 1,27% populacji. Ośrodek realizuje również inne zadania z zakresu pomocy społecznej, wynikające z uzasadnionych potrzeb miasta, które wykonywane są m. in. poprzez organizacyjnie wyodrębnione działy Ośrodka, a w szczególności przez Świetlice Socjoterapeutyczne, Klub Seniora, Pracownię Psychologiczno-Terapeutyczną, Klub Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej.

Na terenie miasta poziom przestępczości jest na bardzo niskim poziomie. Są to zjawiska incydentalne. W 2016 roku Straż Miejska nałożyła tylko 33 mandaty karne, co daje odsetek nałożonych mandatów karnych w odniesieniu do liczby mieszkańców gminy na poziomie 0,35%.

Poziom edukacji na terenie gminy jest na zadowalającym poziomie. Zarówno wyniki szóstoklasistów w sprawdzianie w 2016 roku, jak i egzamin gimnazjalny 2017 wypadły zdecydowanie lepiej niż średnie dla powiatu i województwa.

III.1.2. Sfera gospodarcza

Poziom rozwoju przedsiębiorczości w gminie określa się, między innymi, za pomocą wskaźnika liczby podmiotów działających w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. W Puszczykowie wartość ta wynosi 215.

W gminie, w grudniu 2017 roku, działało 2008 podmiotów gospodarczych, z czego mniej niż 1% to podmioty sektora publicznego. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą stanowiły 78% wszystkich podmiotów i blisko 80% podmiotów sektora prywatnego. Na terenie gminy działało 155 spółek handlowych, 26 spółek z udziałem kapitału zagranicznego, 2 spółdzielnie, 9 fundacji oraz 32 stowarzyszenia i organizacje społeczne. Podział podmiotów wg grup rodzajów działalności PKD 2007 wskazuje na 0,6% udział rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rolnictwa, 21,6% udział przemysłu i budownictwa, a 77,8% stanowiła pozostała działalność. Przedsiębiorstwa małe, zatrudniające do 9 osób stanowiły w 2017 roku 96,4% wszystkich działających na tym terenie podmiotów. Zatrudnienie na poziomie od 10 do 49 pracowników miało 3% firm, powyżej 50 osób 9 przedsiębiorstw oraz 1 zatrudniało powyżej 250 osób. W roku 2016 zarejestrowano 147 nowych podmiotów, w tym 116 to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W gminie odnotowuje się znaczny przyrost liczby podmiotów gospodarczych. Od 2007 roku ich liczba na 1000 mieszkańców wzrosła o 17%.

III.1.3. Sfera środowiskowa

Puszczykowo znajduje się, zgodnie z rolniczo-klimatycznym podziałem Polski R. Gumińskiego, w dzielnicy Środkowej (VII) charakteryzującej się niższymi niż średnia dla kraju rocznymi sumami opadów (ok. 550 mm). Na terenie tym przeważają wiatry zachodnie. Występuje tu 100–110 dni z przymrozkami, 50–80 dni z pokrywą śnieżną, a okres wegetacyjny trwa 210–220 dni, przy średniej rocznej temperaturze powietrza wynoszącej ok.

8°C. Na warunki klimatyczne obszaru znaczny wpływ wywiera również ukształtowanie terenu oraz obecność licznych obszarów zadrzewionych i zbiorników wodnych.

Gmina leży w bezpośredniej zlewni rzeki Warty, pomiędzy zlewnią Kanału Mosińskiego, a zlewnią Wirynki. Warunki glebowe w gminie nie są zbyt korzystne do uprawiania rolnictwa i wynikają z morfologii obszaru. W obrębie wysoczyzny dominują gleby wyższych klas, wykształcone na piaskach gliniastych podścielone gliną, natomiast w strefie krawędziowej oraz tarasie doliny Warty przeważają gleby piaszczyste, brunatne kwaśne wykształcone na gruntach mineralnych lub na glebach mułowo-torfowych podścielonych piaskami luźnymi.

Puszczykowo leży na obszarze cennym przyrodniczo. Część miasta (703,3 ha, dotyczy to głównie terenów leśnych) zlokalizowana jest w granicach Wielkopolskiego Parku Narodowego. Pozostała część pozostaje w granicach otuliny WPN. Na terenie gminy znajdują się trzy rezerваты przyrody (w granicach WPN):

- „Las Mieszany na Morenie” (pow. 13,54 ha) – chroniący dobrze wykształcony, zbliżony do naturalnego zespół kwaśnej dąbrowy
- „Puszczykowskie Góry” (pow. 9,65 ha) – gdzie ochroną objęto las liściasty oraz mieszany o charakterze naturalnym
- „Nadwarciański Bór Sosnowy” (rezerwat ścisły, pow. 12,64 ha) – przedmiotem ochrony jest suboceaniczny bór świeży.

Teren Wielkopolskiego Parku Narodowego znajduje się w obrębie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Natura 2000 PLH 300010 „Ostoja Wielkopolska”. Natomiast we wschodniej części gminy, bieg Warty i najniżej położone obszary przyległe obejmuje PLH 300012 „Rogalińska Dolina Warty” oraz obszar specjalnej ochrony ptaków PLB 300017 „Ostoja Rogalińska”. Obszar ten bezpośrednio sąsiaduje z Rogalińskim Parkiem Krajobrazowym, a skrajnie południowy fragment miasta (na południe od Kanału Mosińskiego) położony jest w obrębie tego parku.

Rejestr Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody wskazuje trzy pomniki przyrody znajdujące się na terenie miasta Puszczykowo. Należą do nich dwa dęby szypułkowe oraz sosna pospolita:

- dąb szypułkowy *Quercus robur* (1701), o obwodzie 278 cm, wysokości 26 m, Puszczykowo (ul. Dębowa),
- dąb szypułkowy *Quercus robur* (171), o obwodzie 287 cm, wysokości 26 m, Puszczykowo (ul. Dębowa – ul. Jana III Sobieskiego).

III.1.4. Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Na terenie Puszczykowa działa 6 przedszkoli, w tym 4 niepubliczne i 1 prywatne. Gmina, w ramach szkolnictwa podstawowego prowadzi 2 placówki:

- Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Adama Mickiewicza,
- Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Powstańców Wielkopolskich,

które w wyniku reformy edukacyjnej do 31 sierpnia 2019 roku prowadzić będą również oddziały gimnazjalne. Publiczne szkolnictwo średnie na terenie gminy realizowane jest przez

Zespół Szkół im. Mikołaja Kopernika, w ramach, którego działa Gimnazjum Sportowe i Liceum Ogólnokształcące. Przy Zespole Szkół funkcjonuje internat.

Mieszkańcy gminy mogą korzystać z Biblioteki Miejskiej Centrum Animacji Kultury im. Małgorzaty Musierowicz (ul. Rynek 15), której zadaniem jest prowadzenie wielokierunkowej działalności rozwijającej i zaspakajającej potrzeby kulturalne mieszkańców Puszczykowa oraz upowszechnianie i promocja kultury lokalnej w kraju i zagranicą. Instytucja poza gromadzeniem, przechowywaniem i upowszechnianiem materiałów bibliotecznych zajmuje się także: organizacją różnorodnych form edukacji kulturalnej, umożliwia funkcjonowanie amatorskich grup artystycznych, kół i klubów zainteresowań, organizacją spektakli, festiwali, wystaw, odczytów, imprez artystycznych, rozrywkowych i turystycznych, prowadzi działania wydawnicze i promocyjne, organizuje kursy języków obcych oraz współpracuje z instytucjami i organizacjami społecznymi w celu lepszego zaspokojenia potrzeb kulturalnych mieszkańców Puszczykowa. Poza biblioteką, na terenie gminy działania kulturalne prowadzą również Muzeum–Pracownia Literacka Arkadego Fiedlera oraz Pracownia Artystyczna LUPA.

Infrastruktura sportowa gminy jest stosunkowo dobrze rozbudowana. Mieszkańcy mogą korzystać z:

- terenu sportowo–rekreacyjnego przy ul. Kościelnej 7,
- 3 kompleksów „Orlik 2012” przy: ul. Nowe Osiedle, Liceum, ul. Jarosławskiej,
- 3 kortów tenisowych przy: ul. Tenisowej, ul. Sportowej, ul. Kasprowicza 1,
- klubu jeździeckiego przy ul. Niwka Stara 28,
- 3 siłowni na wolnym powietrzu przy: ul. Kościelnej, ul. Jarosławskiej, Orliku na Nowym Osiedlu,
- przystani nad Wartą przy ul. Niwka Stara,
- 5 placów zabaw przy: ul. Pszenicznej, ul. S. Czarnieckiego, ul. Sportowej, ul. Nowe Osiedle, ul. Mazurskiej,
- kompleksu lekkoatletycznego,
- kompleksu basen i Spa,
- hali widowiskowo–sportowej przy Szkole Podstawowej nr 1.

Na rzecz upowszechniania sportu wśród mieszkańców Puszczykowa działa Puszczykowskie Towarzystwo Sportowe posiadające długą tradycję organizacji Mistrzostw Puszczykowa w Narciarstwie, Mistrzostw Puszczykowa w Windsurfingu oraz w Badmintonie.

Podstawową opiekę zdrowotną na terenie miasta zapewnia Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Szpital w Puszczykowie im. prof. Stefana Tytusa Dąbrowskiego” sp. z o.o., w ramach którego funkcjonują liczne oddziały specjalistyczne i poradnie (m.in. poradnia opieki paliatywnej i poradnia rehabilitacyjna), a także poradnia lekarsko–stomatologiczna „MEDICOR” (ul. Kraszewskiego 6). Ponadto opieka zapewniona jest w ramach działania: Przychodni Zdrowia SALUS (ul. Kraszewskiego 11), Puszczykowskiego Ośrodka Zdrowia POZMED (ul. Poznańska 36) oraz Praktyki Lekarza Rodzinnego NZOZ Maria Stempniak (ul. Szpitalna 6). W gminie działa również 5 aptek.

Zapewnieniem bezpieczeństwa mieszkańców Puszczykowa zajmuje się funkcjonujący tu Komisariat Policji (ul. Poznańska 74), Straż Miejska (ul. Poznańska 26) oraz jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej (ul. Zacisze 3). W mieście działa również Gminne Centrum Zarządzania Kryzysowego, zbierające się w sytuacjach nagłych. Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego działa jako organ pomocniczy i opiniodawczo–doradczy właściwy w sprawach inicjowania i koordynowania działań podejmowanych w zakresie zarządzania kryzysowego.

Zaopatrzeniem mieszkańców w wodę zajmuje się Spółka Akcyjna Aquanet, której miasto jest akcjonariuszem. Puszczykowo korzysta z wody Poznańskiego Systemu Wodociągowego czerpanej z ujęcia w Mosinie. Zabudowania gminy zwodociągowane są w 100%, natomiast nowopowstające są sukcesywnie przyłączane do sieci. Na terenie miasta działa mechaniczno–biologiczna oczyszczalnia ścieków (Puszczykowo–Niwka), która obsługuje także mieszkańców sąsiedniej gminy Mosina. Na chwilę obecną obiekt jest eksploatowany w 50–60%. Z terenu Puszczykowa, za pośrednictwem sieci kanalizacyjnej, do oczyszczalni odprowadzanych jest 90% ścieków, pozostałe 10% stanowią ścieki pochodzące z przydomowych zbiorników bezodpływowych. Do sieci kanalizacji sanitarnej w Puszczykowie podłączonych jest ok. 95% gospodarstw domowych.

Gospodarką odpadami na terenie miasta zajmuje się Związek Międzygminny Centrum Zagospodarowania Odpadów SELEKT z siedzibą w Czempiniu, którego miasto jest członkiem. Odpady utylizowane są w Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Piotrowie Pierwszym, w gminie Czempień. Na terenie RIPOK istnieje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), gdzie właściciele nieruchomości mają możliwość bezpłatnego oddania tzw. odpadów problemowych. PSZOK funkcjonuje także przy ul. Nadwarciańskiej.

Na terenie miasta prowadzona jest częściowa selekcja surowców wtórnych. W dogodnych punktach miasta rozstawione zostały pojemniki na szkło, papier i plastik. Surowce są również odbierane bezpośrednio z terenu części posesji. Obecnie na terenie gminy nie działa żadne składowisko odpadów.

III.1.5. Sfera techniczna

Zgodnie z danymi GUS za rok 2016 na terenie gminy było 2 786 budynków mieszkalnych i 3 228 mieszkań. W ciągu ostatnich 5 lat liczba budynków na terenie gminy zwiększyła się o 1,49%, liczba mieszkań o 1,64%, a ich powierzchnia o 3,18%. Komunalne zasoby mieszkaniowe gminy w 2015 roku stanowiło 70 mieszkań o łącznej powierzchni użytkowej 2 838 m².

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania w Puszczykowie wynosiła 121,2 m². W jednym mieszkaniu żyły średnio 3 osoby, a na jedną izbę przypadło 0,6 osoby. Wyposażenie mieszkań w infrastrukturę techniczno–sanitarną jest bardzo dobre. Zaopatrzenie mieszkańców gminy w energię elektryczną odbywa się za pośrednictwem linii napowietrznej średniego napięcia 15 kV wyprowadzonej z GPZ Poznań–Południe i GPZ 110 kV/15 kV Mosina. Sieć przebiegająca przez obszar miasta zasila stacje transformatorowe 15/0,4 kV. W celu zaspokojenia wzrastającego zapotrzebowania na energię elektryczną i rozwoju miasta w Planie Gospodarki

Niskoemisyjnej Gminy Puszczykowo wskazuje się na konieczność budowy nowych stacji transformatorowych 15/0,4 kV.

Gmina zapewnia mieszkańcom dostęp do sieci gazowej poprzez stację redukcyjno-pomiarową I stopnia o przepustowości $Q= 30\ 000\ \text{m}^3/\text{h}$, zlokalizowaną w Mosinie. Dostawcą jest Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Instalacja umożliwi podłączenie do sieci wszystkich mieszkańców Puszczykowa, jednak 20% z nich nie korzysta z tej możliwości. Centralne ogrzewanie posiada 93,5% mieszkań z terenu miasta, część gospodarstw korzysta natomiast z palenisk w postaci pieców ceramicznych. Energia cieplna wytwarzana na potrzeby ogrzewania budynków na terenie miasta Puszczykowa jest pozyskiwana głównie z paliwa gazowego, węgla, oleju opałowego oraz gazu płynnego. W ostatnich latach dostrzegalna jest tendencja zwiększonego wykorzystania kotłowni gazowych w budynkach użyteczności publicznej oraz przedsiębiorstwach.

III.2. Metoda wyznaczenia obszaru zdegradowanego (OZ) i obszaru rewitalizacji (OR)

Metoda wyznaczenia obszaru zdegradowanego (OZ) i obszaru rewitalizacji (OR), stanowi istotę diagnozy czynników i zjawisk kryzysowych w gminie. Diagnoza, w tym wyznaczenie OZ i OR przeprowadzone zostały zgodnie z wymogami określonymi w Wytycznych Ministra Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014–2020 oraz Zasadach programowania i wsparcia rewitalizacji w ramach WRPO 2014+, przyjętych przez Zarząd Województwa Wielopolskiego. Poniżej zaprezentowano kolejne etapy wyznaczania obszaru zdegradowanego (OZ) i obszaru rewitalizacji (OR):

III.2.1. Wyznaczenie jednostek analitycznych (JA)

Punktem wyjścia do wyznaczenia jednostek analitycznych (JA) była analiza: studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Puszczykowo, w tym obrębów geodezyjnych, w ramach, których znajdują się poszczególne jednostki osadnicze, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, granic okręgów wyborczych oraz map ewidencyjnych gminy. **Po szczegółowej analizie ww. dokumentów, na potrzeby diagnozy, wyznaczone zostały jednostki analityczne**, które obejmują obszary zamieszkałe, wewnątrznie spójne ze względu na funkcję terenu, fizjonomię terenu (układ przestrzenny i charakter zabudowy) oraz intensywność użytkowania. Stanowią one niepodzielne obszary, zamieszkałe przez nie mniej niż 5,5% i nie więcej niż 7,5% ogółu mieszkańców gminy. Ostatecznie, na potrzeby diagnozy gmina podzielona została na **15 jednostek analitycznych (JA)** o wyodrębnionych funkcjach: **zamieszkałe obszary miejskie – ZOM** (15 jednostek).

Szczegółowe dane dotyczące wyznaczonych jednostek analitycznych (JA) przedstawia Tabela 1.

Tabela 1. Szczegółowe dane dotyczące wyznaczonych jednostek analitycznych (JA)

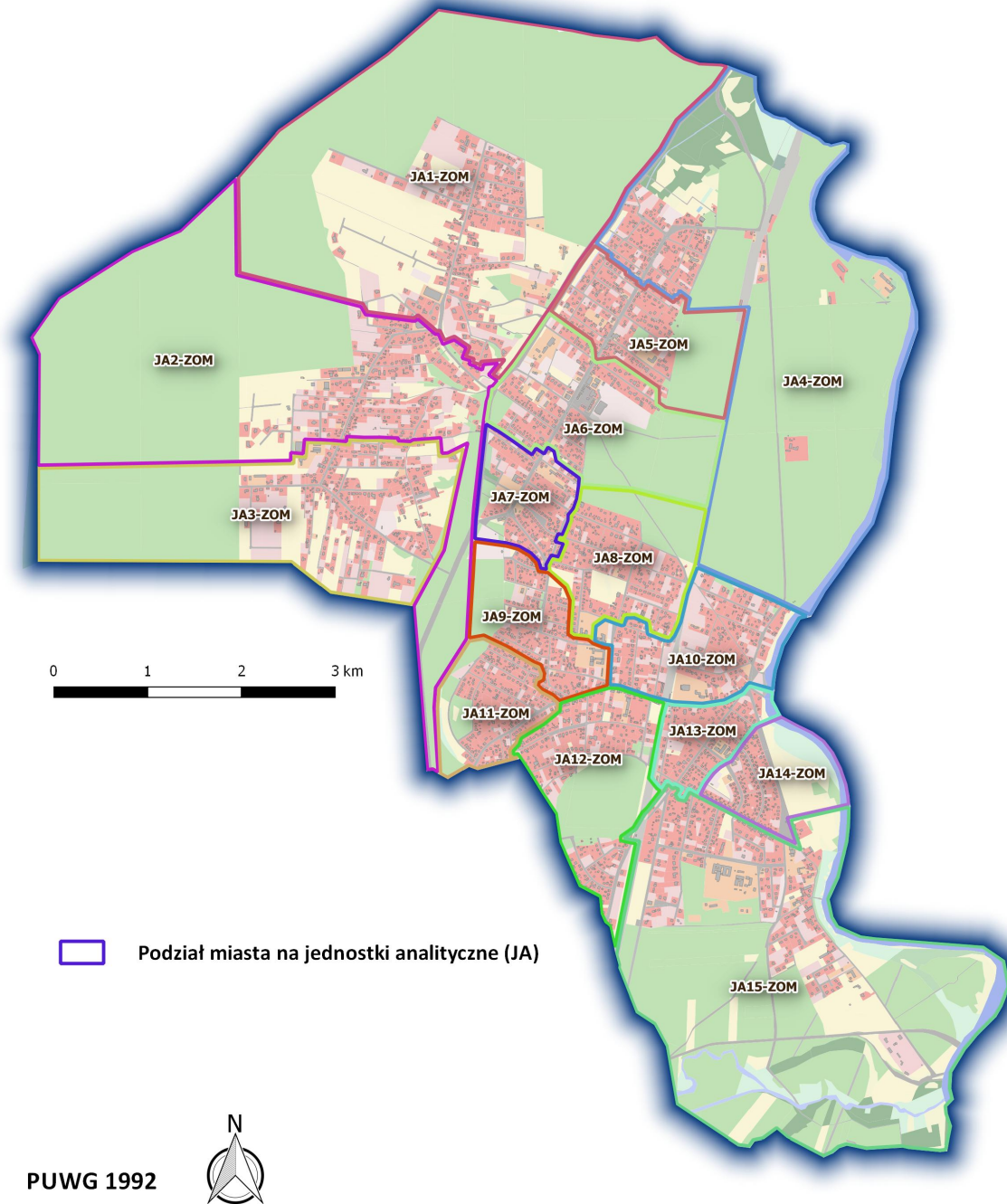
JEDNOSTKI ANALITYCZNE (JA)				LICZBA MIESZKAŃCÓW stan na 31.12.2016 r.		POWIERZCHNIA	
L.P.	SYMBOL	OPIS JEDNOSTKI	FUNKCJA DOMINUJĄCA	LICZBA	% MIESZKAŃCÓW GMINY	KM ²	% POWIERZCHNI GMINY
1.	JA1-ZOM	ZAMIESZKAŁE OBSZARY MIEJSKIE	MIESZKANIOWA JEDNORODZINNA	651	6,98	2,96	18,23%
2.	JA2-ZOM	ZAMIESZKAŁE OBSZARY MIEJSKIE	MIESZKANIOWA JEDNORODZINNA	693	7,43	2,48	15,27%
3.	JA3-ZOM	ZAMIESZKAŁE OBSZARY MIEJSKIE	MIESZKANIOWA JEDNORODZINNA	693	7,43	1,37	8,44%
4.	JA4-ZOM	ZAMIESZKAŁE OBSZARY MIEJSKIE	MIESZKANIOWA JEDNORODZINNA	531	5,69	2,55	15,70%
5.	JA5-ZOM	ZAMIESZKAŁE OBSZARY MIEJSKIE	MIESZKANIOWA JEDNORODZINNA	669	7,17	0,49	3,02%
6.	JA6-ZOM	ZAMIESZKAŁE OBSZARY MIEJSKIE	MIESZKANIOWA JEDNORODZINNA	631	6,77	0,7	4,31%
7.	JA7-ZOM	ZAMIESZKAŁE OBSZARY MIEJSKIE	MIESZKANIOWA JEDNORODZINNA	588	6,31	0,29	1,79%
8.	JA8-ZOM	ZAMIESZKAŁE OBSZARY MIEJSKIE	MIESZKANIOWA JEDNORODZINNA	588	6,31	0,49	3,02%
9.	JA9-ZOM	ZAMIESZKAŁE OBSZARY MIEJSKIE	MIESZKANIOWA JEDNORODZINNA	590	6,33	0,36	2,22%
10.	JA10-ZOM	ZAMIESZKAŁE OBSZARY MIEJSKIE	MIESZKANIOWA JEDNORODZINNA	609	6,53	0,32	1,97%
11.	JA11-ZOM	ZAMIESZKAŁE OBSZARY MIEJSKIE	MIESZKANIOWA JEDNORODZINNA	614	6,58	0,59	3,63%
12.	JA12-ZOM	ZAMIESZKAŁE OBSZARY MIEJSKIE	MIESZKANIOWA JEDNORODZINNA	691	7,41	0,22	1,35%
13.	JA13-ZOM	ZAMIESZKAŁE OBSZARY MIEJSKIE	MIESZKANIOWA JEDNORODZINNA	593	6,36	0,31	1,91%
14.	JA14-ZOM	ZAMIESZKAŁE OBSZARY MIEJSKIE	MIESZKANIOWA JEDNORODZINNA	564	6,05	2,63	16,19%
15.	JA15-ZOM	ZAMIESZKAŁE OBSZARY MIEJSKIE	MIESZKANIOWA JEDNORODZINNA	620	6,65	0,32	1,97%
				9 325	100,00	16,24	100,00%

Źródło: opracowanie własne.

Rycina 1 przedstawia podział miasta na jednostki analityczne (JA)

Rycina 1. Podział miasta na jednostki analityczne (JA)

Podział miasta na jednostki analityczne (JA)

Opracowanie: **NATURA**
Zakład Ochrony Środowiska

Charakterystyka wyznaczonych jednostek analitycznych (JA):

JA1–ZOM – jednostka obejmuje swoim zasięgiem część miasta Puszczykowa w obrębie ulic: Brata Józefa Zapłaty, Bukowa, Cicha, Dębowa, Jałowcowa, Janaszka Zygmunta, Jaworowa, Klasztorna, Krańcowa, Kręta, Krzywa, Przecznicza, Przy Murze, Sobieskiego, Sowia, Stroma, Tenisowa, Uroczna, Wysoka numery parzyste od 2 do 20. Jest to dawny teren wiejski, położony na wysoczyźnie morenowej, otoczony lasami należącymi do Wielkopolskiego Parku Narodowego i zboczem moreny czołowej po zachodniej stronie drogi wojewódzkiej 430 Poznań – Mosina. Obecnie teren ten stanowi w części obszar **zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej** niskiej intensywności, zabudowy typu willowego. 1 budynek mieszkalny wpisany jest do rejestru zabytków. W części niezabudowanej – pozostałości dawnych gospodarstw rolnych znajdują się tereny przyłesne w części wykorzystywane są pod uprawy rolne. Na terenie jednostki znajdują się: Klasztor Braci Serca Jezusowego z zabudowaniami gospodarczymi i terenami przyległymi, teren Ośrodka Rehabilitacyjno– Wypoczynkowego Wielspin z przyległymi terenami zieleni rekreacyjnej oraz Centrum Tenisowe Angie z krytą halą tenisową i kortami zewnętrznymi.

JA2–ZOM – jednostka obejmuje swoim zasięgiem część miasta Puszczykowa w obrębie ulic: Boczna, Czarnieckiego numery od 1 do 50a oraz numery nieparzyste od 51 do 59a, Gliniana, Gołębia numery od 1 do 22, Grzybowa, Krótka, Lodowcowa, Morenowa, Myśliwska, Polna, Rolna, Studzienna, Wrzosowa, Wysoka numery parzyste od 22 do końca, Zalesie. Jest to dawny teren wiejski, położony na wysoczyźnie morenowej z wyłobieniami terenu, otoczony lasami należącymi do Wielkopolskiego Parku Narodowego i zboczem moreny czołowej po zachodniej stronie drogi wojewódzkiej 430 Poznań – Mosina. Jednostka ma charakter częściowo zamieszkałych obszarów **zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej** niskiej intensywności. Część terenu przyległego do lasu jest zadrzewiona, część wykorzystywana pod uprawy rolne. Na terenie jednostki znajdują się przedszkola i żłobek oraz kilka obiektów handlowych.

JA3–ZOM – jednostka obejmuje swoim zasięgiem część miasta Puszczykowa w obrębie ulic: Azaliowa, Chabrowa, Czarnieckiego numery od 61 do końca oraz numery parzyste od 52 do 60, Gołębia numery od 23 do Końca, Hotelowa, Jarosławska, Konwaliowa, Makowa, Miętowa, Na Skarpie, Piękna, Pszeniczna, Rumiankowa, Sasankowa, Żwirowa, Żytnia. Jest to dawny teren wiejski, położony na wysoczyźnie morenowej z wyłobieniami terenu, otoczony lasami należącymi do Wielkopolskiego Parku Narodowego i zboczem moreny czołowej po zachodniej stronie drogi wojewódzkiej 430 Poznań – Mosina. Jednostka ma charakter częściowo zamieszkałych obszarów **zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej** niskiej intensywności, w tym duże działki pod zabudowę rezydencjonalną. Część terenu przyległego do lasu jest zadrzewiona, a część wykorzystywana pod uprawy rolne. Na terenie jednostki znajduje się nowoczesny kompleks hotel – restauracja – Spa oraz ORLIK.

JA4–ZOM – jednostka obejmuje swoim zasięgiem część miasta Puszczykowa w obrębie ulic: Jasna, Klonowa, Lipowa, Łąkowa, Owocowa, Podleśna numery od 1 do 9, Poznańska numery od 1 do 29a oraz numery nieparzyste od 31 do 37a, Profesor Izabeli Dąbskiej, Różana, Rządowa, Wczasowa, Wodniczki, Źródłana. Jest to teren położony na dolnym tarasie rzeki Warty, pomiędzy lasem należącym do Wielkopolskiego Parku Narodowego a drogą

województwą 430 od strony zachodniej, w pobliżu dworca PKP Puszczykowo (linia kolejowa Poznań – Wrocław). Jednostka ma charakter zamieszkałych obszarów **zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej** niskiej intensywności, usytuowanych wzdłuż ulicy Poznańskiej stanowiącej oś kompozycji urbanistycznej i odchodzących od niej ulic bocznych. Najstarsze budynki mieszkalne pochodzą z początku XX w. Większość terenu objęta jest ochroną konserwatorską. 4 budynki mieszkalne oraz dworzec kolejowy i dawny pensjonat przy ul. Wodniczki „Duża Rusałka”, Dom wypoczynkowy Lech przy ul. Dąbskiej, dawny pensjonat – restauracja przy ulicy Wczasowej 8 wpisane są do rejestru zabytków. Na terenie jednostki znajduje się ponadto obiekt użyteczności publicznej – Urząd Miasta, ośrodek Sportowo–Rekreacyjny IMPULS, przedszkole oraz żłobek, a także pojedyncze punkty handlowe.

JA5–ZOM – jednostka obejmuje swoim zasięgiem część miasta Puszczykowa w obrębie ulic: Cienista, Działkowa, Jodłowa, Kwiatowa, Miodowa, Podleśna numery od 10 do końca, Poznańska numery od 39 do 67 oraz numery parzyste od 30 do 38, Robocza, Wierzbowa, Wiosenna, Wysoka numery nieparzyste od 1 do 5, Zielona. Jest to teren położony na dolnym tarasie rzeki Warty, pomiędzy lasem należącym do Wielkopolskiego Parku Narodowego a drogą wojewódzką 430 od strony zachodniej. W centralnej części miasta, ma częściowo charakter zamieszkałych obszarów **zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej** niskiej intensywności, usytuowanych wzdłuż ulicy Poznańskiej stanowiącej oś kompozycji urbanistycznej i odchodzących od niej ulic bocznych. 1 budynek wpisany jest do rejestru zabytków.

JA6–ZOM – jednostka obejmuje swoim zasięgiem część miasta Puszczykowa w obrębie ulic: Akacyjowa, Kościelna, Księdza Ignacego Posadzego, Nowa, Podgórna, Powstańców Wielkopolskich numery od 1 do 7, Poznańska numery od 68 do 92, Rynek, Słoneczna, Sosnowa, Sportowa, Strażacka, Wąska. Jest to teren położony na dolnym tarasie rzeki Warty, pomiędzy lasem należącym do Wielkopolskiego Parku Narodowego a drogą wojewódzką 430 od strony zachodniej. W centralnej części miasta, ma w części charakter zamieszkałych obszarów **zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej** niskiej intensywności, usytuowanych wzdłuż ulicy Poznańskiej stanowiącej oś kompozycji urbanistycznej i odchodzących od niej ulic bocznych, na terenie jednostki znajduje się Rynek stanowiący centrum usługowo–handlowe miasta, budynki użyteczności publicznej –Szkoła Podstawowa Nr 1 i komisariat policji, Hala widowiskowo–sportowa przy ulicy Podgórznej, miejski teren sportowo–rekreacyjny przy ulicy Kościelnej, Ośrodek Sportowo–Rekreacyjny SPORTOTEKA przy ulicy Sportowej, Kościół Parafialny pw. Matki Boskiej Wniebowziętej, Klasztor Towarzystwa Chrystusowego dla Polonii Zagranicznej przy ulicy ks. Ignacego Posadzego, budynek Leśnictwa Puszczykowo – obwodu ochronnego Wielkopolskiego Parku Narodowego oraz dwa budynki mieszkalne wielorodzinne.

JA7–ZOM – jednostka obejmuje swoim zasięgiem część miasta Puszczykowa w obrębie ulic: Chrobrego numery od 1 do 22, Kopernika numery od 53 do końca oraz numery parzyste od 50 do 52, Magazynowa, Ogrodowa, Piaskowa numery od 1 do 20 oraz numery parzyste od 22 do 28, Powstańców Wielkopolskich numery od 7a do końca, Poznańska numery od 93 do końca, Topolowa. Jest to teren położony po wschodniej stronie drogi wojewódzkiej 430,

w pobliżu cmentarza w Puszczykowie. Jednostka ma w części charakter zamieszkałych obszarów **zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej** niskiej intensywności, usytuowanych wzdłuż ulicy Poznańskiej oraz prostopadłych do niej ulic bocznych. Na terenie jednostki znajdują się większe obiekty handlowe – materiały budowlane, obiekt drukarni, poczta oraz niewielkie punkty usługowe.

JA8-ZOM – jednostka obejmuje swoim zasięgiem część miasta Puszczykowa w obrębie ulic: Andersonów, Chrobrego numery od 23 do końca, Kasprowicza numery od 14 do 29 oraz numery nieparzyste od 5 do 13, Kasztanowa, Kopernika numery od 1 do 49 oraz numer 51, Kosińskiego, Langego numery od 16a do końca, Marcinkowskiego, Piesza, Pułaskiego, Żupańskiego. Jest to teren położony po zachodniej stronie linii kolejowej PKP Poznań–Wrocław, od północy otoczony lasami należącymi do Wielkopolskiego Parku Narodowego, ma w większości charakter zamieszkałych obszarów **zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej** niskiej intensywności, na terenie jednostki znajdują się niewielkie punkty usługowe i handlowe.

JA9-ZOM – jednostka obejmuje swoim zasięgiem część miasta Puszczykowa w obrębie ulic: Dworcowa numery parzyste od 30 do 36a, Gwarna, Jackowskiego, Libelta, Łukaszewicza, Parkowa, Piaskowa numery od 30 do końca oraz numery nieparzyste od 21 do 29, Przyszkolna, Reja, Świerkowa, Wawrzyniaka, Wydmowa, Zacisze, Zaułek. Jest to teren od zachodu otoczony lasami należącymi do Wielkopolskiego Parku Narodowego, ma w większości charakter zamieszkałych obszarów **zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej** niskiej intensywności, na terenie jednostki znajduje się przedszkole, Szkoła Podstawowa Nr 1 oraz niewielkie punkty usługowe i handlowe.

JA10-ZOM – jednostka obejmuje swoim zasięgiem część miasta Puszczykowa w obrębie ulic: Brzozowa, Cyryla Ratajskiego, Dworcowa numery parzyste od 2 do 28, Fiedlera, Kasprowicza numery od 1 do 4 oraz numery parzyste od 6 do 12, Langego numery od 1 do 16, Mickiewicza, Reymonta, Słowackiego, Spokojna, Wiązowa. Teren położony pomiędzy lasem należącym do Wielkopolskiego Parku Narodowego, rzeką Wartą od strony wschodniej, drogą powiatową – ulicą Dworcową od strony południowej, w pobliżu dworca PKP Puszczykówko (linia kolejowa Poznań – Wrocław). Jednostka ma w większości charakter zamieszkałych obszarów **zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej** niskiej intensywności. Najstarsze budynki mieszkalne pochodzą z początku XX w. i okresu XX-lecia międzywojennego. 4 budynki mieszkalne, budynek Muzeum Pracownia Literacka Fiedlera, Dom Zakonny Zgromadzenia Ducha świętego wpisane są do rejestru zabytków. Ponadto na terenie jednostki znajdują się Liceum Ogólnokształcące i ORLIK oraz pojedyncze obiekty usługowe i handlowe.

JA11-ZOM – jednostka obejmuje swoim zasięgiem część miasta Puszczykowa w obrębie ulic: Bałtycka, Dworcowa numery od 69 do końca i numery parzyste od 38 do 68, Gajowa, Graniczna, Grunwaldzka, Helska, Leśna, Mazurska, Odkok, Pomorska, Prusa. Teren od zachodu otoczony lasami należącymi do Wielkopolskiego Parku Narodowego, ma w większości charakter zamieszkałych obszarów **zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej** niskiej intensywności, na terenie jednostki znajdują się niewielkie punkty usługowe i handlowe.

JA12–ZOM – jednostka obejmuje swoim zasięgiem część miasta Puszczykowa w obrębie ulic: 3 Maja numery od 77 do 91 oraz numery parzyste: 40, 42a–42d oraz od 46 do końca, Czarna, Dworcowa numery nieparzyste od 29 do 67d, Grochowa, Jastrzębia, Kochanowskiego, Kościuszki, Matejki, Moniuszki, Sokoła, Solskiego, Wspólna, Wyspiańskiego. Teren położony po zachodniej stronie linii kolejowej PKP Poznań – Wrocław, na południe od drogi powiatowej ulicy Dworcowej. Jednostka ma w większości charakter zamieszkałych obszarów **zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej** niskiej intensywności. Na terenie jednostki, szczególnie wzdłuż ulicy Dworcowej znajduje się kilka punktów usługowych i handlowych, wewnątrz obszaru – znajduje się prywatny teren leśny – las sosnowy na wydmie.

JA13–ZOM – jednostka obejmuje swoim zasięgiem część miasta Puszczykowa w obrębie ulic: 3 Maja numery od 1 do 35 oraz numery nieparzyste od 37 do 71, Dworcowa numery nieparzyste od 1 do 27, Kosynierów Miłosławskich numery od 1 do 5b, Nadwarciańska numery od 1 do 3a oraz numery parzyste od 4 do 8a, Niepodległości numery parzyste od 2 do 12, Nizinna, Norwida, Nowe Osiedle numery parzyste, Nowowiejskiego, Śląska, Śródkowa. Teren położony po wschodniej stronie linii kolejowej PKP Poznań – Wrocław, na południe od drogi powiatowej ulicy Dworcowej. Jednostka ma w większości charakter zamieszkałych obszarów **zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej** niskiej intensywności, a w części zabudowy bliźniaczej.

JA14–ZOM – jednostka obejmuje swoim zasięgiem część miasta Puszczykowa w obrębie ulic: Kosynierów Miłosławskich numery nieparzyste od 7 do końca, Nadwarciańska numery parzyste od 10 do 58, Niepodległości numery od 13 do końca oraz numery nieparzyste od 3 do 11, Niezłomnych, Nowe Osiedle numery nieparzyste. Teren położony po zachodniej stronie drogi powiatowej ulicy Nadwarciańskiej, w sąsiedztwie otwartych terenów zieleni tzw. Zakola Warty. Jednostka ma w większości charakter zamieszkałych obszarów **zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej bliźniaczej**. Na terenie jednostki znajdują się centrum usługowo – handlowe Niwki, przedszkole, boisko ORLIK oraz zabudowania przemysłowe dawnej spółdzielni zabawkarskiej.

JA15–ZOM – jednostka obejmuje swoim zasięgiem część miasta Puszczykowa w obrębie ulic: 3 Maja numery od 73 do 75 oraz numery parzyste od 36 do 38, 42 i 44, Bema, Berwińskiego, Dąbrowskiego, Fiołkowa, Jaskółcza, Jeździecka, Konopnickiej, Kosynierów Miłosławskich numery parzyste od 6 do końca, Kraszewskiego, Nadwarciańska numery od 60 do końca oraz numery nieparzyste od 5 do 59, Narcyzowa, Niwka Stara, Radosna, Słowicza, Szpitalna, Tulipanowa. Teren położony w południowej części miasta otoczony od południa terenami leśnymi, od zachodu linią PKP Poznań – Wrocław, od wschodu rzeką Wartą, ma w części charakter zamieszkałych obszarów **zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej** wolnostojącej i bliźniaczej, na terenie jednostki znajduje się Szpital w Puszczykowie z 11 – kondygnacyjnym budynkiem mieszkalnym wielorodzinnym, liczne obiekty usługowe – w tym wzdłuż ulicy Nadwarciańskiej piekarnia, myjnia samochodowa, PSZOK, Straż Pożarna, a w rejonie Niwki Starej Ośrodek Cechu Rzemiosł Budowlanych, Stadnina Koni NIWKA, a na południe od drogi wojewódzkiej 431 – ulicy Mocka – Oczyszczalnia ścieków dla Puszczykowa i Mosiny.

III.2.2. Dobór wskaźników do analizy oraz zebranie danych

Zgodnie z Wytycznymi Ministra Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014–2020, diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych obejmuje analizę wszystkich sfer, tj. sfery społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno–funkcjonalnej oraz technicznej dla całego obszaru gminy oraz pogłębioną diagnozę obszaru rewitalizacji. Aby określić występowanie oraz intensywność poszczególnych negatywnych zjawisk w wyznaczonych wcześniej jednostkach analitycznych (JA), należy zastosować odpowiedni dobór wskaźników do analizy. Zasady programowania i wsparcia rewitalizacji w ramach WRPO 2014+, wskazują przykłady negatywnych zjawisk społecznych i współwystępujących negatywnych zjawisk w sferach: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno–funkcjonalnej i technicznej wraz z ich wyszczególnieniem stanowiącym rekomendowane wskaźniki niezbędne do przeprowadzenia kompleksowej diagnozy gminy. Na potrzeby opracowania niniejszego dokumentu skorzystano z rekomendowanych wskaźników do analizy oraz utworzona została lista jednostek i instytucji, do których zwrócono się z prośbą o przekazanie danych, z uwzględnieniem podziału na wyznaczone wcześniej jednostki analityczne (JA).

Szczegółowe dane dotyczące wybranych wskaźników do analizy oraz źródła danych przedstawia Tabela 2.

Tabela 2. Dane dotyczące wybranych wskaźników do analizy oraz źródła danych

SFERA SPOŁECZNA			
L.p.	Zjawisko	Wskaźnik do analizy	Źródło danych
1.	Bezrobocie	Liczba osób bezrobotnych	Powiatowy Urząd Pracy w Poznaniu
2.	Ubóstwo	Liczba osób pobierających zasiłki (pomoc finansowa i rzeczowa oraz zasiłki stałe)	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Puszczykowie
3.	Wykroczenia	Liczba nałożonych mandatów karnych	Straż Miejska w Puszczykowie
4.	Niska aktywność społeczna	Frekwencja w wyborach	Urząd Miejski w Puszczykowie
5.	Starzenie się społeczeństwa	Liczba osób w wieku poprodukcyjnym	Urząd Miejski w Puszczykowie
SFERA GOSPODARCZA			
6.	Niski poziom przedsiębiorczości	Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców	CEIDG, KRS
SFERA ŚRODOWISKOWA			
7.	Zagrożenie dla środowiska	Zanieczyszczenie powietrza	Urząd Miejski w Puszczykowie
SFERA PRZESTRZENNO – FUNKcjONALNA			
8.	Niewystarczająca infrastruktura	Dostępność przedszkola do 0,5 km od miejsca zamieszkania	Urząd Miejski w Puszczykowie

9.	społeczna	Dostępność obiektów kultury lub innych miejsc integracji społecznej (dom kultury lub biblioteka lub kino lub świetlice) do 1 km od miejsca zamieszkania	Urząd Miejski w Puszczykowie
10.		Dostępność obiektów sportowych (hal lub boisk lub basenów itp.) do 1 km od miejsca zamieszkania	Urząd Miejski w Puszczykowie
11.	Niski poziom obsługi komunikacyjnej	Dostępność przystanku komunikacji publicznej (PKP lub PKS lub komunikacja miejska) do 1 km od miejsca zamieszkania	Urząd Miejski w Puszczykowie
SFERA TECHNICZNA			
12.	Zdegradowane technicznie obiekty budowlane	Liczba obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym w złym stanie technicznym	Urząd Miejski w Puszczykowie

Źródło: opracowanie własne

III.2.3. Analiza pozyskanych danych

Zgodnie z Wytycznymi Ministra Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014–2020, **skalę negatywnych zjawisk określają wybrane do analizy wskaźniki** opisujące powyższe sfery, **które wskazują na niski poziom rozwoju wybranego do analizy obszaru lub dokumentują silną dynamikę spadku poziomu rozwoju obszaru, w odniesieniu do wartości odpowiednich wskaźników dla poziomu całej gminy (wartości referencyjne)**. W oparciu o powyższą zasadę, dokonana została analiza pozyskanych danych na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego (OZ). Poniżej przedstawiono szczegółowy opis przeprowadzonej analizy w poszczególnych sferach.

Sfera społeczna

Wartości wskaźników przedstawiających: liczbę osób bezrobotnych, liczbę osób pobierających zasiłki (pomoc finansowa i rzeczowa oraz zasiłki stałe), liczbę osób w wieku poprodukcyjnym oraz liczbę nałożonych mandatów karnych przez Straż Miejską w Puszczykowie, dotyczą 2016 roku. Natomiast wartość wskaźnika: frekwencja w wyborach, dotyczy wyborów prezydenckich i parlamentarnych, które odbyły się w 2015 roku. Na podstawie pozyskanych danych ilościowych, obliczono skalę występowania danego zjawiska kryzysowego w poszczególnych jednostkach analitycznych (wartość wskaźnika dla jednostki) oraz skalę występowania danego zjawiska kryzysowego dla obszaru całej gminy (wartość wskaźnika dla gminy), stanowiącą wartość referencyjną. Jeżeli skala zjawiska kryzysowego (wartość wskaźnika) w danej jednostce analitycznej przekraczała lub była niższa (tylko w przypadku frekwencji wyborczej) od wartości referencyjnej uznawano, że wskaźnik ma „wartość kryzysową”. Ostatecznie, **ze względu na szczególne i wyjątkowe znaczenie kwestii społecznych w procesie rewitalizacji, za obszary kryzysowe w sferze społecznej uznane zostały te jednostki analityczne, które charakteryzowały się przynajmniej trzema wskaźnikami o „wartościach kryzysowych” spośród pięciu wybranych do analizy. Wskazuje**

to na swoistą „wrażliwość” jaką kierowano się podczas diagnozowania zjawisk kryzysowych w tej sferze. Jednostki analityczne oznaczone jako kryzysowe w sferze społecznej to: JA1-ZOM, JA4-ZOM, JA8-ZOM, JA9-ZOM, JA13-ZOM, JA14-ZOM oraz JA15-ZOW.

Szczegółowe dane dotyczące wartości referencyjnych oraz „wartości kryzysowych” wskaźników wybranych do analizy przedstawia Tabela 3.

Tabela 3. Dane dotyczące wartości referencyjnych oraz „wartości kryzysowych” wskaźników wybranych do analizy

L.p.	Opis wskaźnika do analizy	Wartość referencyjna wskaźnika do analizy		„Wartość kryzysowa” wskaźnika do analizy
1.	Odsetek osób bezrobotnych w danej jednostce analitycznej w stosunku do liczby mieszkańców danej jednostki analitycznej w 2016 r.	Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych w 2016 r.	154	wartość powyżej 1,65%
		Odsetek osób bezrobotnych w stosunku do liczby mieszkańców gminy w 2016 r.	1,65%	
2.	Odsetek osób pobierających zasiłki (pomoc finansowa i rzeczowa oraz zasiłki stałe) w 2016 r. w danej jednostce analitycznej w stosunku do liczby mieszkańców danej jednostki analitycznej	Liczba osób pobierających zasiłki (pomoc finansowa i rzeczowa) oraz zasiłki stałe w 2016 r.	118	wartość powyżej 1,27%
		Odsetek mieszkańców gminy pobierających zasiłki (pomoc finansowa i rzeczowa oraz zasiłki) stałe w 2016 r.	1,27%	
3.	Odsetek nałożonych mandatów karnych w 2016 r. w danej jednostce analitycznej w stosunku do liczby mieszkańców danej jednostki analitycznej	Liczba nałożonych mandatów karnych na terenie miasta w 2016 r.	33	wartość powyżej 0,35%
		Odsetek nałożonych mandatów karnych w odniesieniu do liczby mieszkańców gminy	0,35%	
4.	Frekwencja w wyborach w danej jednostce analitycznej	Frekwencja w wyborach w gminie	54,3%	wartość poniżej 54,3%
5.	Odsetek osób w wieku poprodukcyjnym w danej jednostce analitycznej w stosunku do liczby mieszkańców danej jednostki analitycznej w 2016 r.	Liczba osób w wieku poprodukcyjnym w 2016 r.	2626	wartość powyżej 28,2%
		Odsetek osób w wieku poprodukcyjnym w stosunku do liczby mieszkańców gminy w 2016 r.	28,2%	

Źródło: opracowanie własne

Tabela 4 prezentuje wartości wskaźników wybranych do analizy w sferze społecznej w poszczególnych jednostkach analitycznych.

Tabela 4. Wartości wskaźników wybranych do analizy w sferze społecznej w poszczególnych jednostkach analitycznych.

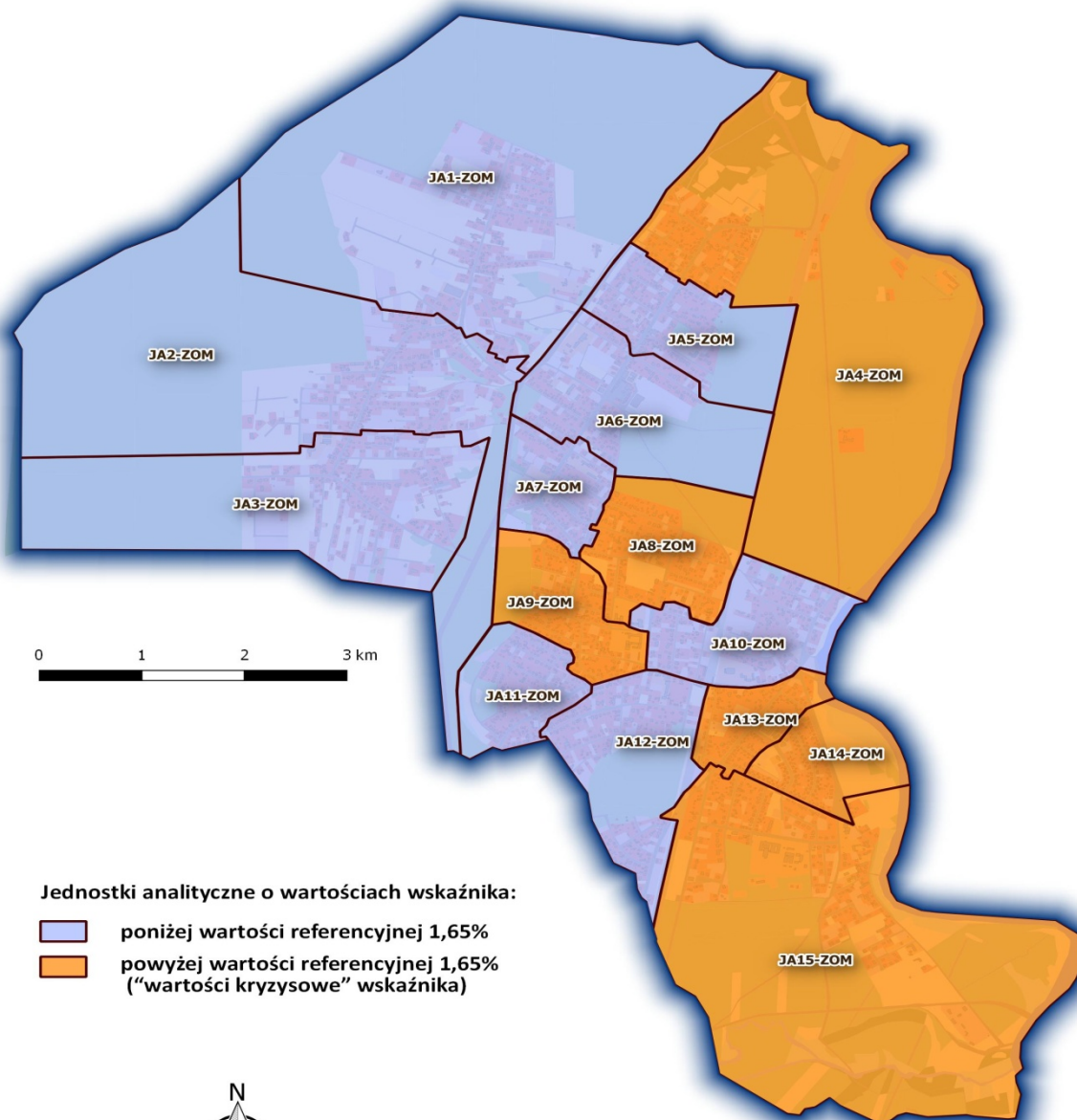
Lp.	Nazwa jednostki analitycznej (JA) Wskaźnik	JA1-ZOM	JA2-ZOM	JA3-ZOM	JA4-ZOM	JA5-ZOM	JA6-ZOM	JA7-ZOM	JA8-ZOM	JA9-ZOM	JA10-ZOM	JA11-ZOM	JA12-ZOM	JA13-ZOM	JA14-ZOM	JA15-ZOM
		1.	Odsetek osób bezrobotnych w danej jednostce analitycznej w stosunku do liczby mieszkańców danej jednostki analitycznej w 2016 r.– (%)	1,38	0,87	0,87	2,64	1,64	1,43	1,36	1,70	2,03	1,64	1,14	1,16	2,53
2.	Odsetek osób pobierających zasiłki (pomoc finansowa i rzeczowa oraz zasiłki stałe) w 2016 r. w danej jednostce analitycznej w stosunku do liczby mieszkańców danej jednostki analitycznej – (%)	2,46	0,87	1,15	3,20	0,45	0,79	1,70	1,36	0,68	0,99	0,81	1,01	1,35	1,77	0,81
3.	Odsetek nałożonych mandatów karnych w 2016 r. w danej jednostce analitycznej w stosunku do liczby mieszkańców danej jednostki analitycznej – (%)	0,77	0,14	0,00	0,38	0,45	0,63	0,00	0,68	0,34	0,16	0,81	0,14	0,17	0,18	0,48
4.	Frekwencja w wyborach w danej jednostce analitycznej w 2015 r. – (%)	50,4	52,4	46,1	53,6	59,2	56,0	54,9	57,6	58,2	54,8	52,3	58,1	55,0	46,8	58,3
5.	Odsetek osób w wieku poprodukcyjnym w danej jednostce analitycznej w stosunku do liczby mieszkańców danej jednostki analitycznej w 2016 r. – (%)	27,3	21,2	23,2	29,4	27,8	34,2	31,3	35,9	30,5	26,1	26,7	30,1	31,5	26,8	22,3
Jednostka analityczna (JA) oznaczona jako kryzysowa w sferze społecznej		√			√				√	√				√	√	√

Źródło: opracowanie własne

Rycina 2 przedstawia **odsetek osób bezrobotnych** w poszczególnych jednostkach analitycznych w 2016 r.

Rycina 2. Odsetek **osób bezrobotnych** w poszczególnych jednostkach analitycznych w 2016 r.

Odsetek osób bezrobotnych w stosunku do liczby mieszkańców danej jednostki analitycznej w 2016 r.

PUWG 1992

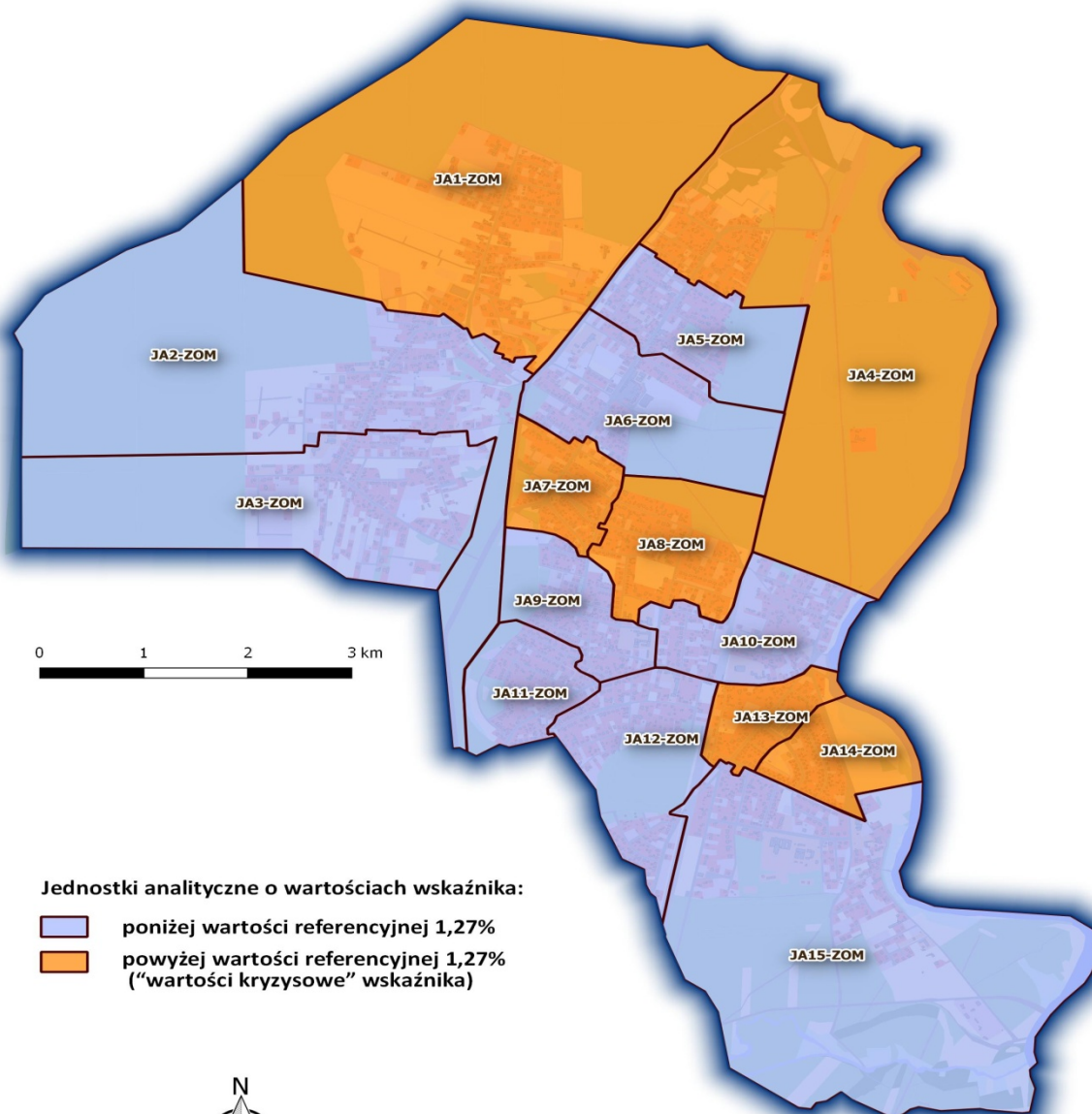
Opracowanie:

Rycina 3 przedstawia **odsetek osób pobierających zasiłki** (pomoc finansowa i rzeczowa, w tym zasiłki stałe) w poszczególnych jednostkach analitycznych w 2016 r.

Rycina 3. Odsetek **osób pobierających zasiłki** (pomoc finansowa i rzeczowa, w tym zasiłki stałe) w poszczególnych jednostkach analitycznych w 2016 r.

Odsetek osób pobierających zasiłki (pomoc finansowa i rzeczowa) w poszczególnych jednostkach analitycznych w 2016 r.

PUWG 1992

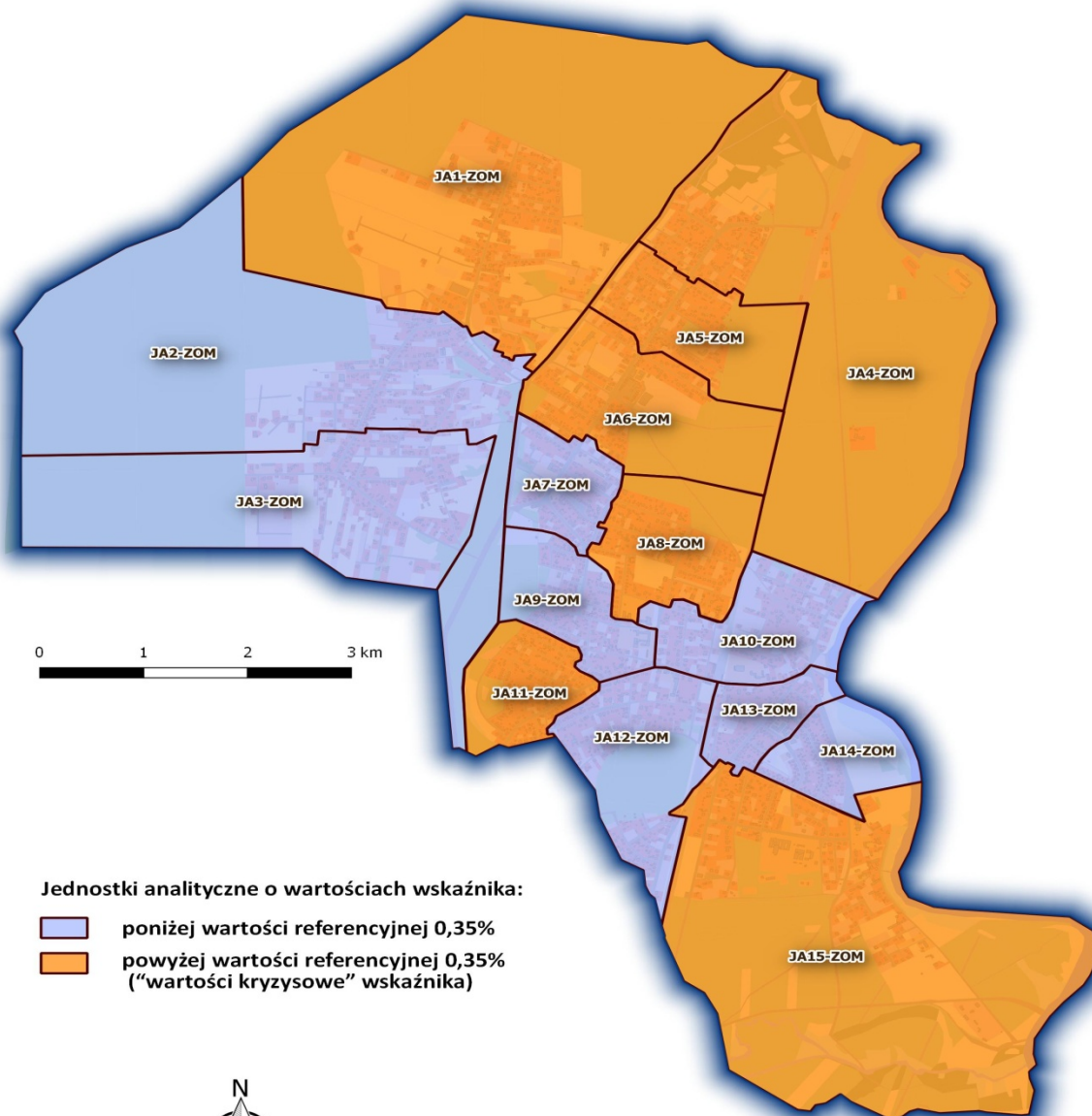
Opracowanie:

Rycina 4 przedstawia odsetek **nałożonych mandatów karnych** w poszczególnych jednostkach analitycznych w 2016 r.

Rycina 4. Odsetek **nałożonych mandatów karnych** w poszczególnych jednostkach analitycznych w 2016 r.

Odsetek nałożonych mandatów karnych w poszczególnych jednostkach analitycznych w 2016 r.

PUWG 1992

Opracowanie:

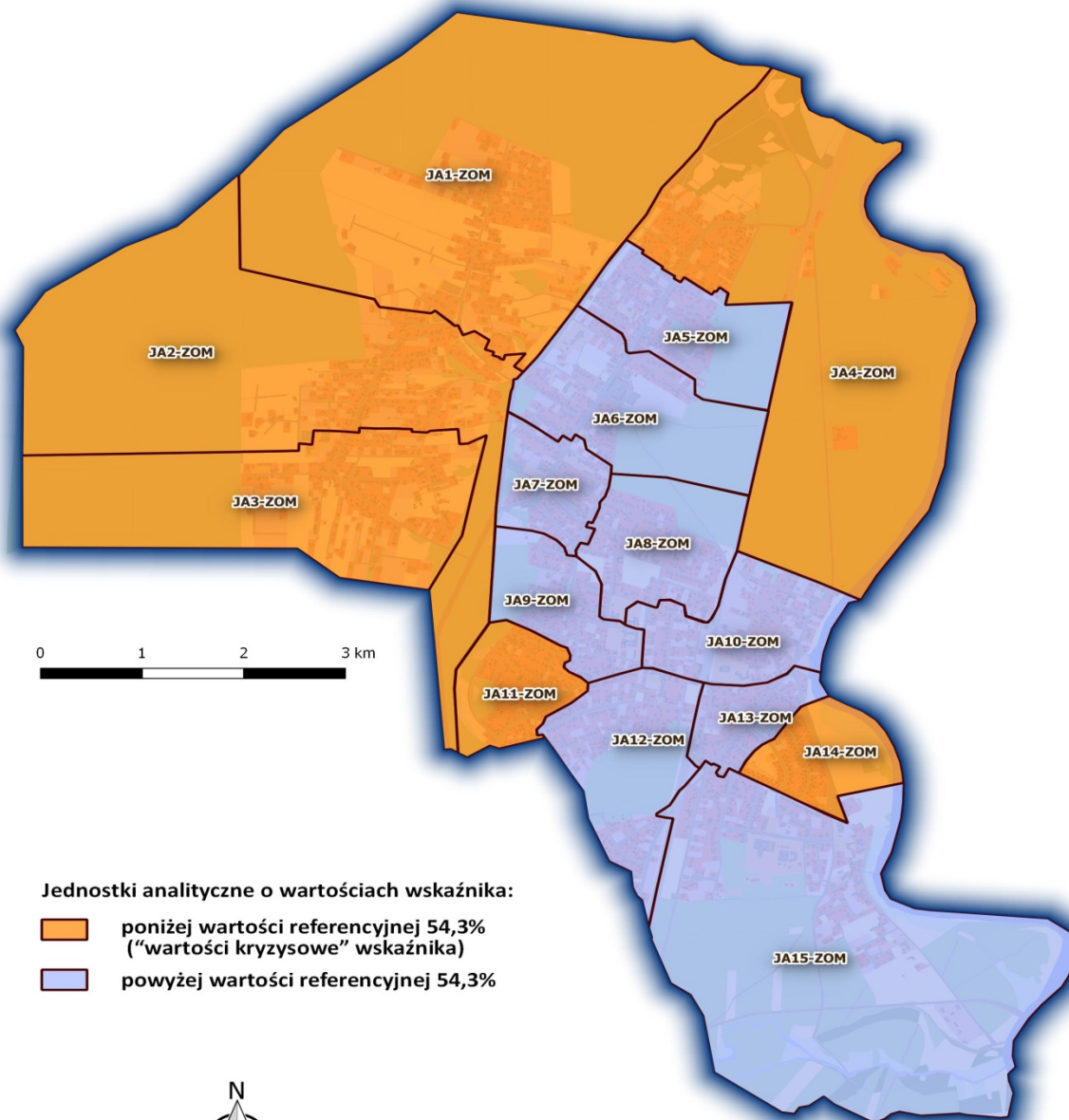
NATURA
Zakład Ochrony Środowiska

Rycina 5 przedstawia **frekwencję w wyborach** w poszczególnych jednostkach analitycznych w 2015 r.

Rycina 5. **Frekwencja w wyborach** w poszczególnych jednostkach analitycznych w 2015 r.

Frekwencja w wyborach w poszczególnych jednostkach analitycznych w 2015 r.

PUWG 1992

Opracowanie:

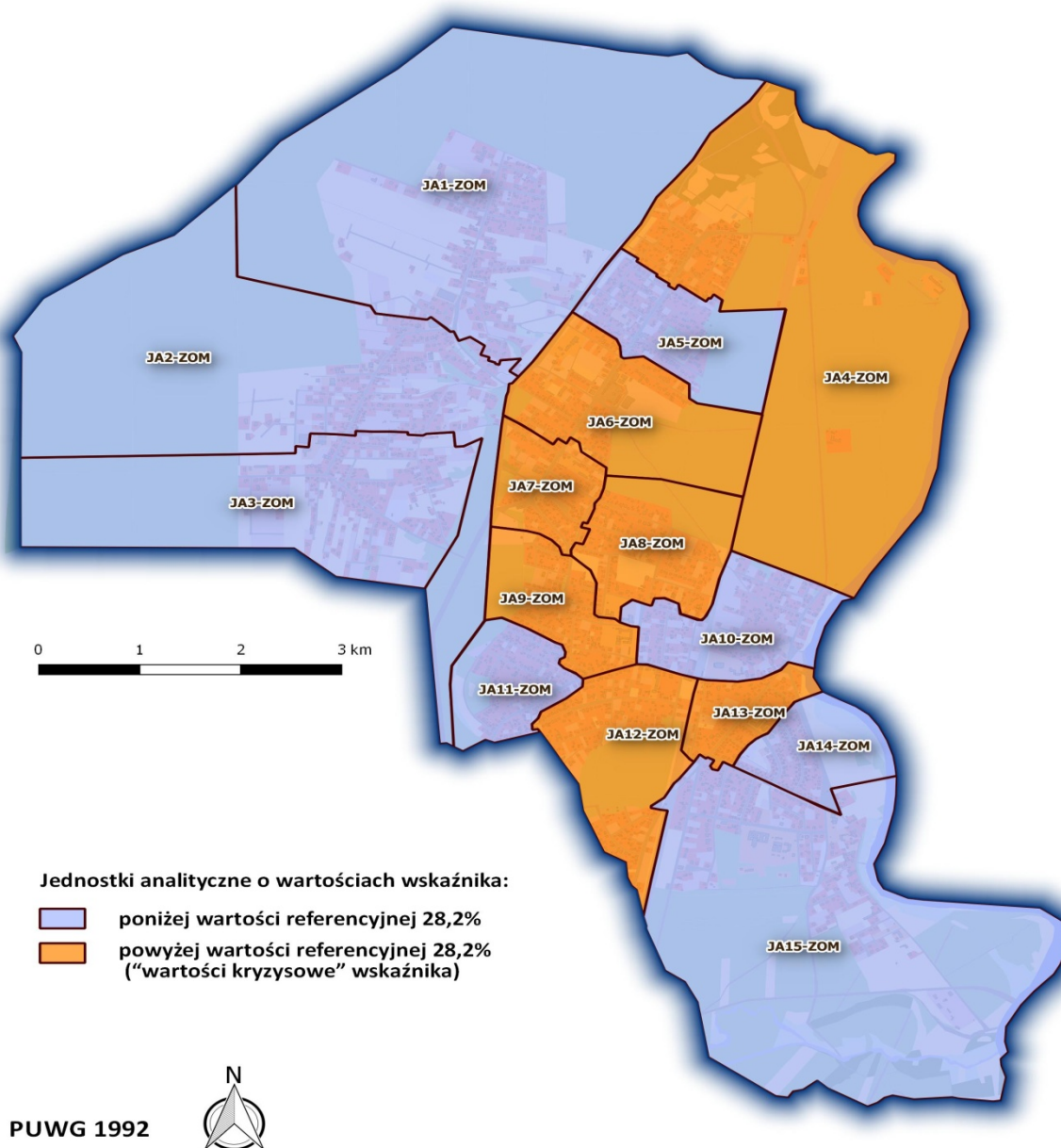
NATURA
Zakład Ochrony Środowiska

Rycina 6 przedstawia **odsetek osób w wieku poprodukcyjnym** w poszczególnych jednostkach analitycznych w 2016 r.

Rycina 6. Odsetek **osób w wieku poprodukcyjnym** w poszczególnych jednostkach analitycznych w 2016 r.

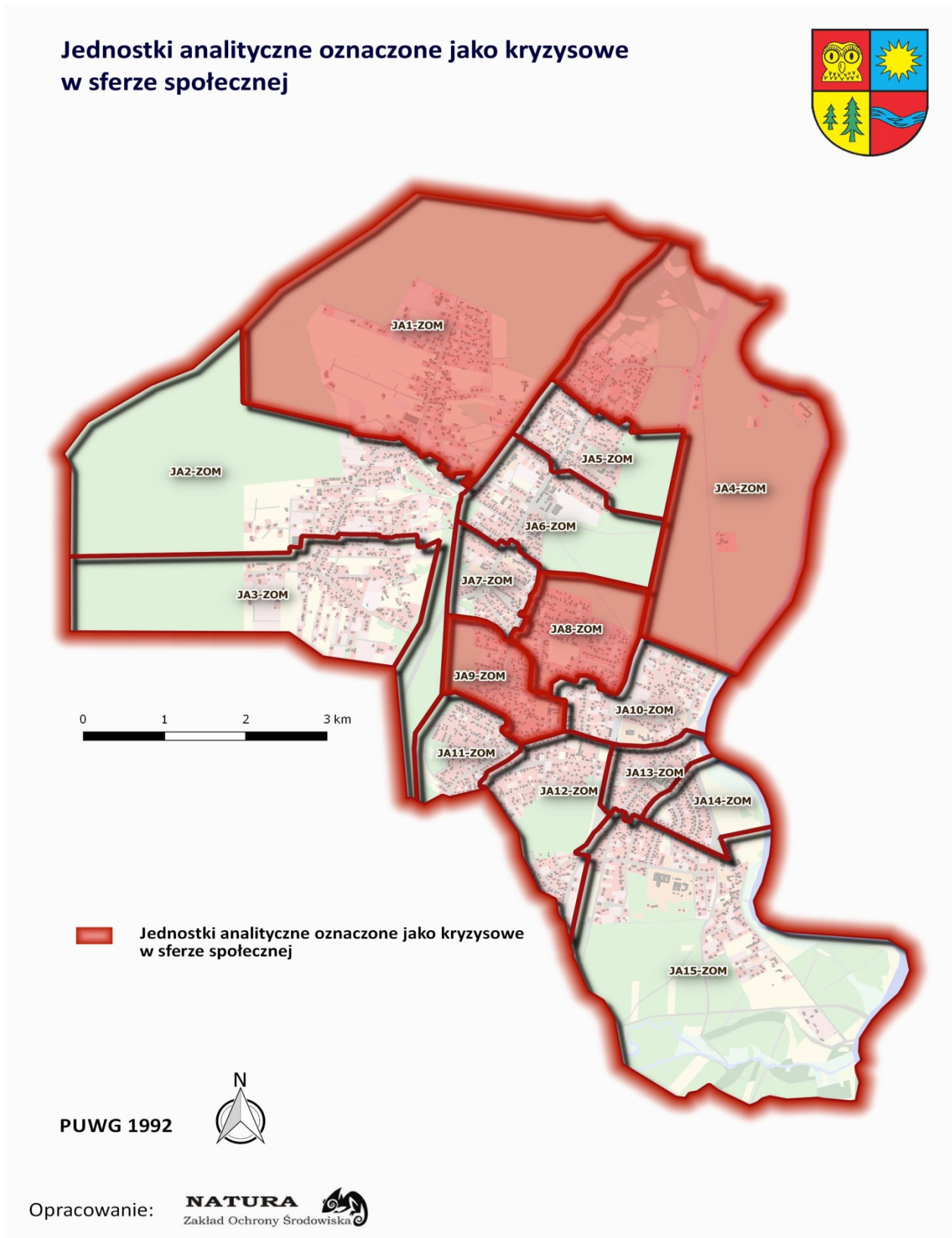
Odsetek osób w wieku poprodukcyjnym w poszczególnych jednostkach analitycznych w 2016 r.

Opracowanie: **NATURA** Zakład Ochrony Środowiska

Rycina 7 przedstawia jednostki analityczne oznaczone jako kryzysowe w sferze społecznej.

Rycina 7. Jednostki analityczne oznaczone jako kryzysowe w sferze społecznej.

Sfera gospodarcza

Dla określenia skali negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej wybrano wskaźnik obrazujący liczbę podmiotów gospodarczych przypadających na 1000 mieszkańców. Źródłem pozyskania danych była Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej (CEIDG) oraz Krajowy Rejestr Sądowy (KRS). Dane pochodzą z grudnia 2017 roku. Na podstawie pozyskanych danych, w pierwszej kolejności obliczono liczbę podmiotów gospodarczych przypadających na 1000 mieszkańców w gminie, stanowiącą wartość referencyjną, która wynosi **215**. W dalszej kolejności określono liczbę podmiotów gospodarczych przypadających na 1000 mieszkańców w poszczególnych jednostkach analitycznych. W przypadku, gdy poziom ten w danej jednostce analitycznej był niższy od wartości referencyjnej uznawano ją za **obszar kryzysowy w sferze gospodarczej**. Jednostki analityczne **oznaczone jako kryzysowe w sferze gospodarczej to: JA2-ZOM, JA5-ZOM, JA7-ZOM, JA9-ZOM, JA10-ZOM, JA11-ZOM, JA14-ZOM oraz JA15-ZOM.**

Tabela 5 prezentuje wartości wskaźnika wybranego do analizy w sferze gospodarczej w poszczególnych jednostkach analitycznych.

Tabela 5. Wartości wskaźnika wybranego do analizy w sferze gospodarczej w poszczególnych jednostkach analitycznych.

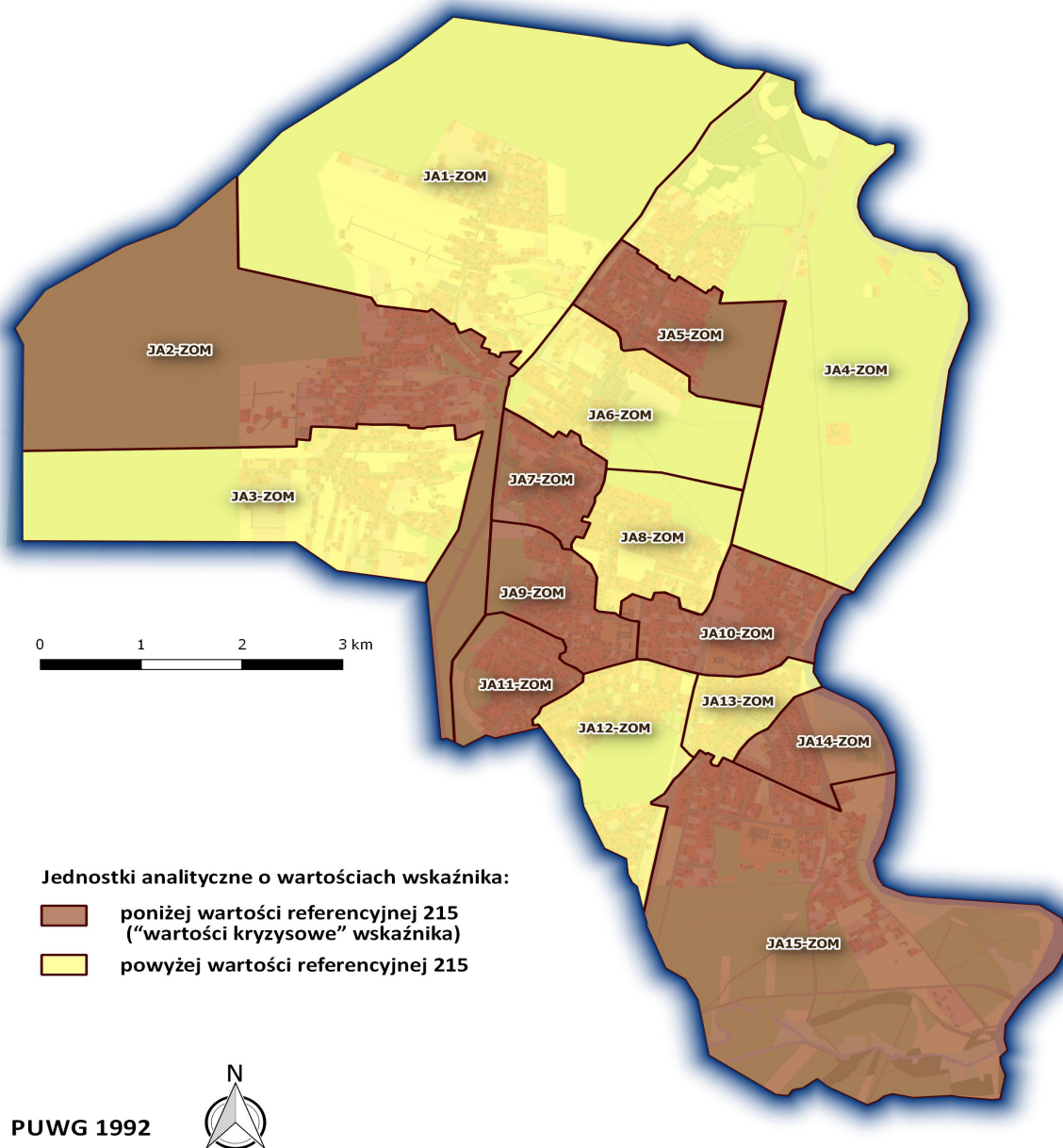
Lp.	Nazwa jednostki analitycznej (JA) Wskaźnik	JA1-ZOM	JA2-ZOM	JA3-ZOM	JA4-ZOM	JA5-ZOM	JA6-ZOM	JA7-ZOM	JA8-ZOM	JA9-ZOM	JA10-ZOM	JA11-ZOM	JA12-ZOM	JA13-ZOM	JA14-ZOM	JA15-ZOM
1.	Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców	230	205	219	220	208	228	211	218	202	207	213	221	228	209	210
	Jednostka analityczna (JA) oznaczona jako kryzysowa w sferze gospodarczej		✓			✓		✓		✓	✓	✓			✓	✓

Źródło: opracowanie własne

Rycina 8 przedstawia liczbę podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców w poszczególnych jednostkach analitycznych (grudzień 2017 r.)

Rycina 8. Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców w poszczególnych jednostkach analitycznych (grudzień 2017 r.)

Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców w danej jednostce analitycznej (grudzień 2017 r.)

PUWG 1992

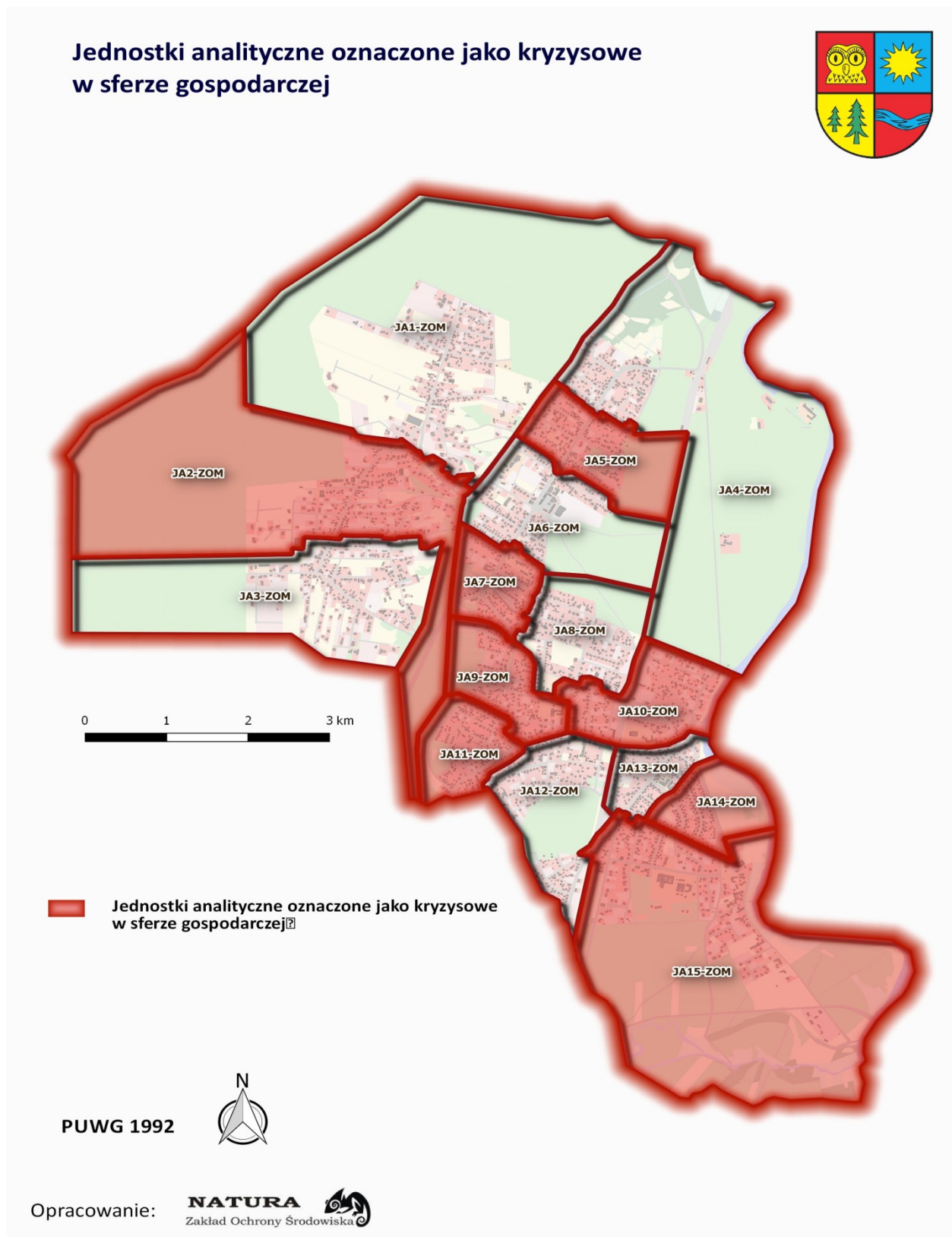

Opracowanie:

Rycina 9 przedstawia jednostki analityczne oznaczone jako kryzysowe w sferze gospodarczej.

Rycina 9. Jednostki analityczne oznaczone jako kryzysowe w sferze gospodarczej.

Sfera środowiskowa

Dla przedstawienia skali negatywnych zjawisk w sferze środowiskowej wybrano wskaźniki obrazujące zanieczyszczenie powietrza – stężenie pyłów zawieszonych PM 10 oraz stężenie pyłów zawieszonych PM 2,5. Badania stężenia pyłów zawieszonych w powietrzu dokonano przy użyciu mobilnego urządzenia we wszystkich jednostkach analitycznych (próby przeprowadzono w styczniu 2018 roku). Jeżeli stężenie pyłów zawieszonych w powietrzu przekraczało 100% oznaczało to, że norma zanieczyszczenia powietrza została przekroczona. Wartości stężenia pyłów zawieszonych w powietrzu poniżej 100% oznaczały dopuszczalną normę jakości powietrza w danej jednostce analitycznej. **Za obszary kryzysowe w sferze środowiskowej** uznane zostały te jednostki analityczne, w których **norma zanieczyszczenia powietrza została przekroczona** (stężenie pyłów zawieszonych PM10 lub PM2,5 było wyższe niż 100%). Jednostki analityczne **oznaczone jako kryzysowe w sferze środowiskowej** to: **JA2-ZOM, JA4-ZOM, JA5-ZOM, JA6-ZOM, JA7-ZOM, JA8-ZOM, JA9-ZOM, JA10-ZOM, 12-ZOM, JA13-ZOM, JA14-ZOM** oraz **JA15-ZOW**.

Tabela 6 prezentuje wartości wskaźnika wybranego do analizy w sferze środowiskowej w poszczególnych jednostkach analitycznych.

Tabela 6. Wartości wskaźnika wybranego do analizy w sferze środowiskowej w poszczególnych jednostkach analitycznych.

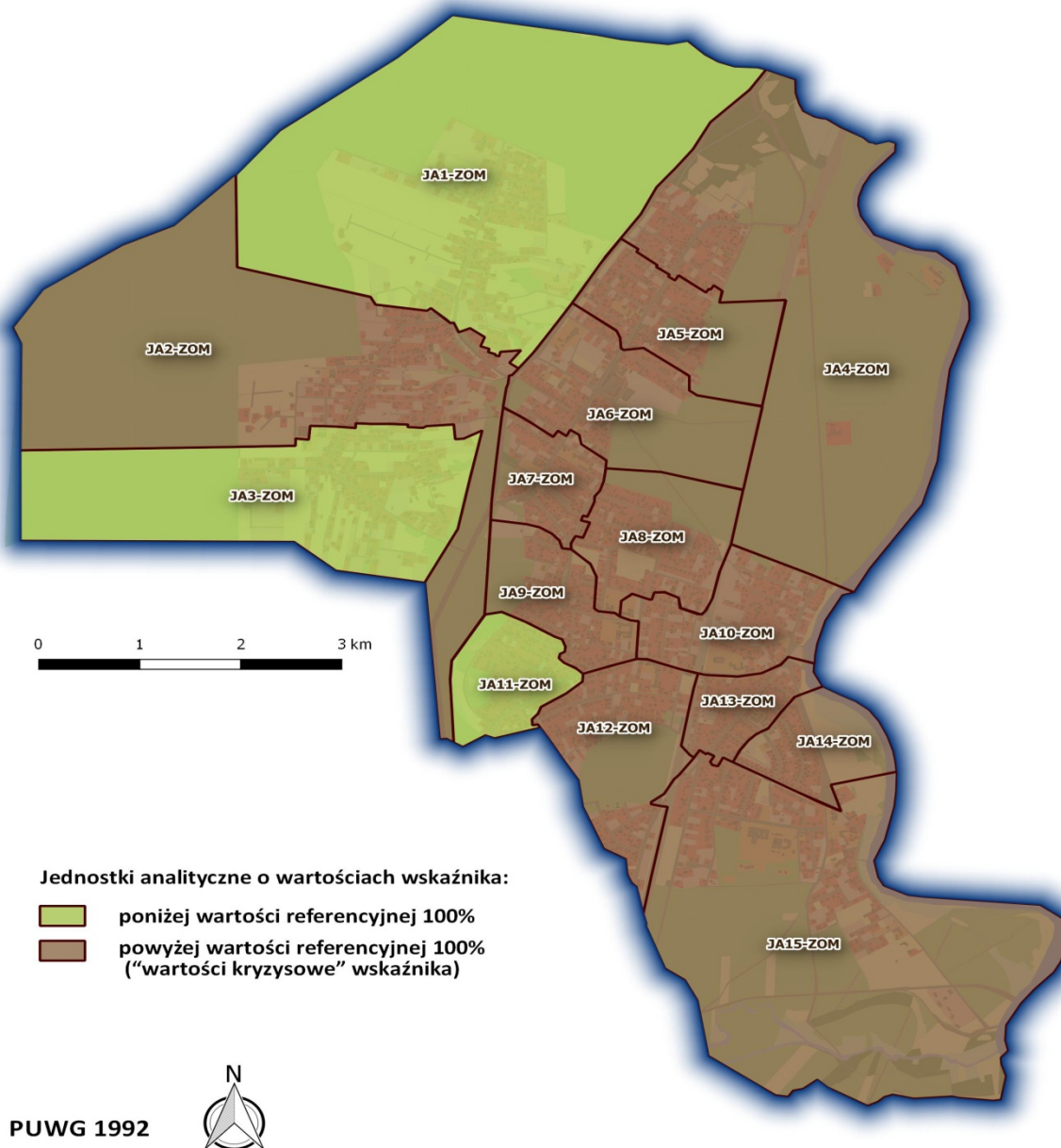
Lp.	Nazwa jednostki analitycznej (JA)	Wskaźnik														
		JA1-ZOM	JA2-ZOM	JA3-ZOM	JA4-ZOM	JA5-ZOM	JA6-ZOM	JA7-ZOM	JA8-ZOM	JA9-ZOM	JA10-ZOM	JA11-ZOM	JA12-ZOM	JA13-ZOM	JA14-ZOM	JA15-ZOM
1.	Poziom stężenia pyłów zawieszonych PM 10 – %	97,1	101,1	94,5	126,5	105,0	104,0	116,9	105,8	108,2	101,6	98,2	105,0	136,3	140,2	127,4
2.	Poziom stężenia pyłów zawieszonych PM 2,5 – %	76,5	81,4	80,3	115,7	102,7	102,3	100,1	104,6	101,9	96,3	94,0	105,7	115,5	111,7	114,6
Jednostka analityczna (JA) oznaczona jako kryzysowa w sferze środowiskowej			✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓		✓

Źródło: opracowanie własne

Rycina 10 przedstawia **poziom stężenia pyłów zawieszonych PM 10** w poszczególnych jednostkach analitycznych (styczeń 2018 r.)

Rycina 10. **Poziom stężenia pyłów zawieszonych PM 10** w poszczególnych jednostkach analitycznych (styczeń 2018 r.)

Poziom stężenia pyłów zawieszonych PM 10 w poszczególnych jednostkach analitycznych (styczeń 2018 r.)

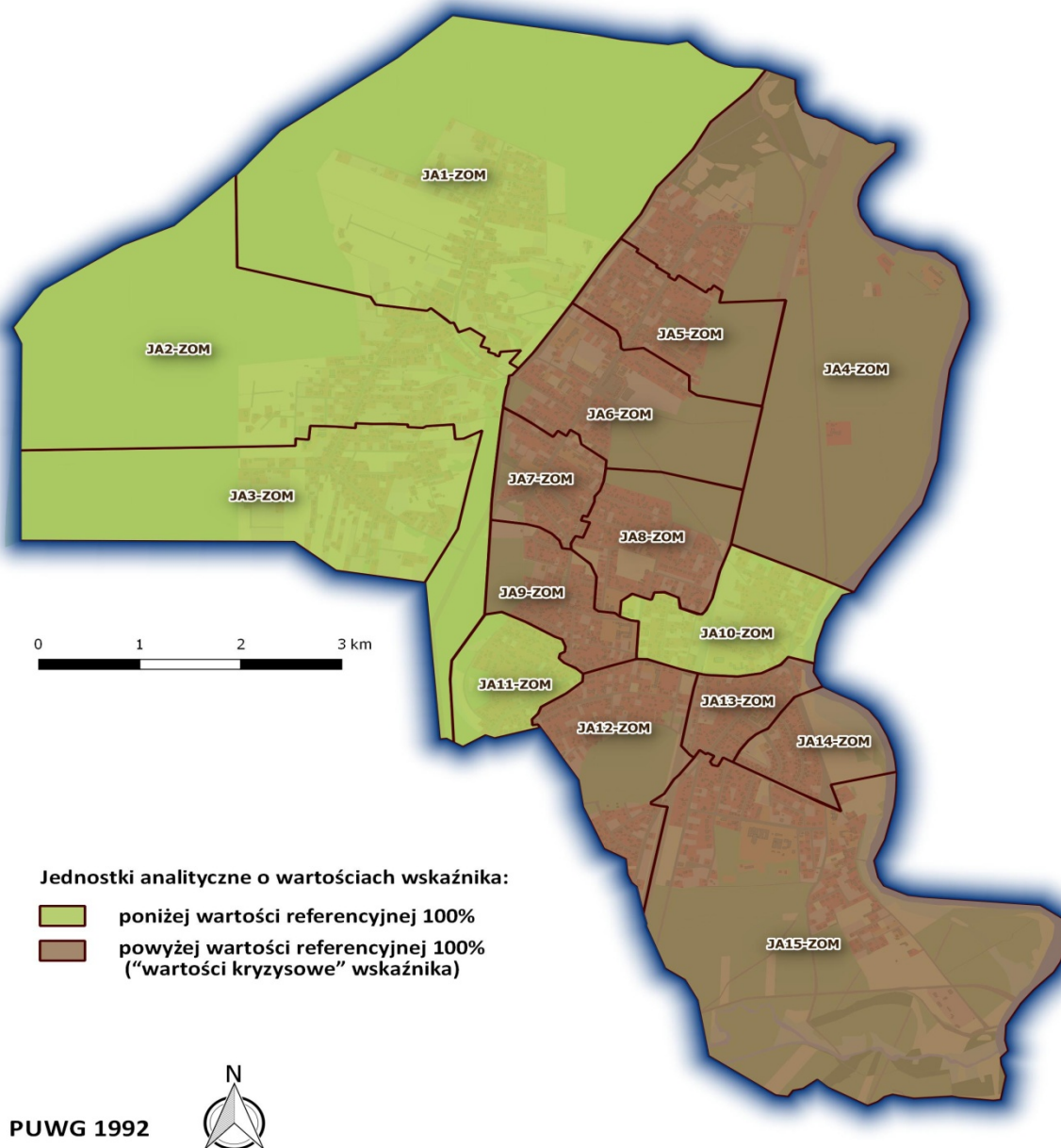

Opracowanie: **NATURA** Zakład Ochrony Środowiska

Rycina 11 przedstawia poziom stężenia pyłów zawieszonych PM 2,5 w poszczególnych jednostkach analitycznych (styczeń 2018 r.)

Rycina 11. Poziom stężenia pyłów zawieszonych PM 2,5 w poszczególnych jednostkach analitycznych (styczeń 2018 r.)

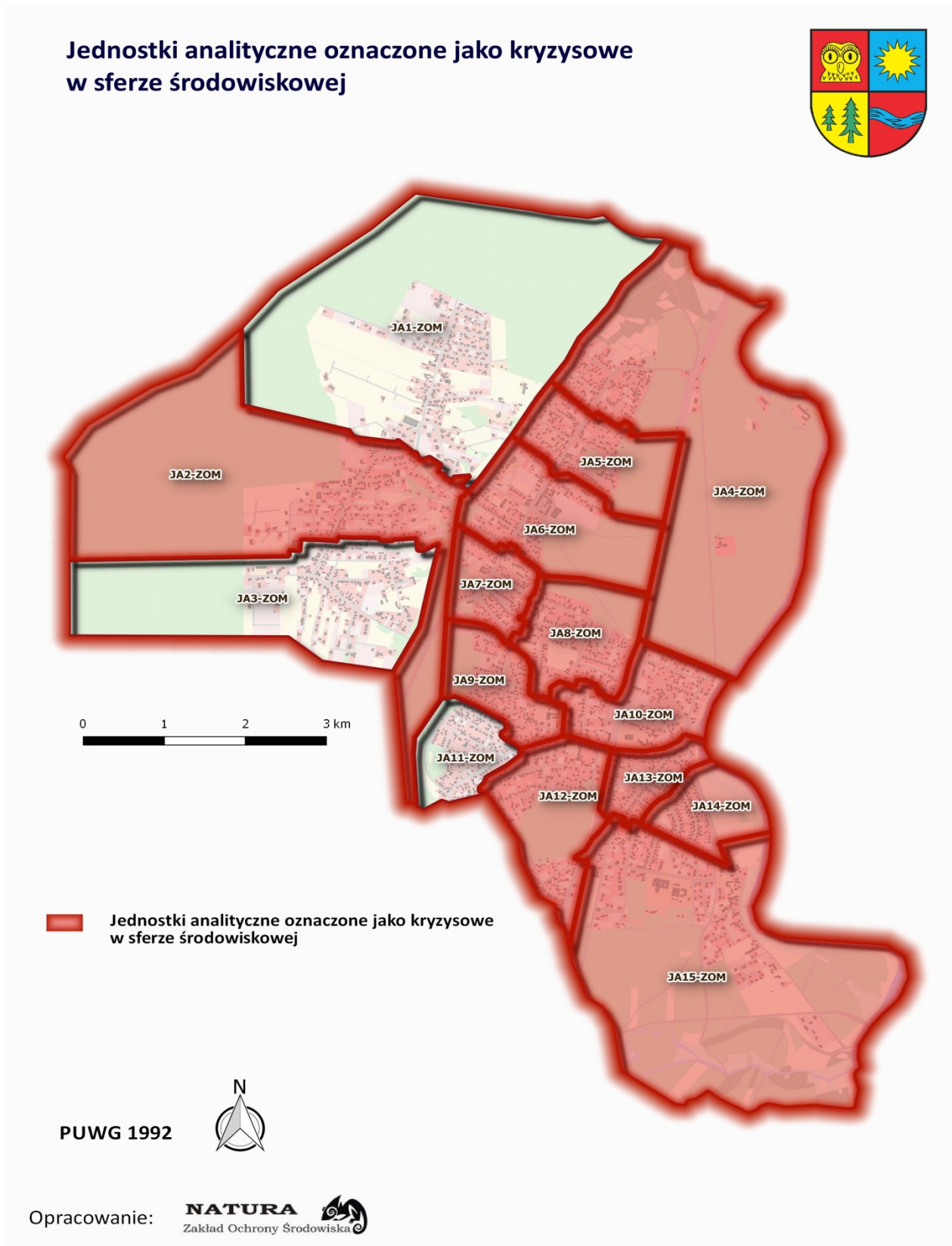
Poziom stężenia pyłów zawieszonych PM 2,5 w poszczególnych jednostkach analitycznych (styczeń 2018 r.)

Opracowanie: **NATURA** Zakład Ochrony Środowiska

Rycina 12 przedstawia jednostki analityczne **oznaczone jako kryzysowe w sferze środowiskowej**

Rycina 12. Jednostki analityczne **oznaczone jako kryzysowe w sferze środowiskowej.**

Sfera przestrzenno – funkcjonalna

Według Wytycznych Ministra Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014–2020, negatywne zjawiska w sferze przestrzenno – funkcjonalnej dotyczą m.in. niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną oraz niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej. Dla zobrazowania powyższych zjawisk dobrane zostały odpowiednie wskaźniki, które pozwoliły na ocenę skali kryzysu. Należą do nich: dostępność obiektów kultury lub innych miejsc integracji społecznej (dom kultury lub biblioteka lub kino lub świetlice) do 1 km od miejsca zamieszkania, dostępność przedszkola do 0,5 km od miejsca zamieszkania, dostępność obiektów sportowych (hal lub boisk lub basenów) do 1 km od miejsca zamieszkania oraz dostępność przystanku komunikacji publicznej (PKP lub PKS lub komunikacja miejska) do 1 km od miejsca zamieszkania. W oparciu o powyższe wskaźniki dokonano oceny dostępności infrastruktury technicznej, społecznej oraz komunikacyjnej w poszczególnych jednostkach analitycznych. Jeżeli przedszkola, obiekty sportowe lub przystanki komunikacji publicznej nie były dostępne w granicach badanej jednostki, a znajdowały się w sąsiedniej jednostce analitycznej i odległość do nich nie przekraczała odpowiednio 0,5 km i 1 km to uznawano, że dostępność została zachowana (dane dotyczą 2017 r.). Ostatecznie, **za obszary kryzysowe w sferze przestrzenno – funkcjonalnej** uznane zostały te jednostki analityczne, w których **dostępność nie została zachowana w przynajmniej trzech dziedzinach, spośród czterech wybranych do analizy**. Jednostki analityczne **oznaczone jako kryzysowe w sferze przestrzenno – funkcjonalnej to: JA15–ZOM**.

Tabela 7 prezentuje dostępność infrastruktury technicznej, społecznej oraz komunikacyjnej w sferze przestrzenno – funkcjonalnej w poszczególnych jednostkach analitycznych.

Tabela 7. Dostępność infrastruktury technicznej, społecznej oraz komunikacyjnej w sferze przestrzenno – funkcjonalnej w poszczególnych jednostkach analitycznych

Lp.	Nazwa jednostki analitycznej (JA)	Wskaźnik														
		JA1-ZOM	JA2-ZOM	JA3-ZOM	JA4-ZOM	JA5-ZOM	JA6-ZOM	JA7-ZOM	JA8-ZOM	JA9-ZOM	JA10-ZOM	JA11-ZOM	JA12-ZOM	JA13-ZOM	JA14-ZOM	JA15-ZOM
1.	Dostępność obiektów kultury lub innych miejsc integracji społecznej (dom kultury lub biblioteka lub kino lub świetlice) do 1 km od miejsca zamieszkania	N	T	N	N	T	T	T	T	T	T	T	T	N	N	N
2.	Dostępność przedszkola	N	N	T	T	N	N	N	T	T	T	N	T	T	T	N

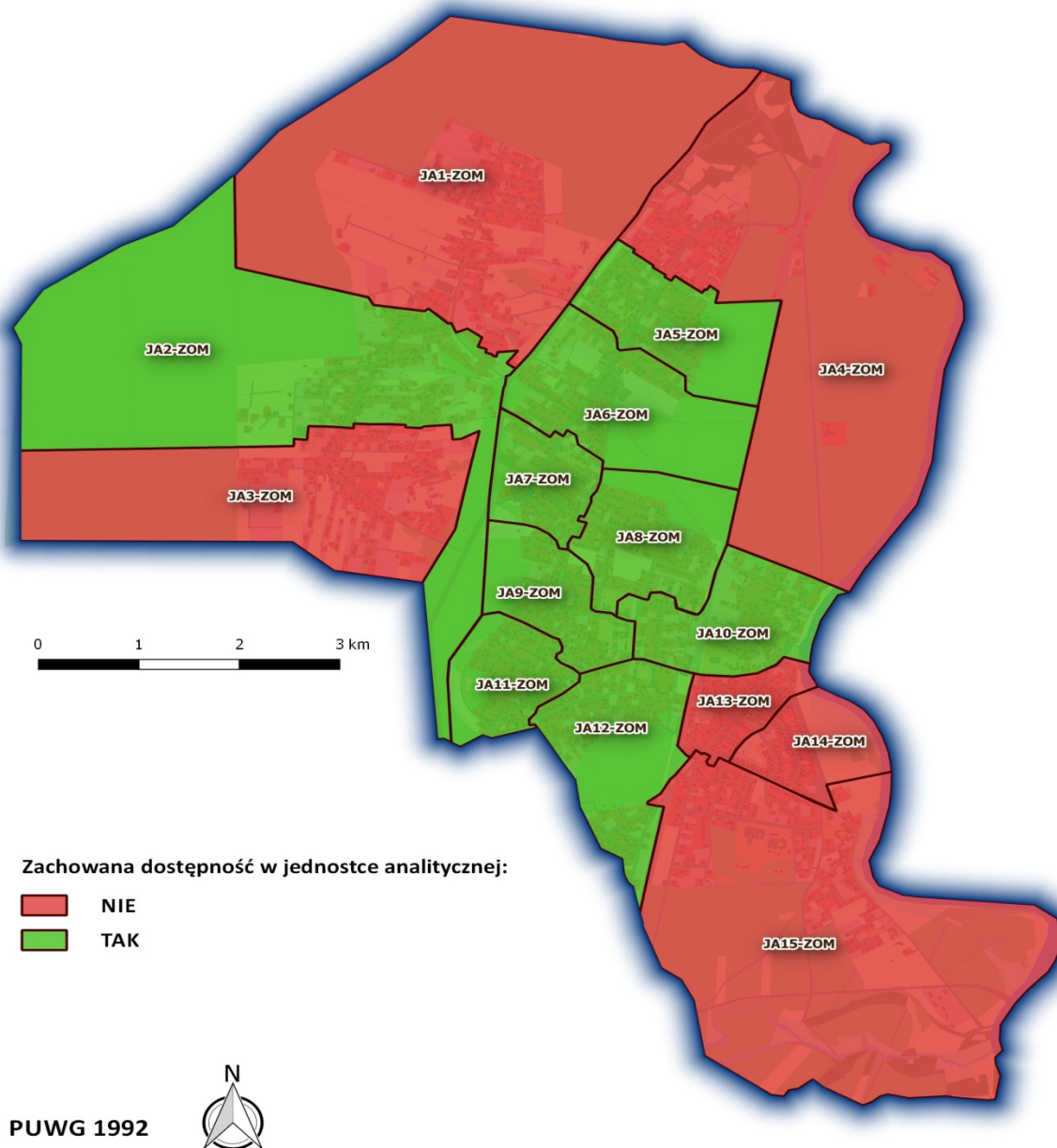
	do 0,5 km od miejsca zamieszkania															
3.	Dostępność obiektów sportowych (hal lub boisk lub basenów) do 1 km od miejsca zamieszkania	T	T	T	N	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	N
4.	Dostępność przystanku komunikacji publicznej (PKP lub PKS lub komunikacja miejska) do 1 km od miejsca zamieszkania	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
	Jednostka analityczna (JA) oznaczona jako kryzysowa w sferze przestrzenno – funkcjonalnej															V

Źródło: opracowanie własne

Rycina 13 przedstawia dostępność **obiektów kultury lub innych miejsc integracji społecznej do 1 km od miejsca zamieszkania** w poszczególnych jednostkach analitycznych.

Rycina 13. Dostępność obiektów **kultury lub innych miejsc integracji społecznej do 1 km od miejsca zamieszkania** w poszczególnych jednostkach analitycznych.

Dostępność obiektów kultury lub innych miejsc integracji społecznej do 1 km od miejsca zamieszkania w poszczególnych jednostkach analitycznych.

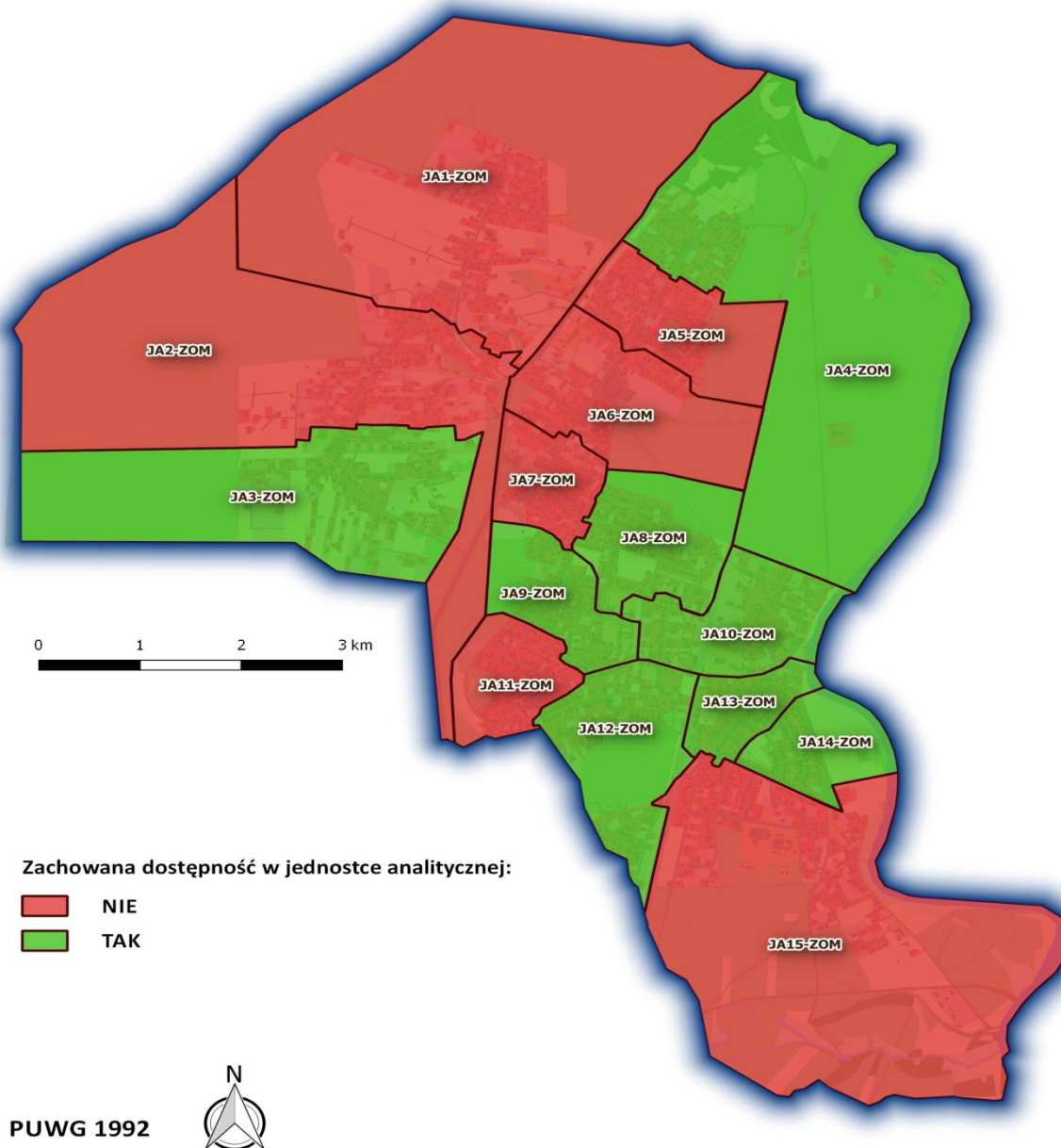

Opracowanie: **NATURA** Zakład Ochrony Środowiska

Rycina 14 przedstawia dostępność przedszkola do 0,5 km od miejsca zamieszkania w poszczególnych jednostkach analitycznych.

Rycina 14. Dostępność przedszkola do 0,5 km od miejsca zamieszkania w poszczególnych jednostkach analitycznych.

Dostępność przedszkola do 0,5 km od miejsca zamieszkania w poszczególnych jednostkach analitycznych.

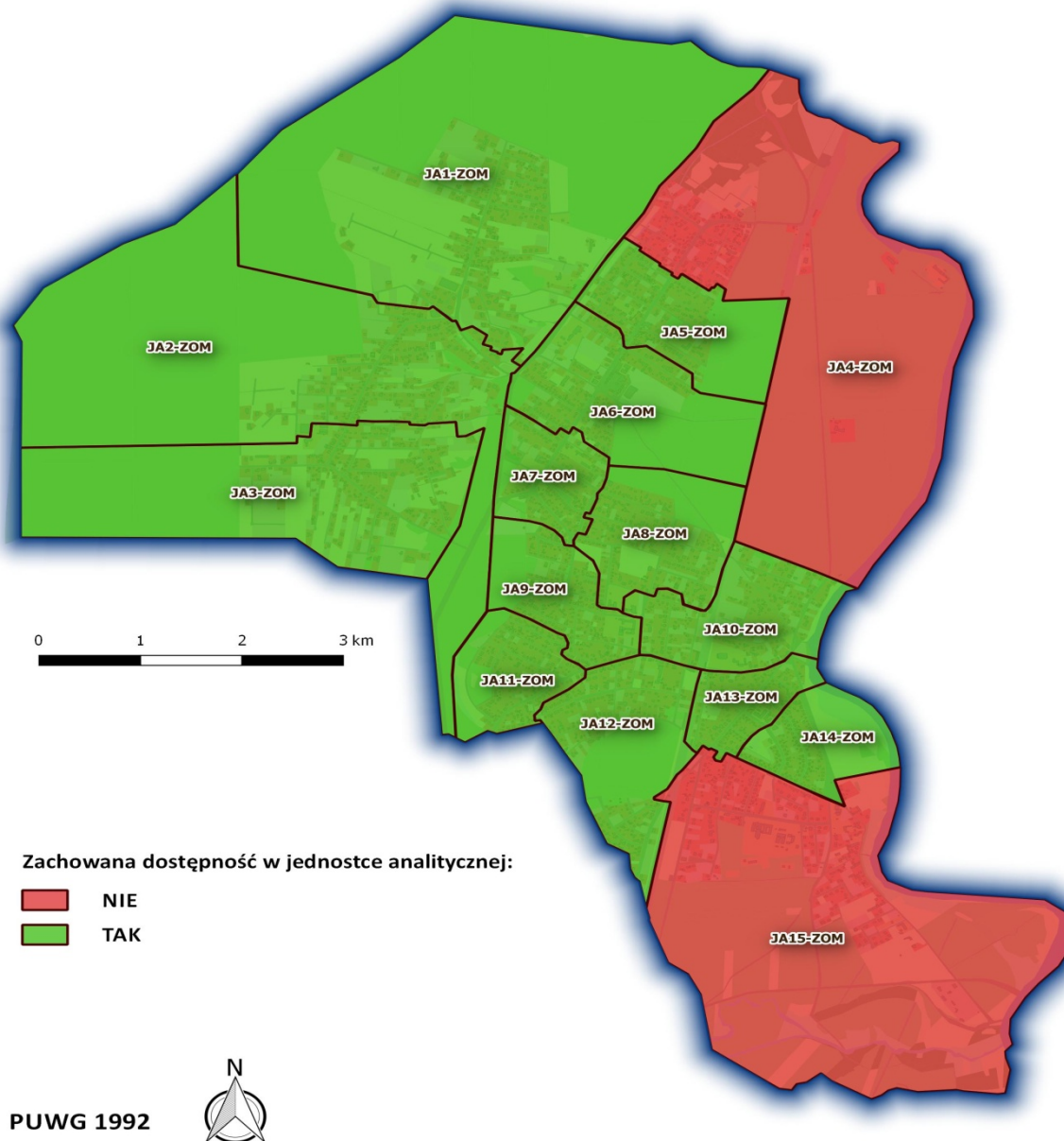

Opracowanie: **NATURA** Zakład Ochrony Środowiska

Rycina 15 przedstawia dostępność **obiektów sportowych do 1 km od miejsca zamieszkania** w poszczególnych jednostkach analitycznych.

Rycina 15. Dostępność **obiektów sportowych do 1 km od miejsca zamieszkania** w poszczególnych jednostkach analitycznych.

Dostępność obiektów sportowych do 1 km od miejsca zamieszkania w poszczególnych jednostkach analitycznych

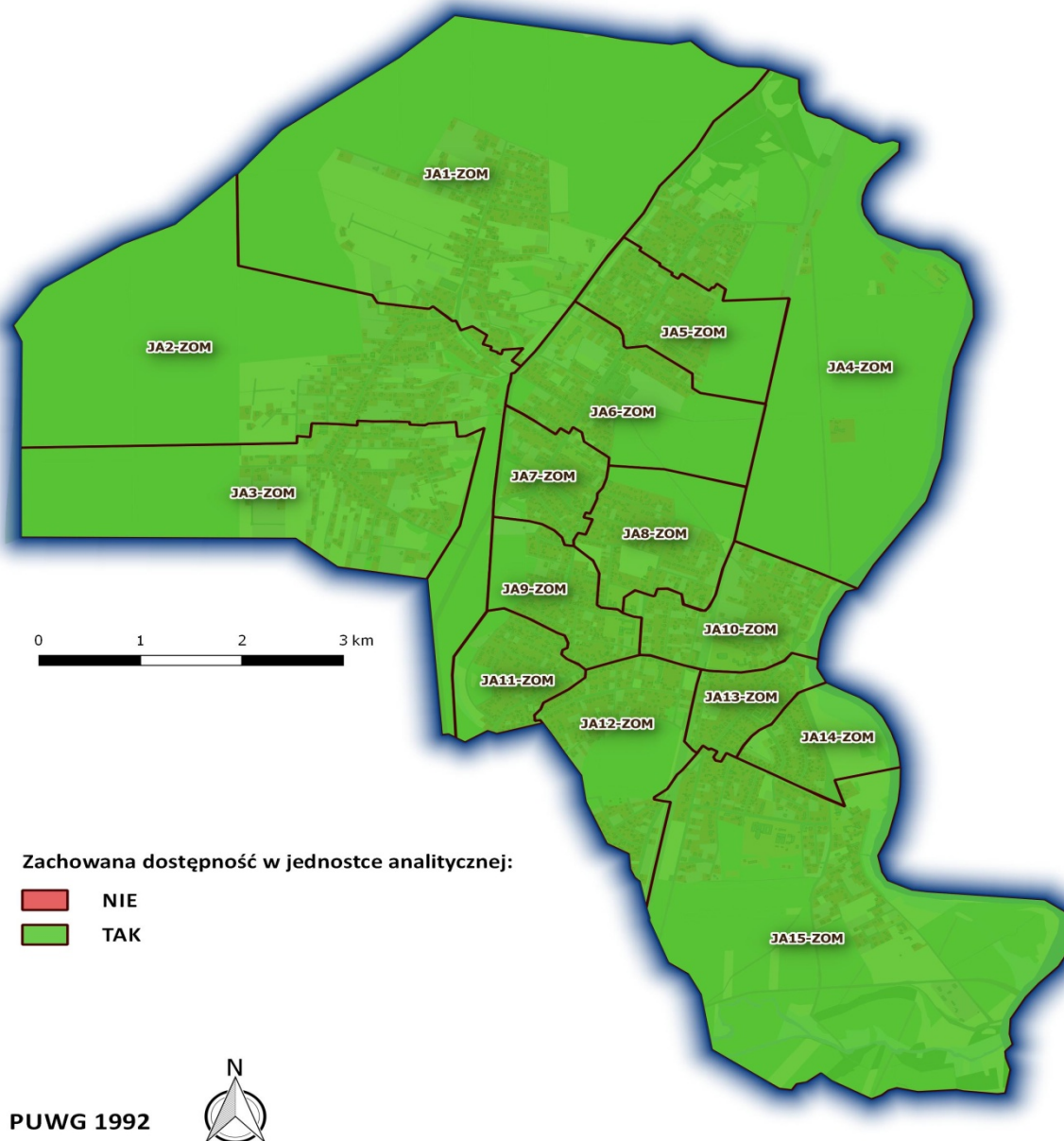

Opracowanie: **NATURA** Zakład Ochrony Środowiska

Rycina 16 przedstawia dostępność przystanku komunikacji publicznej do 1 km od miejsca zamieszkania w poszczególnych jednostkach analitycznych.

Rycina 16. Dostępność przystanku komunikacji publicznej do 1 km od miejsca zamieszkania w poszczególnych jednostkach analitycznych.

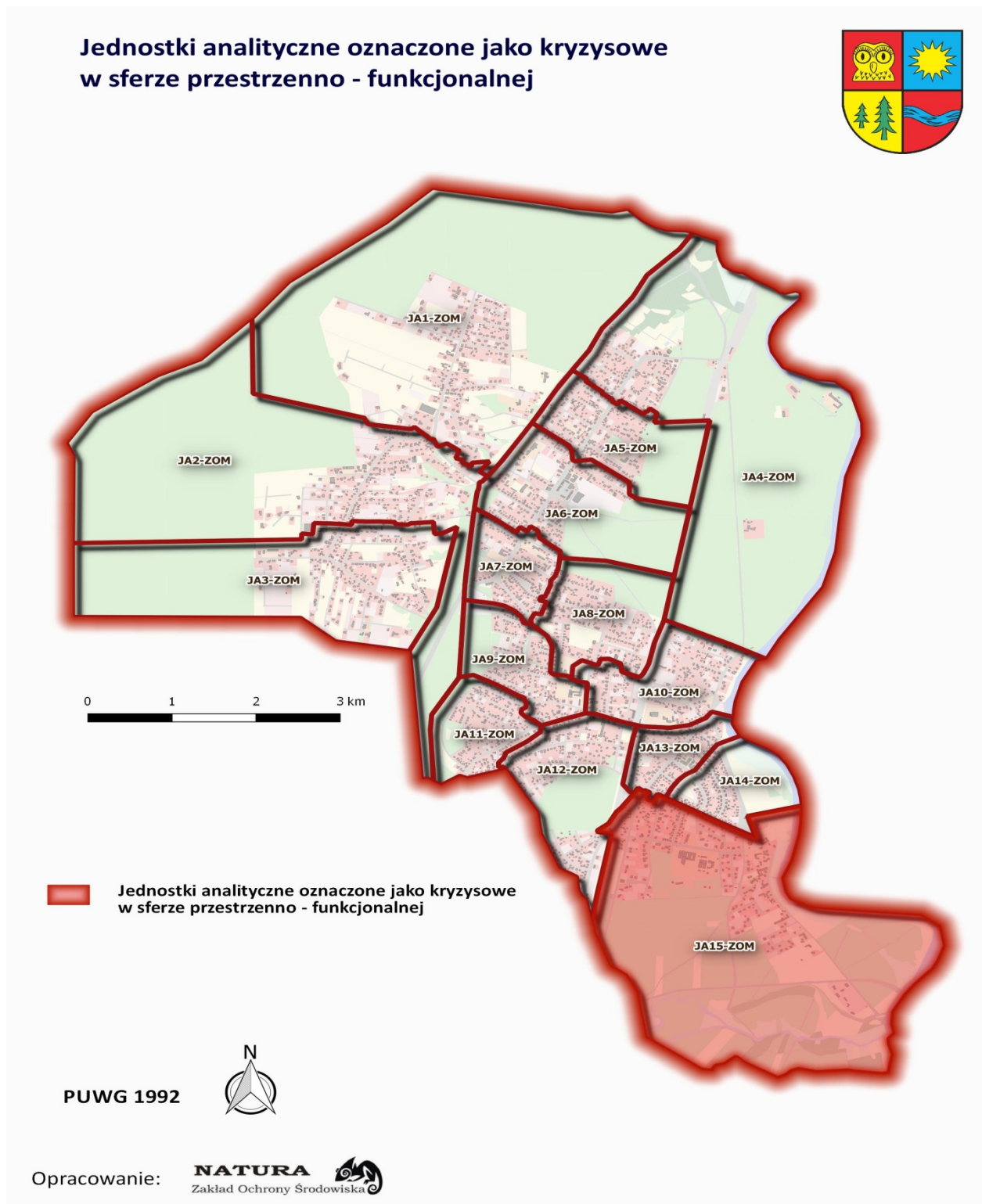
Dostępność przystanku komunikacji publicznej do 1 km od miejsca zamieszkania w poszczególnych jednostkach analitycznych

Opracowanie: **NATURA** Zakład Ochrony Środowiska

Rycina 17 przedstawia jednostki analityczne **oznaczone jako kryzysowe w sferze przestrzenno – funkcjonalnej**.

Rycina 17. Jednostki analityczne **oznaczone jako kryzysowe w sferze przestrzenno – funkcjonalnej**.

Sfera techniczna

Sfera techniczna dotyczy w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym. Dla zobrazowania powyższego zjawiska wybrany został wskaźnik: liczba obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym w złym stanie technicznym. Na podstawie pozyskanych danych, w pierwszej kolejności obliczono odsetek liczby obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym w złym stanie technicznym w odniesieniu do łącznej liczby obiektów budowlanych w gminie, stanowiący wartość referencyjną, która wynosi **1,61%**. W dalszej kolejności określono skalę występowania tego zjawiska kryzysowego w poszczególnych jednostkach analitycznych (dane dotyczą 2017 r.). W przypadku, gdy skala zjawiska w danej jednostce analitycznej przekraczała wartość referencyjną uznawano ją za obszar **kryzysowy w sferze technicznej**. Jednostki analityczne **oznaczone jako kryzysowe w sferze technicznej** to: **JA4-ZOM, JA5-ZOM, JA6-ZOM, JA8-ZOM, JA9-ZOM** oraz **JA11-ZOM**.

Tabela 8 prezentuje wartości wskaźnika wybranego do analizy w sferze technicznej w poszczególnych jednostkach analitycznych.

Tabela 8. Wartości wskaźnika wybranego do analizy w sferze technicznej w poszczególnych jednostkach analitycznych

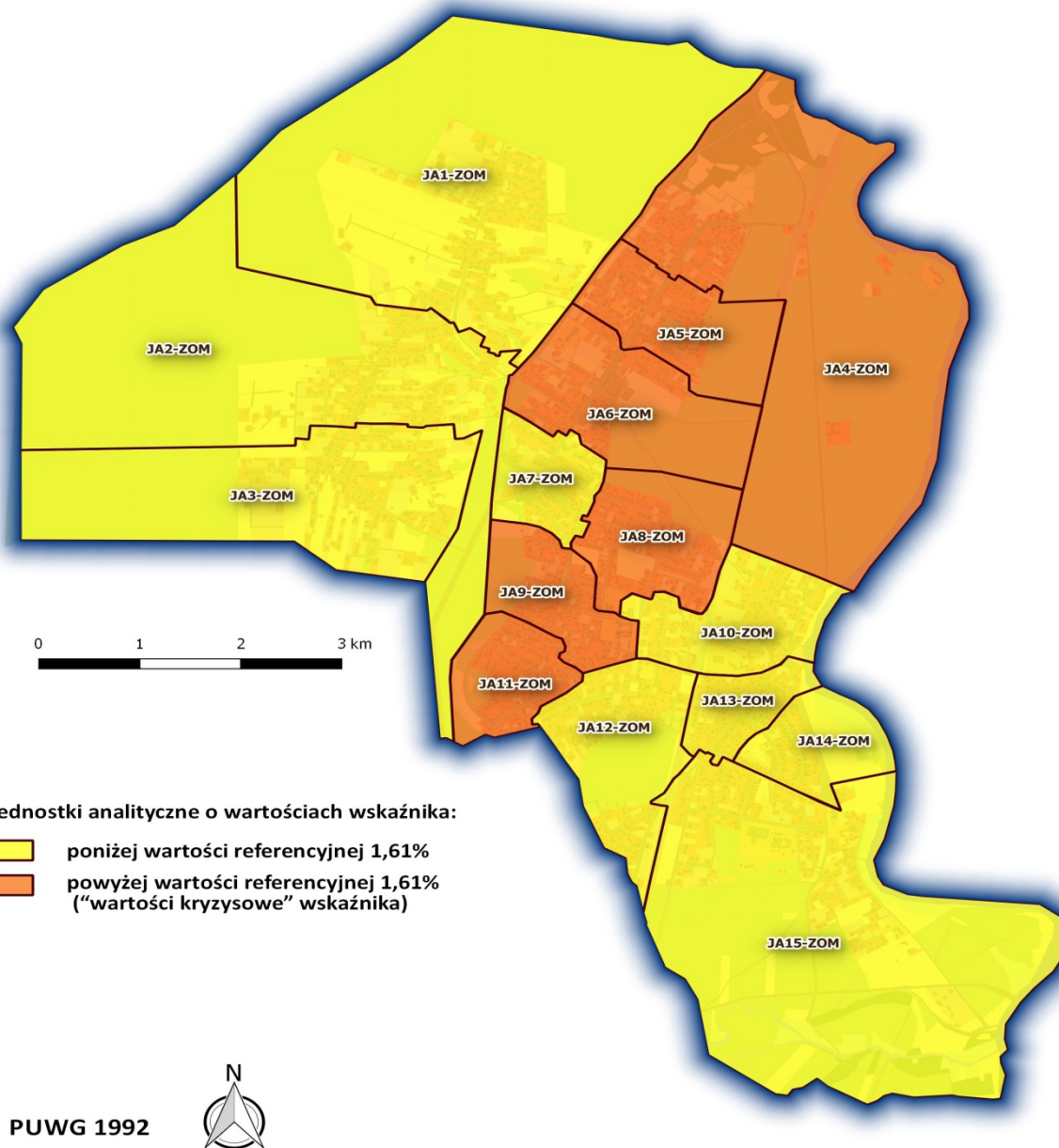
Lp.	Nazwa jednostki analitycznej (JA) Wskaźnik	JA1-ZOM	JA2-ZOM	JA3-ZOM	JA4-ZOM	JA5-ZOM	JA6-ZOM	JA7-ZOM	JA8-ZOM	JA9-ZOM	JA10-ZOM	JA11-ZOM	JA12-ZOM	JA13-ZOM	JA14-ZOM	JA15-ZOM
		1.	Odsetek obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym w złym stanie technicznym w danej jednostce analitycznej w stosunku do liczby obiektów budowlanych w danej jednostce analitycznej – (%)	1,40	0,52	0,00	1,67	5,62	2,94	0,00	3,11	2,55	1,31	3,93	0,62	0,00
	Jednostka analityczna (JA) oznaczona jako kryzysowa w sferze technicznej				✓	✓	✓		✓	✓		✓				

Źródło: opracowanie własne

Rycina 18 przedstawia odsetek **obiektów budowlanych w złym stanie technicznym** w poszczególnych jednostkach analitycznych.

Rycina 18. Odsetek **obiektów budowlanych w złym stanie technicznym** w poszczególnych jednostkach analitycznych.

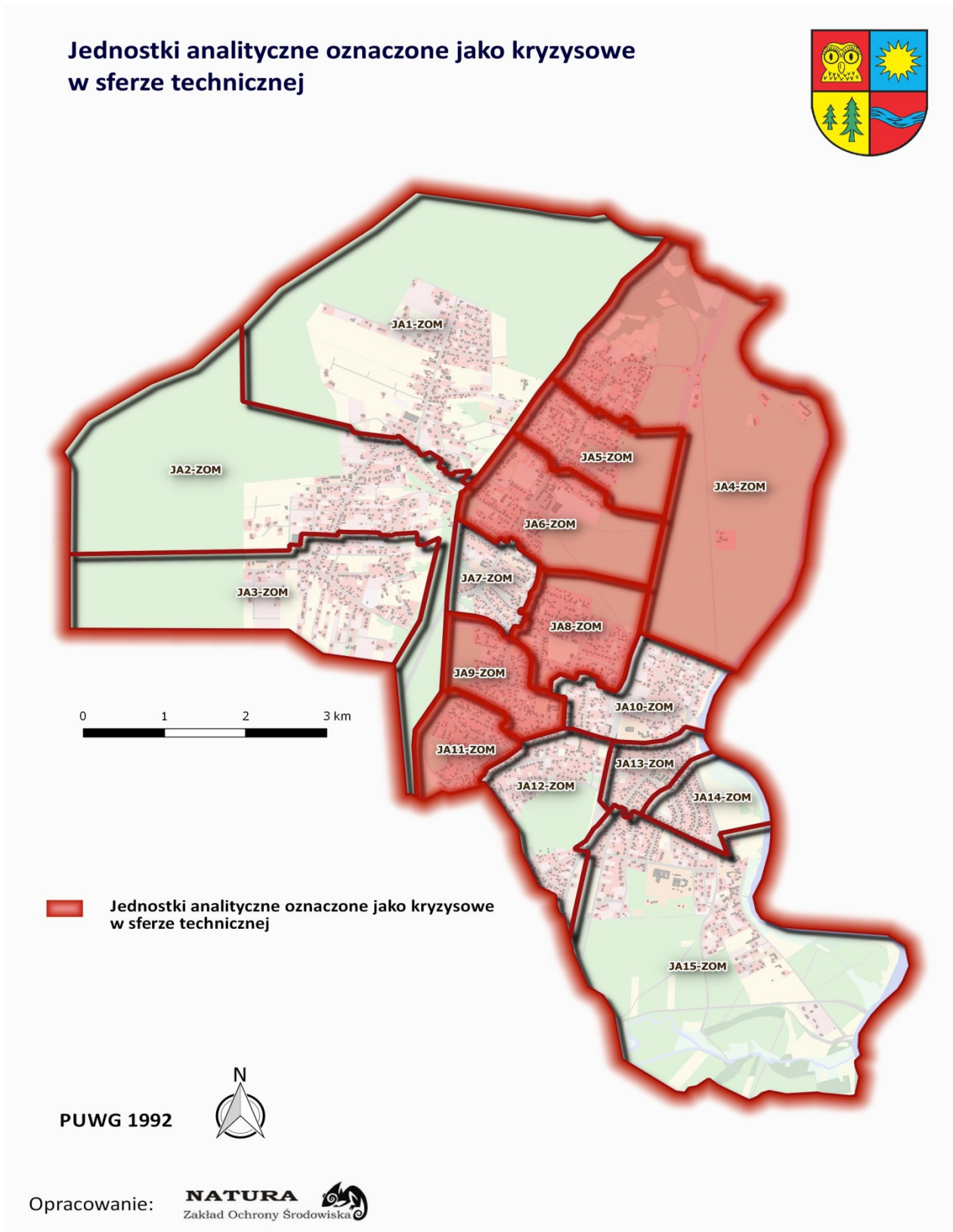
Odsetek obiektów budowlanych w złym stanie technicznym w poszczególnych jednostkach analitycznych

Opracowanie: **NATURA** Zakład Ochrony Środowiska

Rycina 19 przedstawia jednostki analityczne **oznaczone jako kryzysowe w sferze technicznej**.

Rycina 19. Jednostki analityczne **oznaczone jako kryzysowe w sferze technicznej**.

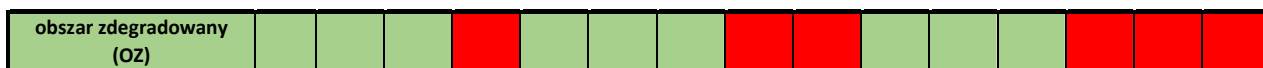
III.3. Obszar zdegradowany (OZ)

Sposób wyznaczania obszaru zdegradowanego (OZ) określają Wytyczne Ministra Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014–2020. Zgodnie z Wytycznymi, delimitacja obszaru zdegradowanego jest ściśle powiązana z pojęciem stanu kryzysowego. Rewitalizacja stanowi bowiem proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych w sposób kompleksowy. Obszar będący w stanie kryzysowym natomiast charakteryzuje się koncentracją negatywnych zjawisk społecznych, współwystępujących z negatywnymi zjawiskami, w co najmniej jednej z następujących sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno–funkcjonalnej lub technicznej. Identyfikacja stanu kryzysowego pozwala określić obszar zdegradowany (OZ). Na podstawie przeprowadzonej analizy pozyskanych danych, **wyznaczono obszar zdegradowany (OZ) w mieście Puszczykowo**, który obejmuje następujące zamieszkałe jednostki analityczne (JA): **JA4–ZOM, JA8–ZOM, JA9–ZOM JA13–ZOM, JA14–ZOW** oraz **JA15–ZOW**. **Wskazane jednostki charakteryzują się koncentracją negatywnych zjawisk społecznych przy jednoczesnym występowaniu negatywnych zjawisk, w co najmniej jednej z pozostałych, analizowanych sfer.**

Szczegółowe dane dotyczące występowania negatywnych zjawisk w analizowanych sferach przedstawia Tabela 9.

Tabela 9. Szczegółowe dane dotyczące występowania negatywnych zjawisk w analizowanych sferach

Lp.	Nazwa jednostki analitycznej (JA)	Obszary kryzysowe														
		JA1–ZOM	JA2–ZOM	JA3–ZOM	JA4–ZOM	JA5–ZOM	JA6–ZOM	JA7–ZOM	JA8–ZOM	JA9–ZOM	JA10–ZOM	JA11–ZOM	JA12–ZOM	JA13–ZOM	JA14–ZOM	JA15–ZOM
1.	OBSZARY KRYZYSOWE W SFERZE SPOŁECZNEJ															
2.	OBSZARY KRYZYSOWE W SFERZE GOSPODARCZEJ															
3.	OBSZARY KRYZYSOWE W SFERZE ŚRODOWISKOWEJ															
4.	OBSZARY KRYZYSOWE W SFERZE PRZESTRZENNO – FUNKCJONALNEJ															
5.	OBSZARY KRYZYSOWE W SFERZE TECHNICZNEJ															
Jednostka analityczna (JA) oznaczona jako					✓				✓	✓				✓	✓	✓

Źródło: opracowanie własne

Szczegółowe dane dotyczące zamieszkałych jednostek analitycznych (JA) wchodzących w skład wyznaczonego obszaru zdegradowanego (OZ) przedstawia Tabela 10.

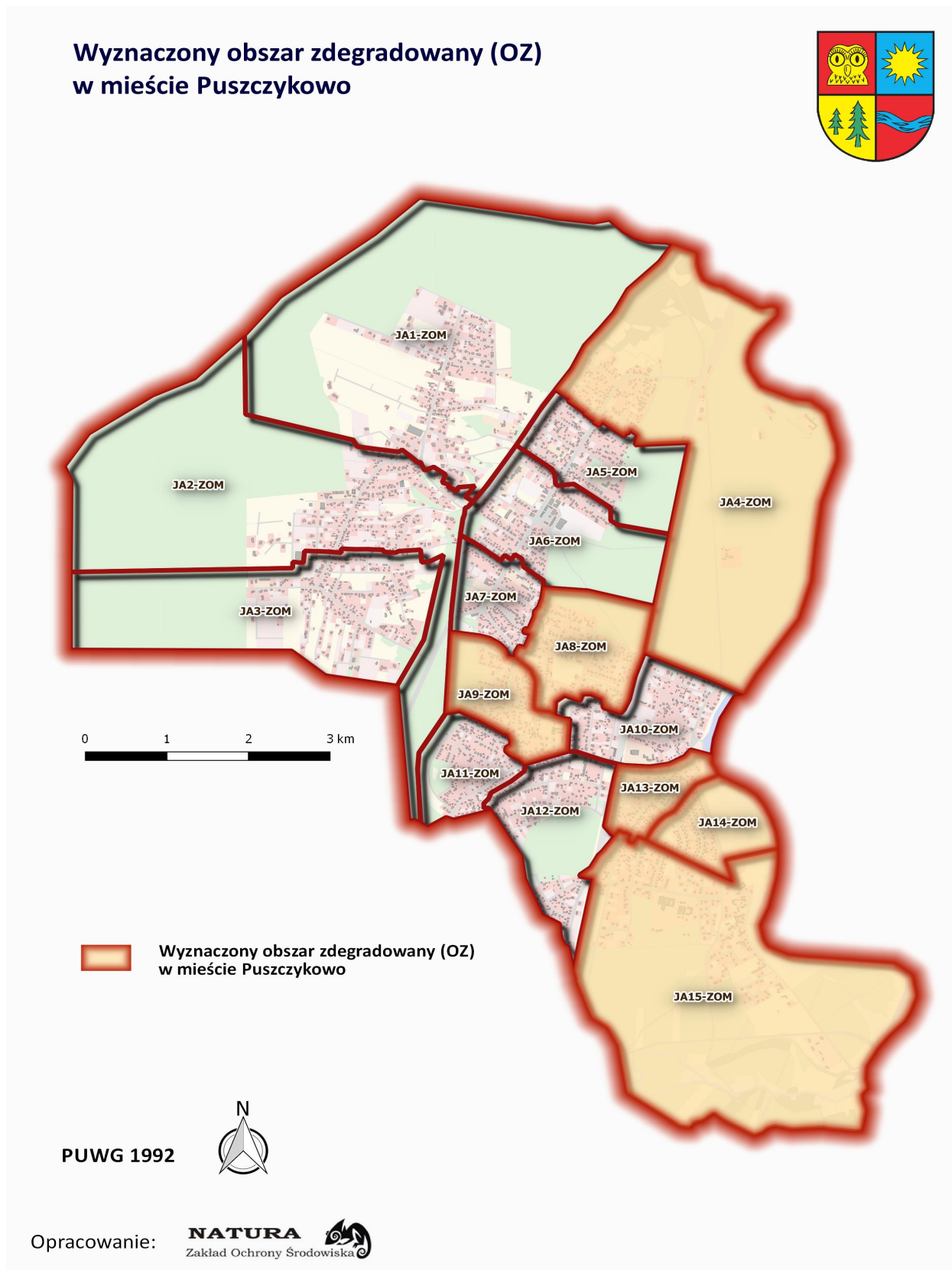
Tabela 10. Szczegółowe dane dotyczące zamieszkałych jednostek analitycznych (JA) wchodzących w skład wyznaczonego obszaru zdegradowanego (OZ)

JEDNOSTKI ANALITYCZNE (JA)				LICZBA MIESZKAŃCÓW stan na 31.12.2016 r.		POWIERZCHNIA	
L.P.	SYMBOL	OPIS JEDNOSTKI	FUNKCJA DOMINUJĄCA	LICZBA	% MIESZKAŃCÓW GMINY	KM ²	% POWIERZCHNI GMINY
1.	JA4-ZOM	ZAMIESZKAŁE OBSZARY MIEJSKIE	MIESZKANIOWA JEDNORODZINNA	531	5,69	2,55	15,70%
2.	JA8-ZOM	ZAMIESZKAŁE OBSZARY MIEJSKIE	MIESZKANIOWA JEDNORODZINNA	588	6,31	0,49	3,02%
3.	JA9-ZOM	ZAMIESZKAŁE OBSZARY MIEJSKIE	MIESZKANIOWA JEDNORODZINNA	590	6,33	0,36	2,22%
4.	JA13-ZOM	ZAMIESZKAŁE OBSZARY MIEJSKIE	MIESZKANIOWA JEDNORODZINNA	593	6,30	0,22	1,35%
5.	JA14-ZOM	ZAMIESZKAŁE OBSZARY MIEJSKIE	MIESZKANIOWA JEDNORODZINNA	564	6,05	0,31	1,91%
6.	JA15-ZOM	ZAMIESZKAŁE OBSZARY MIEJSKIE	MIESZKANIOWA JEDNORODZINNA	620	6,65	2,63	16,19%
				3 486	37,33	6,56	40,39

Źródło: opracowanie własne

Rycina 20 przedstawia **wyznaczony obszar zdegradowany (OZ)** w mieście Puszczykowo.

Rycina 20. **Wyznaczony obszar zdegradowany (OZ)** w mieście Puszczykowo.

III.4. Obszar rewitalizacji (OR)

Zgodnie z Wytycznymi Ministra Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014–2020, w ramach obszaru zdegradowanego (OZ), na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację, biorąc pod uwagę także szczególną koncentrację negatywnych zjawisk, wyznacza się obszar rewitalizacji (OR). Obszar rewitalizacji (OR) nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkałych przez więcej niż 30% mieszkańców gminy. Może on stanowić część lub całość obszaru zdegradowanego (OZ). Dla obszaru rewitalizacji (OR) sporządza się program rewitalizacji. Kierując się powyższymi zapisami Wytycznych oraz w wyniku przeprowadzonej diagnozy wyznaczono obszar rewitalizacji (OR) w mieście Puszczykowo, który obejmuje następujące jednostki analityczne (JA): JA4–ZOM, JA13–ZOM oraz JA14–ZOM. Wyznaczony obszar, o łącznej powierzchni 3,08 km², stanowi 18,97% powierzchni gminy i jest zamieszkiwany przez 1 688 osób, co stanowi 18% ogółu mieszkańców gminy.

Szczegółowe dane dotyczące jednostek analitycznych (JA) wchodzących w skład wyznaczonego obszaru rewitalizacji (OR) przedstawia Tabela 11.

Tabela 11. Szczegółowe dane dotyczące jednostek analitycznych (JA) wchodzących w skład wyznaczonego obszaru rewitalizacji (OR)

JEDNOSTKI ANALITYCZNE (JA)				LICZBA MIESZKAŃCÓW stan na 31.12.2016 r.		POWIERZCHNIA	
L.P.	SYMBOL	OPIS JEDNOSTKI	FUNKCJA DOMINUJĄCA	LICZBA	% MIESZKAŃCÓW GMINY	KM ²	% POWIERZCHNI GMINY
1.	JA4–ZOM	ZAMIESZKAŁE OBSZARY MIEJSKIE	MIESZKANIOWA JEDNORODZINNA	531	5,69	2,55	15,70%
2.	JA13–ZOM	ZAMIESZKAŁE OBSZARY MIEJSKIE	MIESZKANIOWA JEDNORODZINNA	593	6,30	0,22	1,35%
3.	JA14–ZOM	ZAMIESZKAŁE OBSZARY MIEJSKIE	MIESZKANIOWA JEDNORODZINNA	564	6,05	0,31	1,91%
				1 688	18,04	3,08	18,97

Źródło: opracowanie własne

Uzasadnienie wyznaczenia obszaru rewitalizacji (OR)

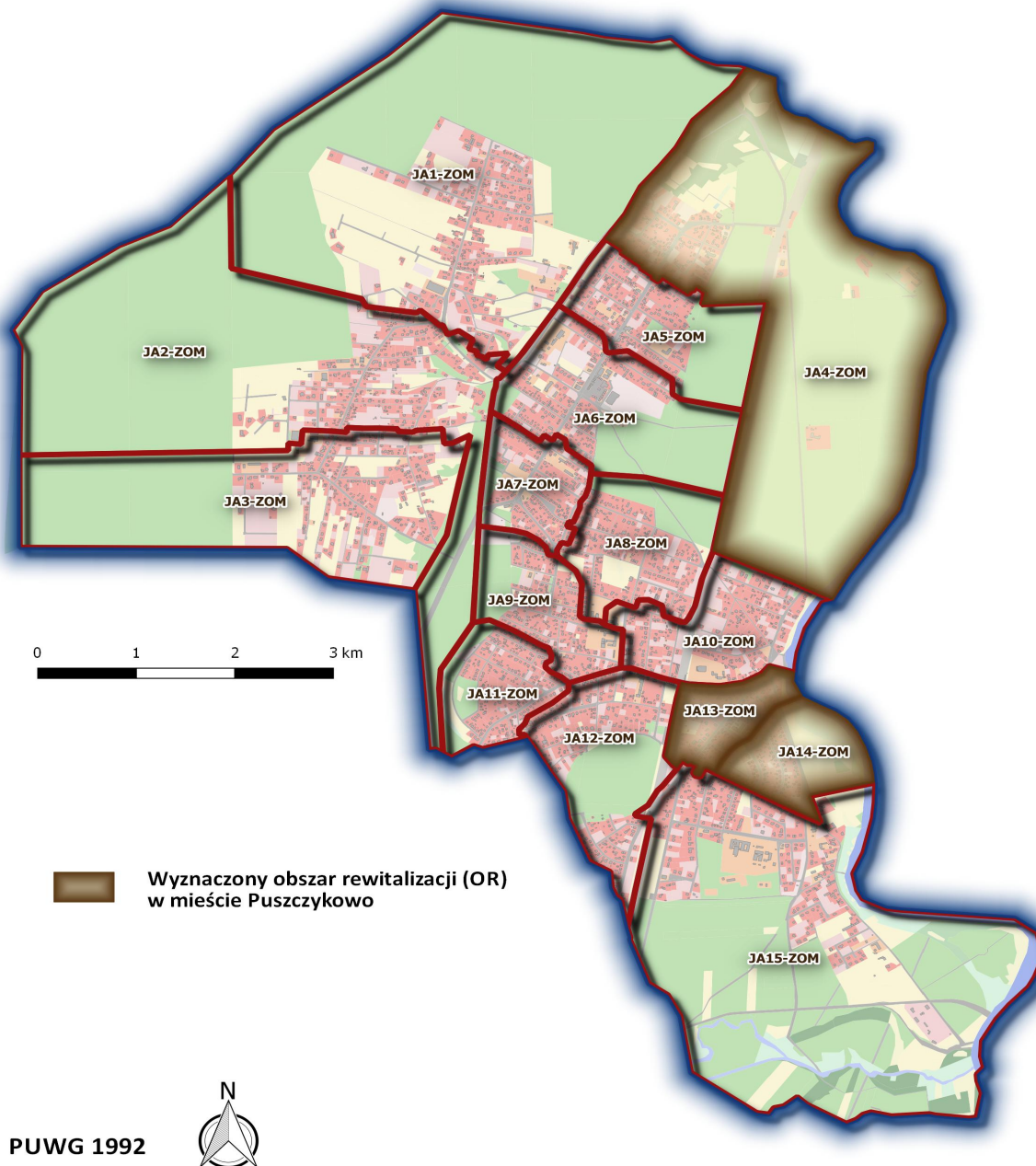
Wyznaczając obszar rewitalizacji (OR) w ramach obszaru zdegradowanego (OZ) można podzielić go na podobszary niemające ze sobą wspólnych granic. Decyzja taka oznacza, że gmina zamierza prowadzić na nich działania rewitalizacyjne na podstawie jednego programu rewitalizacji. Wyznaczone jako obszar rewitalizacji (OR) jednostki analityczne: JA4–ZOM oraz JA13–ZOM i JA14–ZOM, stanowiące podobszary wyznaczonego obszaru rewitalizacji (OR) w mieście Puszczykowo, charakteryzują się odpowiednio znacząco wysokim stopniem degradacji w sferze społecznej i środowiskowej oraz społecznej, gospodarczej i środowiskowej, w porównaniu do innych obszarów gminy oraz stanowią fragmenty jej terytorium mające istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego miasta. Formalnie, istotność tych obszarów dla

rozwoju gminy **wynika z zapisów** Strategii Rozwoju i Promocji Miasta Puszczykowa na lata 2017–2030 **stanowiącej dokument strategiczny gminy**, który określa kierunki polityki w celu zapewnienia szeroko pojętego trwałego i zrównoważonego rozwoju miasta, w szczególności **związanego z podniesieniem jakości życia mieszkańców, m.in. na wyznaczonych podobszarach obszaru rewitalizacji** (Cel strategiczny III. Wzmocnienie wspólnoty mieszkańców i wytworzenie przestrzeni spotkania, Kierunki działania: III.1 Wykreowanie i organizacja cyklicznych i częstych wydarzeń integrujących mieszkańców miasta, III.3 Działania na rzecz osób starszych i z niepełnosprawnościami oraz III.5 Odnawianie i adaptowanie pod funkcje kultury i integracji społecznej zabytkowych budynków). Wybór obszaru rewitalizacji podyktowany był więc zarówno sytuacją na jego terenie, jak i znaczeniem dla rozwoju gminy. Decyzja ta wynika przede wszystkim **ze znajomości problemów poszczególnych obszarów miasta** przez władze samorządowe i przez nie została podjęta. Należy również podkreślić, że wybór obszaru rewitalizacji nastąpił w wyniku dyskusji w gronie radnych Rady Miejskiej Puszczykowa, Burmistrza Puszczykowa oraz członków Zespołu ds. Rewitalizacji.

Rycina 21 przedstawia **wyznaczony obszar rewitalizacji (OR)** w mieście Puszczykowo.

Rycina 21. **Wyznaczony obszar rewitalizacji (OR)** w mieście Puszczykowo.

Wyznaczony obszar rewitalizacji (OR) w mieście Puszczykowo

Opracowanie: **NATURA**
Zakład Ochrony Środowiska

III.5. Pogłębiona diagnoza obszaru rewitalizacji (OR)

Zgodnie z Wytycznymi Ministra Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014–2020, diagnoza gminy obejmuje także **pogłębioną diagnozę obszaru rewitalizacji**. Po przeprowadzanych konsultacjach społecznych opracowanej diagnozy oraz wyznaczonego obszaru rewitalizacji (OR), szczegółowo opisanych w Rozdziale X. Uspołecznienie programu rewitalizacji, **przeprowadzono pogłębioną diagnozę obszaru rewitalizacji (OR)**, która miała na celu poznanie **przyczyn powstawania negatywnych zjawisk oraz skutków** jakie wywołują, a także analizę **lokalnych potencjałów** wyznaczonego obszaru rewitalizacji (OR). Do badań wykorzystano narzędzia będące jednocześnie dojrzałymi formami partycypacji społecznej, tj. **wywiady z przedstawicielami lokalnej społeczności** oraz **spacer studyjny** po wyznaczonym obszarze rewitalizacji. **Wnioski z pogłębionych badań przedstawiono w punkcie III.6 Skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych oraz lokalne potencjały obszaru rewitalizacji.**

III.5.1 Wywiady z przedstawicielami lokalnej społeczności z obszaru rewitalizacji (OR)

Wywiady z przedstawicielami lokalnej społeczności z OR (mieszkańcy oraz przedstawiciele organizacji pozarządowych) przeprowadzone zostały w dniach od 28 lutego do 9 marca 2018 r. za pomocą formularzy ankietowych mających na celu uzyskanie opinii na temat sytuacji kryzysowych, przyczyn ich powstawania oraz lokalnych potencjałów OR. Łącznie przeprowadzono 15 wywiadów.

Kluczowe wnioski wynikające z przeprowadzonego badania przedstawiono w **punkcie III.6.**

III.5.2 Spacer studyjny po wyznaczonym obszarze rewitalizacji (OR)

W spacerze studyjnym, który odbył się w dniu 28 lutego 2018 r., wraz z konsultantem Fundacji uczestniczyli przedstawiciele władzy publicznej (urzędnicy gminni), przedstawiciele przedsiębiorców, przedstawiciele mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz dwoje radnych. Łącznie w spacerze uczestniczyło 7 osób. Uczestnicy wizytowali drogi, ulice i chodniki, zabytkowe budynki wymagające modernizacji oraz nadania im nowych funkcji, a także teren rekreacyjno-wypoczynkowy zlokalizowany przy boisku Orlik. Głównym celem wizji lokalnej było uzyskanie pełniejszej wiedzy, dotyczącej sfery technicznej wyznaczonego obszaru dysfunkcyjnego, w tym stanu dróg, ulic i chodników, stanu zabytkowych budynków, a także zagospodarowania miejsc publicznych. Na miejscu zastanawiano się także nad przyczynami i skutkami, jakie wywołuje degradacja techniczna obiektów i przestrzeni publicznej. **Uwagi oraz sugestie uczestników spaceru uwzględnione zostały w punkcie III.6.**

Poniżej, na zdjęciach przedstawiono wybrane fragmenty obszaru rewitalizacji (OR).

Fot.1 Wymagający remontu oraz nadania mu nowych funkcji zabytkowy budynek mieszkalny (obecnie niezamieszkały).

Fot.2 Wymagający zagospodarowania teren przyległy do budynków komunalnych.

Fot.3 Wymagający modernizacji oraz nadania mu nowych funkcji budynek byłego hotelu Lech (w przeszłości w obiekcie świadczone usługi w ramach Funduszu Wczasów Pracowniczych FWP).

Fot.4 Wymagający zagospodarowania teren przyległy do budynku Wspólnoty Mieszkaniowej „Rusałka”.

Fot.5 Wymagający rozbudowy i doposażenia teren rekreacyjny przy boisku Orlik.

III.6. Wnioski z diagnozy – skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych oraz lokalne potencjały obszaru rewitalizacji (OR)

Skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych określone zostały na podstawie sporządzonej diagnozy gminy, w tym diagnozy czynników i zjawisk kryzysowych w gminie służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego (OZ) i obszaru rewitalizacji (OR), w szczególności w oparciu o dane i wnioski wynikające z pogłębionej diagnozy obszaru rewitalizacji (OR), czyli z **wywiadów z przedstawicielami lokalnej społeczności** oraz **spaceru studyjnego** po wyznaczonym obszarze rewitalizacji. Poniżej zaprezentowano charakter potrzeb

rewitalizacyjnych w poszczególnych sferach oraz lokalne potencjały wyznaczonego obszaru rewitalizacji.

III.6.1 Charakter potrzeb rewitalizacyjnych w sferze społecznej (sfera priorytetowa) – Cały obszar rewitalizacji (OR)

W wywiadach, respondenci wypowiadając się na temat sytuacji w sferze społecznej wskazali na problem bezrobocia i opisali jego przyczyny jako:

- głównie niechęć osób do podejmowania pracy,
- brak przygotowania zawodowego
- brak odpowiednich ofert pracy.

Najczęściej wskazywanymi grupami osób, które dotyka problem bezrobocia wskazano osoby z wykształceniem podstawowym i średnim. Według ankietowanych w równym stopniu dotyka ono kobiety i mężczyzn na terenach OR. Wskazywanym problemem jest brak zainteresowania podjęciem pracy przez osoby bezrobotne.

Kolejnym badanym zagadnieniem był problem ubóstwa. Ankietowani wskazali następujące grupy osób, jako najczęściej dotknięte problemem ubóstwa:

- osoby bezrobotne,
- renciści i emeryci.

Najczęściej problem ten dotyka rodzin niepełnych i wielodzietnych. Ubóstwo łączone jest najczęściej z dysfunkcjami takimi jak uzależnienia oraz brak pracy. Wśród czynników utrudniających wyjście z ubóstwa respondenci najczęściej wskazywali na:

- alkoholizm,
- niezaradność życiowa, bezradność w załatwianiu spraw,
- niskie emerytury i renty,
- choroba, kalectwo.

Na OR, podobnie jak w całym mieście poziom przestępczości jest na bardzo niskim poziomie. Są to zjawiska incydentalne. Poziom bezpieczeństwa natomiast na badanym obszarze oceniany jest, jako średni i utrzymuje się na niezmiennym poziomie. Do najczęściej występujących negatywnych zjawisk zaliczono:

- wandalizm,
- alkoholizm,
- brak integracji mieszkańców.

Do najczęstszych przyczyn występowania zjawiska przestępczości zaliczono brak pieniędzy, bezrobocie, spożywanie alkoholu i wpływ środowiska.

Ankietowani jednoznacznie podkreślali potrzebę większej integracji mieszkańców wokół przedsięwzięć kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych kierowanych do lokalnej społeczności.

Wskazywano na potrzebę poszerzenia oferty dla wszystkich grup wiekowych i jej dywersyfikacji na terenie miasta.

Na podstawie wywiadów, poniżej sformułowano następujące potrzeby rewitalizacyjne w sferze społecznej:

- **zmniejszenie liczby osób pozostających bez pracy.** Na wyznaczonym OR odnotowano 45 osób pozostających bez pracy.
- **ograniczenie ubóstwa wśród mieszkańców.** Na wyznaczonym OR odnotowano 35 osób pobierających zasiłki z opieki społecznej (pomoc finansowa i rzeczowa, w tym zasiłki stałe).
- **integracja mieszkańców wokół przedsięwzięć kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych kierowanych do lokalnej społeczności, w tym dla osób w wieku poprodukcyjnym.** Wyznaczony OR zamieszkują 494 osoby w wieku poprodukcyjnym, co stanowi ok. 30% łącznej liczby osób zamieszkujących ten obszar.

III.6.2 Charakter potrzeb rewitalizacyjnych w sferze gospodarczej – Cały obszar rewitalizacji (OR)

Nie odnotowano potrzeb rewitalizacyjnych w tej sferze.

III.6.3 Charakter potrzeb rewitalizacyjnych w sferze środowiskowej – Cały obszar rewitalizacji (OR)

Główną potrzebą rewitalizacyjną obszaru w tej sferze jest **ograniczenie w powietrzu stężenia pyłów zawieszonych PM 10** oraz **stężenia pyłów zawieszonych PM 2,5**. (Opracowano na podstawie wyników badań jakości powietrza przy użyciu mobilnego urządzenia).

III.6.4 Charakter potrzeb rewitalizacyjnych w sferze przestrzenno-funkcjonalnej – Cały obszar rewitalizacji (OR)

Nie odnotowano potrzeb rewitalizacyjnych w tej sferze.

III.6.5 Charakter potrzeb rewitalizacyjnych w sferze technicznej

Podobszar OR nr 1 obejmujący jednostkę analityczną **JA4–ZOM**.

- **modernizacja budynków mieszkalnych oraz budynków użyteczności publicznej wraz ze zmianą zagospodarowania bezpośredniego otoczenia oraz nadanie im nowych funkcji społecznych.** Na wyznaczonym podobszarze OR wskazano wymagające remontu oraz nadania im nowych funkcji niewykorzystane zabytkowe budynki. (Powyższe informacje przedstawili uczestnicy spaceru studyjnego, co szczegółowo opisane zostało i wskazane w postaci fotografii ze spaceru),

Podobszar OR nr 2 obejmujący jednostki analityczne posiadające ze sobą wspólne granice – **JA13–ZOM** oraz **JA14–ZOM**.

- **rozbudowa oraz doposażenie miejsc rekreacyjno-wypoczynkowych.** Na wyznaczonym podobszarze OR funkcjonuje m.in. boisko Orlik z infrastrukturą rekreacyjną wymagającą doposażenia, w szczególności dla dzieci. (Powyższe informacje przedstawili uczestnicy

spaceru studyjnego, co szczegółowo opisane zostało i wskazane w postaci fotografii ze spaceru).

III.6.6 Lokalne potencjały obszaru rewitalizacji (OR) – Cały obszar rewitalizacji (OR)

Lokalne potencjały OR przedstawiono poniżej w oparciu o wyniki z wywiadów oraz odbyty spacer studyjny. Zaliczają się do nich:

- ład urbanistyczny,
- atrakcyjna lokalizacja obszaru (centrum miasta),
- walory środowiska naturalnego (bliskość lasów i rzeki Warty),
- aktywność społeczna.

IV. WIZJA STANU OBSZARU REWITALIZACJI (OR) PO PRZEPROWADZENIU REWITALIZACJI

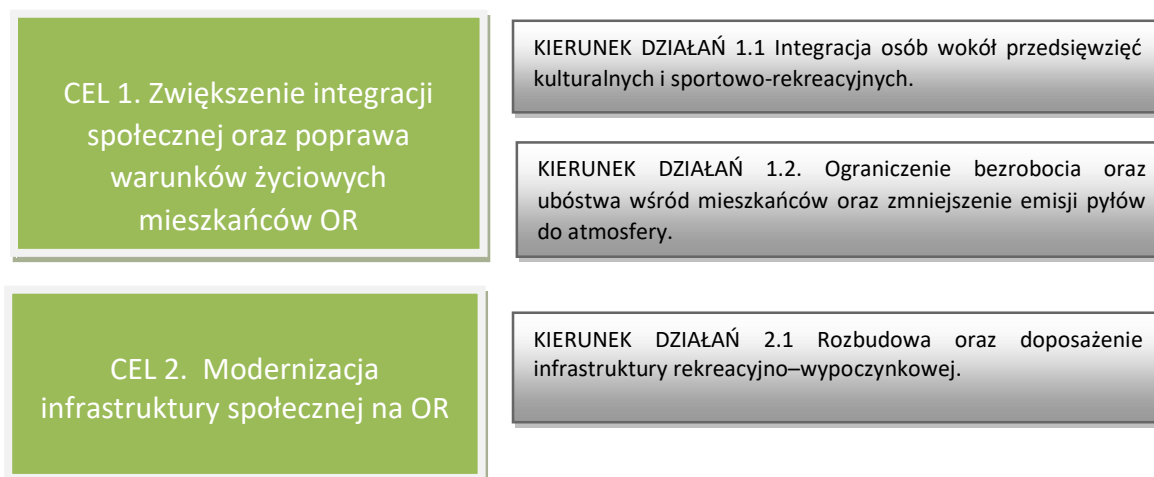
Wizję stanu obszaru rewitalizacji (OR) po przeprowadzeniu rewitalizacji można zdefiniować jako stan docelowy, do jakiego dąży się w wyniku realizacji programu rewitalizacji w gminie. Innymi słowy, jest to swoista „fotografia” (obraz) obszaru po zakończeniu procesu rewitalizacji w przyjętym horyzoncie czasowym. W przypadku niniejszego dokumentu jest to rok 2023.

Wizja określona została w oparciu o wyniki przeprowadzonej diagnozy gminy i wynikające z niej potrzeby rewitalizacyjne oraz lokalne potencjały obszaru rewitalizacji (OR). Jej zasadniczy kształt został wypracowany podczas debaty z interesariuszami obszaru rewitalizacji.

Wizja stanu obszaru rewitalizacji (OR) brzmi: **Obszar rewitalizacji wyznaczony w mieście, po przeprowadzonym procesie rewitalizacji będzie miejscem z odpowiednią infrastrukturą społeczną, integrującym mieszkańców wokół przedsięwzięć kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych, w tym osoby w wieku poprodukcyjnym**

V. CELE REWITALIZACJI ORAZ KIERUNKI DZIAŁAŃ

Cele rewitalizacji przedstawione w niniejszym dokumencie powiązane są ściśle z wnioskami wynikającymi z części diagnostycznej oraz **wynikają z wizji stanu obszaru rewitalizacji (OR)** po przeprowadzeniu rewitalizacji, **stanowiącej rdzeń opracowania**. Cele rewitalizacji służą hierarchizacji działań w odniesieniu do wskazanych potrzeb rewitalizacyjnych. Do poszczególnych celów przypisano **kierunki działań** odpowiadające zidentyfikowanym potrzebom rewitalizacyjnym. W ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Puszczykowa na lata 2018–2023 sformułowano następujące cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań:

VI. PROJEKTY I PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE

Program rewitalizacji powinien zawierać **listę podstawowych projektów rewitalizacyjnych**, tj. takich, bez których realizacja założonych celów rewitalizacji oraz przypisanych im kierunków

działań nie będzie możliwa. W programie rewitalizacji należy ująć także charakterystykę **pozostałych, uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych** tj. takich, które ze względu na mniejszą skalę oddziaływania trudno zidentyfikować indywidualnie, a są oczekiwane ze względu na realizację celów programu. Ponadto, jeżeli zidentyfikowane potrzeby rewitalizacyjne wymagają komplementarnych i skoordynowanych działań, dla których uzasadniona jest realizacja co najmniej dwóch projektów finansowanych ze środków jednego, dwóch lub trzech funduszy europejskich (EFS, EFRR lub Fundusz Spójności), w programie rewitalizacji ująć należy także **projekty zintegrowane**.

VI.1 Podstawowe projekty rewitalizacyjne

Na kolejnych stronach w formie tabelarycznej przedstawiono listę podstawowych projektów rewitalizacyjnych.

PROJEKT 1.1.1.	
Tytuł projektu	Adaptacja zabytkowej willi w Puszczykowie na cele społeczno-kulturalne wraz z utworzeniem Domu Pracy Twórczej
Sfera oddziaływania	Społeczna, techniczna
Komplementarność problemowa	Projekty: 1.1.2., 1.1.3. oraz 1.2.1.
Projekt zintegrowany	☐ TAK ☒ NIE
Cel rewitalizacji	CEL 1. Zwiększenie integracji społecznej oraz poprawa warunków życiowych mieszkańców OR
Kierunek działań rewitalizacyjnych	KIERUNEK DZIAŁAŃ 1.1 Integracja osób wokół przedsięwzięć kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych.
Podmiot realizujący projekt	Fundacja Przestrzeń aktywności, rozwoju i kreatywności (PARK)
Podmioty współpracujące	Urząd Miejski w Puszczykowie, Spółdzielnia Socjalna LUPA, Stowarzyszenie Pisarzy Polskich
Lokalizacja projektu	Podobszar OR nr 1
Szacowana wartość projektu	880 tys. PLN
Planowane źródła finansowania projektu	EFRR i środki własne Fundacji PARK i fundatorów oraz EFS
Okres realizacji projektu	2019–2021
Opis/zakres realizowanych zadań	Projekt jest odpowiedzią na zdiagnozowane na OR następujące potrzeby rewitalizacyjne: integracja mieszkańców wokół przedsięwzięć kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych kierowanych do lokalnej społeczności, w tym dla osób w wieku poprodukcyjnym oraz modernizacja budynków mieszkalnych oraz budynków użyteczności

publicznej wraz ze zmianą zagospodarowania bezpośredniego otoczenia oraz nadanie im nowych funkcji społecznych. Projekt obejmuje utworzenie unikatowego i dostępnego nieodpłatnie miejsca aktywności twórczej i miejsca integracji społecznej dla mieszkańców, w tym w szczególności z OR i artystów z całej Polski. Niezamieszkała od kilku lat zabytkowa willa zlokalizowana jest tuż przy ścianie Wielkopolskiego Parku Narodowego i jest idealnym miejscem na stworzenie otwartego domu pracy twórczej. Kameralna willa z pięcioma pokojami gościnnymi, dwoma dużymi salonami z funkcją wystawienniczą na parterze domu oraz piękny ogród ze starodrzewem od strony lasu i starym sadem z drugiej strony są wymarzoną przestrzenią spotkań i integracji artystów (głównie seniorów) z całą Polską oraz mieszkańców. Ideą tych spotkań będzie dzielenie się umiejętnościami artystycznymi, rozmowy o literaturze, wspólne słuchanie poezji, muzyki, malowanie, rzeźbienie itd. Po remoncie, w jednym z salonów na dole zostanie ustawione pianino, które jest w posiadaniu fundatorki. By umożliwić przyjazd i krótki pobyt z noclegiem artystom-seniorom Fundacja będzie wnioskowała o środki zewnętrzne, które pozwolą na pokrycie kosztów noclegu i kosztów eksploatacyjnych. W zamian będzie oczekiwała od swoich gości poprowadzenia warsztatów artystycznych, zaangażowania spotkania literackiego, przygotowania wystawy czy koncertu, na które zostaną zaproszeni mieszkańcy OR, tym seniorzy, a także pozostali mieszkańcy Puszczykowa. Ponieważ willa jest stara i była mocno zdewastowana istnieje konieczność wymiany instalacji wodociągowo-kanalizacyjnej, elektrycznej, likwidacji pieców i poprowadzenie nowej instalacji co. Niezbędna jest wymiana dachu i odwilgocenie domu, a z funkcji adaptacyjnych wewnątrz budynku ważne jest urządzenie przy każdym pokoju łazienki i dostosowanie parteru dla osób niepełnosprawnych wraz z toaletą i windą na schodach wejściowych. Aby zapewnić możliwość parkowania, na wniosek Fundacji PARK, dyrekcja Wielkopolskiego Parku Narodowego urządziła parking leśny, ale potrzebne będzie także wykonanie ogrodzenia i zabezpieczenie jeszcze kilku miejsc parkingowych na terenie posesji. Parter domu jest urządzony, częściowo meblami z okresu art deco. Resztę mebli Fundacja zamierza dokupić i odrestaurować je siłami własnymi i wolontariuszy. W latach 2016-2017, dzięki dotacjom Miasta Puszczykowa i Samorządu Województwa Wielkopolskiego przez właścicielkę budynku zostały wyremontowane już dwie werandy (wspaniałe miejsce spotkań letnich), częściowo dwa salony, odrestaurowana część okien, wyremontowany balkon, a w tym roku zostaną wykończone schody do budynku. Willa jest jednym z 19 obiektów zabytkowych nieruchomości o najwyższym znaczeniu dla gminy wpisanym do rejestru zabytków województwa wielkopolskiego w 2001 roku pod nr5/Wlkp/A jako „willa z ogrodem”. Pierwotnie

	spełniała funkcję letniskową, a od 1931 roku była wykorzystywana w charakterze całorocznego domu jednorodzinne. Odrestaurowanie i zmiana funkcji na budynek użyteczności publicznej będzie nawiązaniem do tradycji Puszczykowa jako podpoznańskiego kurortu i przyczyni się do podniesienia atrakcyjności turystycznej. Dla mieszkańców OR natomiast, głównie seniorów ma to być ich drugi dom, w którego ciepłym wnętrzu będą mogli poczytać prasę, wypić kawę, spotkać się ze znajomymi, ale również nauczyć się czegoś nowego, odkryć nowe talenty i pasje twórcze.
Prognozowane rezultaty	Zwiększenie dostępności willi jako miejsca integracji społecznej, artystycznej kreacji i wypoczynku dla seniorów i pozostałych mieszkańców OR. Szacuje się, że rocznie z domu pracy twórczej korzystać będzie 200 osób, w tym 150 z OR. Zwiększenie aktywizacji artystycznej i mentalnej osób, w tym seniorów jako ważnego elementu przeciwdziałania izolacji społecznej, samotności i depresji. Przywrócenie blasku jednemu z 19 najważniejszych dla Miasta obiektów dziedzictwa kulturowego. Poprawa estetyki wizualnej miejsca, Zwiększenie atrakcyjności turystycznej Puszczykowa.
Sposób oceny rezultatów	Protokół odbioru robót. Sprawozdania z działalności Fundacji PARK.

PROJEKT 1.1.2.	
Tytuł projektu	Modernizacja willi Mimoza w Puszczykowie na cele społeczno-kulturalne
Sfera oddziaływania	Społeczna, techniczna
Komplementarność problemowa	Projekty: 1.1.1., 1.1.3. oraz 1.2.1.
Projekt zintegrowany	☐ TAK ☒ NIE
Cel rewitalizacji	CEL 1. Zwiększenie integracji społecznej oraz poprawa warunków życiowych mieszkańców OR
Kierunek działań rewitalizacyjnych	KIERUNEK DZIAŁAŃ 1.1 Integracja osób wokół przedsięwzięć kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych.
Podmiot realizujący projekt	Miasto Puszczykovo
Podmioty współpracujące	Biblioteka Miejska w Puszczykowie, lokalne organizacje pozarządowe
Lokalizacja projektu	Podobszar OR nr 1

Szacowana wartość projektu	4,5 mln PLN
Planowane źródła finansowania projektu	EFRR i środki własne Gminy
Okres realizacji projektu	2018–2019
Opis/zakres realizowanych zadań	<p>Projekt jest odpowiedzią na zdiagnozowane na OR następujące potrzeby rewitalizacyjne: integracja mieszkańców wokół przedsięwzięć kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych kierowanych do lokalnej społeczności, w tym dla osób w wieku poprodukcyjnym oraz modernizacja budynków mieszkalnych oraz budynków użyteczności publicznej wraz ze zmianą zagospodarowania bezpośredniego otoczenia oraz nadanie im nowych funkcji społecznych. Projekt obejmuje kompleksowy remont zabytkowej willi Mimoza uwzględniający wytyczne Powiatowego Konserwatora Zabytków w Poznaniu i w maksymalnym stopniu zapewniający zachowanie historycznego charakteru obiektu i parametrów zabudowy, takich jak: bryła budynku, forma dachu i materiał jego pokrycia, kompozycja oraz historyczny wystrój elewacji. Elementem prac budowlanych będzie również projektowana rekonstrukcja wieżyczki na dachu budynku zgodnie z jej historycznym wyglądem. Wraz z remontem obiektu przewiduje się też zmianę sposobu zagospodarowania terenu wokół budynku i otwarcie przestrzeni publicznej. Rozbiórka zabudowań gospodarczych od strony zachodniej znacznie poprawi wizerunek miejsca jako przyjaznego mieszkańcom. Od strony południowej planuje się organizację ogrodu z bezpośrednim wejściem z budynku, który będzie spełniał funkcję integracyjną. W wyremontowanym obiekcie będą odbywać się warsztaty kulturalne, spotkania z interesującymi ludźmi oraz na bazie zgłaszanego zainteresowania grupy zajęć tematycznych. Biblioteka zapewni również możliwość zamówienia i odbioru książek w obiekcie. Elementem projektu jest zakup wyposażenia dla obsługi zaplanowanych wydarzeń o charakterze społeczno–kulturalnym, w tym również sprzętu audiowizualnego i multimedialnego, w celu organizacji nowoczesnego centrum kulturalnego dla mieszkańców.</p>
Prognozowane rezultaty	<p>Utworzenie lokalnego centrum społeczno–kulturalnego Poprawa dostępności obiektów kultury oraz zwiększenie oferty kulturalnej. Aktywizacja i integracja dzieci, młodzieży oraz wszystkich mieszkańców OR z uwzględnieniem integracji międzypokoleniowej. Szacuje się, że z obiektu rocznie korzystać będzie 500 osób, w tym 200 z OR. Poprawa jakości przestrzeni miejskiej.</p>
Sposób oceny rezultatów	<p>Protokół odbioru robót. Sprawozdania z działalności Biblioteki Miejskiej w Puszczykowie.</p>

PROJEKT 1.1.3.	
Tytuł projektu	Zajęcia sportowe i rekreacyjne dla osób wykluczonych społecznie
Sfera oddziaływania	Społeczna
Komplementarność problemowa	Projekty: 1.1.1., 1.1.2., 1.2.1. oraz 2.1.1.
Projekt zintegrowany	☒ TAK (z projektem 2.1.1.) ☐ NIE
Cel rewitalizacji	CEL 1. Zwiększenie integracji społecznej oraz poprawa warunków życiowych mieszkańców OR
Kierunek działań rewitalizacyjnych	KIERUNEK DZIAŁAŃ 1.1 Integracja osób wokół przedsięwzięć kulturalnych i sportowo–rekreacyjnych
Podmiot realizujący projekt	Miasto Puszczykowo
Podmioty współpracujące	Organizacje pozarządowe (m.in. Puszczykowskie Towarzystwo Sportowe, Las Puszczykowo)
Lokalizacja projektu	Podobszar OR nr 2
Szacowana wartość projektu	80 tys. PLN (20 tys. PLN rocznie)
Planowane źródła finansowania projektu	Środki własne Gminy
Okres realizacji projektu	2020–2023
Opis/zakres realizowanych zadań	Projekt jest odpowiedzią na zdiagnozowaną na OR potrzebę integracji mieszkańców wokół przedsięwzięć kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych kierowanych do lokalnej społeczności, w tym dla osób w wieku poprodukcyjnym. Projekt zakłada kształtowanie wśród mieszkańców OR właściwych postaw związanych ze zdrowym stylem życia oraz zaangażowaniem w działania lokalnej społeczności i sprowadzać się będzie do organizacji: zajęć sportowo–rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży przez specjalnie zaangażowanego animatora/trenera, cyklicznych turniejów sportowych i zabaw dla dzieci, angażujących i integrujących społeczność lokalną oraz okazjonalnych imprez i spotkań dla dorosłych, w tym seniorów. Realizacja ww. przedsięwzięć odbywać się będzie w zmodernizowanym centrum sportowo–rekreacyjnym w rejonie ul. Nowe Osiedle.
Prognozowane rezultaty	Wzrost liczby mieszkańców, aktywnie spędzających czas wolny. Prognozuje się, że w zajęciach i imprezach będzie brało udział rocznie ok. 200 dzieci i młodzieży oraz 300 osób dorosłych z OR.
Sposób oceny rezultatów	Sprawozdania z realizacji zadań – UM Puszczykowo

PROJEKT 1.2.1.	
Tytuł projektu	Ograniczenie liczby osób bezrobotnych oraz żyjących w ubóstwie na obszarze rewitalizacji
Sfera oddziaływania	Społeczna
Komplementarność problemowa	Projekt 1.1.1., 1.1.2. oraz 1.1.3
Projekt zintegrowany	☐ TAK ☒ NIE
Cel rewitalizacji	CEL 1. Zwiększenie integracji społecznej oraz poprawa warunków życiowych mieszkańców OR
Kierunek działań rewitalizacyjnych	KIERUNEK DZIAŁAŃ 1.2. Ograniczenie bezrobocia oraz ubóstwa wśród mieszkańców oraz zmniejszenie emisji pyłów do atmosfery
Podmiot realizujący projekt	Miasto Puszczykowo
Podmioty współpracujące	PUP w Poznaniu oraz MOPS w Puszczykowie
Lokalizacja projektu	Cały obszar rewitalizacji
Szacowana wartość projektu	180 tys. PLN (30 tys. PLN rocznie)
Planowane źródła finansowania projektu	EFS i środki własne miasta
Okres realizacji projektu	2018–2023
Opis/zakres realizowanych zadań	Projekt jest odpowiedzią na zdiagnozowane na OR następujące potrzeby rewitalizacyjne: zmniejszenie liczby osób pozostających bez pracy oraz ograniczenie ubóstwa wśród mieszkańców i polega na uruchomieniu działań zmierzających do wsparcia i aktywizacji następujących grup osób bezrobotnych i korzystających z opieki społecznej: osób z wykształceniem podstawowym oraz średnim. Projekt realizowany będzie przez 6 lat. Prowadzone w ramach niego działania będą ściśle powiązane z deficytami oraz potrzebami wynikającymi z diagnozy. Łącznie projektem objęte będzie średnio ok. 25 osób rocznie.
Prognozowane rezultaty	Zmniejszenie do 2023 roku, liczby osób bez pracy i żyjących w ubóstwie o 30%, co stanowi 24 osoby z OR. Obecnie łączna liczba osób bezrobotnych i żyjących w ubóstwie na OR wynosi 80 osób.
Sposób oceny rezultatów	Dane z Powiatowego Urzędu Pracy w Poznaniu oraz MOPS w Puszczykowie.
PROJEKT 1.2.2.	
Tytuł projektu	Ograniczenie emisji pyłów zawieszonych do atmosfery

Sfera oddziaływania	Środowiskowa, społeczna	
Komplementarność problemowa	Projekty: 2.1.1. oraz 2.1.2.	
Projekt zintegrowany	☐ TAK	☒ NIE
Cel rewitalizacji	CEL 1. Zwiększenie integracji społecznej oraz poprawa warunków życiowych mieszkańców OR	
Kierunek działań rewitalizacyjnych	KIERUNEK DZIAŁAŃ 1.2. Ograniczenie bezrobocia oraz ubóstwa wśród mieszkańców oraz zmniejszenie emisji pyłów do atmosfery	
Podmiot realizujący projekt	Miasto Puszczykowo	
Podmioty współpracujące	Szkoły, przedszkola oraz organizacje pozarządowe	
Lokalizacja projektu	Cały obszar rewitalizacji	
Szacowana wartość projektu	60 tys. PLN (20 tys. PLN rocznie)	
Planowane źródła finansowania projektu	WFOŚiGW, środki własne Gminy	
Okres realizacji projektu	2018, 2020 oraz 2022	
Opis/zakres realizowanych zadań	<p>Projekt jest odpowiedzią na zdiagnozowaną na OR potrzebę ograniczenia w powietrzu stężenia pyłów zawieszonych PM 10 oraz stężenia pyłów zawieszonych PM 2,5. Problem tzw. niskiej emisji spowodowany jest spalaniem paliw stałych i niedozwolonych przedmiotów w piecach gospodarstw domowych na obszarze rewitalizacji. W dużej mierze wynika on z wciąż niewielkiej świadomości społecznej, dotyczącej szkodliwości takiego postępowania. Ograniczona jest także świadomość potrzeby i możliwości zmniejszania zużycia energii w gospodarstwach domowych. W ramach projektu planuje się spotkania informacyjno-edukacyjne z mieszkańcami obszaru rewitalizacji mające na celu uświadomienie im szkodliwości wpływu niskiej emisji na zdrowie i życie ludzkie, a także edukacja mieszkańców w zakresie stosowania energooszczędnych technologii, jak również oszczędzania energii. Projekt obejmie akcje informacyjne i konkursy w szkołach oraz przedszkolach.</p>	
Prognozowane rezultaty	<p>Podniesienie świadomości ekologicznej osób z obszaru rewitalizacji – objętych projektem, w ramach spotkań informacyjno-edukacyjnych będzie łącznie 300 gospodarstw domowych z OR.</p> <p>Zorganizowane zostanie 6 akcji informacyjnych i 6 konkursów w szkołach i przedszkolach.</p> <p>Obniżenie niskiej emisji.</p>	
Sposób oceny rezultatów	Raporty jakości powietrza	

PROJEKT 2.1.1.	
Tytuł projektu	Modernizacja i rozbudowa lokalnego centrum sportowo–rekreacyjnego w rejonie ul. Nowe Osiedle
Sfera oddziaływania	Techniczna
Komplementarność problemowa	Projekty: 1.1.1., 1.1.2., 2.1.2. oraz 1.1.3.
Projekt zintegrowany	☒ TAK (z projektem 1.1.3.) ☐ NIE
Cel rewitalizacji	CEL 2. Modernizacja infrastruktury społecznej na OR
Kierunek działań rewitalizacyjnych	KIERUNEK DZIAŁAŃ 2.1 Rozbudowa oraz doposażenie infrastruktury rekreacyjno–wypoczynkowej
Podmiot realizujący projekt	Miasto Puszczykowo
Podmioty współpracujące	Organizacje pozarządowe (m.in. Puszczykowskie Towarzystwo Sportowe, Las Puszczykowo)
Lokalizacja projektu	Podobszar OR nr 2
Szacowana wartość projektu	1,5 mln PLN
Planowane źródła finansowania projektu	EFRR i środki własne Gminy
Okres realizacji projektu	2018–2020
Opis/zakres realizowanych zadań	<p>Projekt jest odpowiedzią na zdiagnozowaną na OR potrzebę rozbudowy oraz doposażenia miejsc rekreacyjno–wypoczynkowych. Na bazie istniejącego kompleksu boisk „Orlik” planuje się rozszerzyć funkcje tego terenu o miejsce spotkań dla mieszkańców, zarówno o charakterze sportowym, jak i rekreacyjnym. W ramach projektu przewidziano budowę toru rowerowego typu pumptrack wraz z zagospodarowaniem terenu, modernizację istniejącego placu zabaw poprzez wymianę urządzeń, uzupełnienie wyposażenia siłowni zewnętrznej, modernizację zaplecza sanitarnego dla całego kompleksu oraz stworzenie miejsca spotkań ze stołami i ławkami. Dla całości terenu zostanie wykonany kompleksowy projekt zagospodarowania mający na celu dbałość o estetykę miejsca i poprawę jakości przestrzeni publicznej. Ważnym elementem projektu jest budowa drogi dojazdowej (ul. Nowe Osiedle – dł. ok. 250 m), która zapewni obsługę komunikacyjną i bezpieczne użytkowanie obiektu przez mieszkańców.</p> <p>Obiekt po zakończeniu prac będzie służył jako miejsce do uprawiania sportu powszechnego oraz rekreacji. Na obiekcie organizowane będą także cykliczne imprezy rekreacyjne.</p>
Prognozowane	Poprawa dostępności obiektów sportowych i miejsca integracji

rezultaty	i wypoczynku. Aktywizacja i integracja dzieci, młodzieży oraz mieszkańców OR. Szacuje się, że z obiektu korzystać będzie 700 osób, głównie z OR. Poprawa bezpieczeństwa i komfortu korzystających z obiektu. Poprawa estetyki wizualnej miejsca.
Sposób oceny rezultatów	Protokół odbioru robót. Sprawozdania z realizacji zadań – UM Puszczykowo

PROJEKT 2.1.2.	
Tytuł projektu	Zakole Warty w Puszczykowie – rozwój terenów zielonych w Miejskim Obszarze Funkcjonalnym Poznania
Sfera oddziaływania	Techniczna
Komplementarność problemowa	Projekty: 1.1.1., 1.1.2. oraz 2.1.1.
Projekt zintegrowany	☐ TAK ☒ NIE
Cel rewitalizacji	CEL 2. Modernizacja infrastruktury społecznej na OR
Kierunek działań rewitalizacyjnych	KIERUNEK DZIAŁAŃ 2.1 Rozbudowa oraz doposażenie infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej
Podmiot realizujący projekt	Miasto Puszczykowo
Podmioty współpracujące	Lokalne organizacje pozarządowe (m.in. Polski Związek Wędkarski)
Lokalizacja projektu	Podobszar OR nr 2
Szacowana wartość projektu	1,8 mln PLN
Planowane źródła finansowania projektu	Fundusz Spójności i środki własne Gminy
Okres realizacji projektu	2018–2019
Opis/zakres realizowanych zadań	Projekt jest odpowiedzią na zdiagnozowaną na OR potrzebę rozbudowy oraz doposażenia miejsc rekreacyjno-wypoczynkowych. Planowana inwestycja polega na zagospodarowaniu zalewowego terenu leżącego nad rzeką Wartą i przekształceniu go w tereny zielone, służące wypoczynkowi i rekreacji mieszkańców, a jednocześnie na poprawie jakości środowiska miejskiego Puszczykowa. Łączna powierzchnia terenów zieleni objętych pracami w ramach projektu wynosi 17,7 ha. Realizacja projektu przyczyni się też do uzyskania dodatkowej powierzchni biologicznie czynnej wielkości 0,01 ha. W ramach projektu zaplanowano wykonanie ścieżek spacerowych, plaż na brzegiem rzeki

	Warty oraz szereg prac przyrodniczych mających na celu uporządkowanie zieleni oraz jej pielęgnację. Projektuje się eliminację gatunków inwazyjnych i oczyszczenie terenu oraz wykonanie nasadzeń według kompleksowej koncepcji zagospodarowania terenu. Zaplanowano aranżację łąki kwietnej i montaż budek lęgowych dla ptaków. Projekt ma na celu poprawę estetyki miejsca spotkań i rekreacji mieszkańców i przyczyni się do wzrostu jakości życia na obszarze rewitalizowanym.
Prognozowane rezultaty	Poprawa dostępności obiektów rekreacyjnych i miejsca integracji i wypoczynku. Zwiększenie aktywności mieszkańców i czasu przebywania na świeżym powietrzu. Szacuje się, że z terenu rocznie korzystać będzie 1500 osób, w tym 800 z OR. Poprawa komfortu korzystających z terenów zielonych. Organizacja ekologicznych spotkań integracyjnych dla mieszkańców. Poprawa estetyki wizualnej miejsca.
Sposób oceny rezultatów	Protokół odbioru robót. Sprawozdania z realizacji zadań – UM Puszczykowo

PROJEKT 2.1.3.	
Tytuł projektu	Zagospodarowanie terenu przy stacji kolejowej Puszczykowo
Sfera oddziaływania	Społeczna, techniczna
Komplementarność problemowa	Projekty: 2.1.2., 2.1.4.
Projekt zintegrowany	☐ TAK ☒ NIE
Cel rewitalizacji	Cel 2. Budowa oraz modernizacja infrastruktury społecznej i środowiskowej
Kierunek działań rewitalizacyjnych	KIERUNEK DZIAŁAŃ 2.1 Budowa oraz rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej
Podmiot realizujący projekt	Miasto Puszczykowo
Podmioty współpracujące	Stowarzyszenie Metropolia Poznań
Lokalizacja projektu	Podobszar OR nr 1
Szacowana wartość projektu	4 mln zł
Planowane źródła finansowania projektu	EFRR i środki własne Gminy

Okres realizacji projektu	2018–2022
Opis/zakres realizowanych zadań	<p>W ramach projektu zaplanowano budowę parkingu Park&Ride przy stacji Puszczykowo wraz budową zaplecza sanitarnego oraz wiaty dla rowerów. Wraz z uruchomieniem Poznańskiej Kolei Metropolitalnej przy stacji Puszczykowo powstanie zintegrowany węzeł przesiadkowy. Dodatkowo zostanie wykonana droga rowerowa od granicy miasta do stacji umożliwiającą bezpieczny i wygodny przejazd cyklistom.</p> <p>Kolejnym etapem projektu będzie adaptacja budynku po nastawni kolejowej – zaprojektowano w nim siedzibę Straży Miejskiej oraz wykorzystanie pomieszczeń na potrzeby archiwum Urzędu Miejskiego. Obecną siedzibę Straży Miejskiej, po przeniesieniu jej z wcześniejszej lokalizacji w Willi Mimoza, stanowi tymczasowy obiekt zlokalizowany przy budynku Urzędu Miasta. Pomieszczenia te są niewystarczające, dlatego konieczne jest wyznaczenie nowej siedziby.</p> <p>Realizacja projektu zwiększy dostępność komunikacyjną zdiagnozowanego obszaru oraz zapewni realizację usług społecznych na tym terenie.</p>
Prognozowane rezultaty	<p>Utworzenie zintegrowanego węzła przesiadkowego.</p> <p>Zwiększenie dostępności komunikacyjnej.</p> <p>Podniesienie poziomu bezpieczeństwa i skuteczności w realizacji zadań Straży Miejskiej.</p> <p>Poprawa jakości przestrzeni miejskiej.</p>
Sposób oceny rezultatów	<p>Protokół odbioru robót.</p> <p>Sprawozdanie z realizacji zadań – UM Puszczykowo</p> <p>Sprawozdania z działalności Straży Miejskiej w Puszczykowie.</p>

PROJEKT 2.1.4.	
Tytuł projektu	Remont zabytkowych obiektów mieszkalnych i usługowych
Sfera oddziaływania	Spółeczna, techniczna
Komplementarność problemowa	Projekty: 2.1.2., 2.1.3.
Projekt zintegrowany	☐ TAK ☒ NIE
Cel rewitalizacji	Cel 2. Budowa oraz modernizacja infrastruktury społecznej i środowiskowej
Kierunek działań rewitalizacyjnych	KIERUNEK DZIAŁAŃ 2.1 Budowa oraz rozwój infrastruktury sportowo–rekreacyjnej

Podmiot realizujący projekt	Miasto Puszczykowo, właściciele prywatni
Podmioty współpracujące	Powiatowy Konserwator Zabytków w Poznaniu
Lokalizacja projektu	Podobszar OR nr 1
Szacowana wartość projektu	3 mln zł
Planowane źródła finansowania projektu	Środki własne Miasta, środki prywatne
Okres realizacji projektu	2018–2030
Opis/zakres realizowanych zadań	<p>W związku z lokalizacją na obszarze rewitalizacji wielu obiektów o charakterze zabytkowym – wpisanych do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków – i wykorzystywanych obecnie jako budynki mieszkalne projektuje się dokonać systematycznych remontów tych obiektów z zachowaniem ich charakteru i architektury.</p> <p>W ramach posiadanych środków finansowych planuje się wykonać remonty elewacji i części wspólnych budynków (dachy, klatki schodowe, korytarze) z zaakcentowaniem charakterystycznych detali i uwzględniając wytyczne konserwatorskie.</p> <p>Dodatkowym elementem projektu jest zagospodarowanie terenów wokół obiektów wraz z ich uporządkowaniem i oddaniem na cele społeczne – place zabaw, skwery.</p> <p>W ramach projektu prace zostaną przeprowadzone na następujących obiektach:</p> <ul style="list-style-type: none"> – budynki komunalne: ul. Poznańska 2 i 4 – budynki prywatne: ul. Wodziczki 1. <p>Projekt ten stanowi odpowiedź na stwierdzoną potrzebę rewitalizacyjną w sferze technicznej dla jednostki analitycznej JA4-ZOM.</p>
Prognozowane rezultaty	Poprawa jakości życia mieszkańców budynków komunalnych. Poprawa jakości przestrzeni miejskiej.
Sposób oceny rezultatów	Protokół odbioru robót. Sprawozdania z realizacji zadań – UM Puszczykowo

VI.2. Pozostałe przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Poniżej, w formie tabelarycznej przedstawiono pozostałe przedsięwzięcia rewitalizacyjne.

PRZEDSIĘWZIĘCIE 1	
Opis typu przedsięwzięcia	Modernizacja i nadanie nowych funkcji budynkowi przemysłowemu po byłej Spółdzielni Zabawkarskiej

Sfera oddziaływania	Społeczna, techniczna
Komplementarność problemowa	Projekty: 1.1.1. oraz 1.1.2.
Cel rewitalizacji	CEL 1. Zwiększenie integracji społecznej oraz poprawa warunków życiowych mieszkańców OR
Kierunek działań rewitalizacyjnych	KIERUNEK DZIAŁAŃ 1.1 Integracja osób wokół przedsięwzięć kulturalnych i sportowo–rekreacyjnych
Lokalizacja	Podobszar OR nr 2
Szacowana wartość przedsięwzięcia	2 mln PLN
Opis	Przedsięwzięcie ma na celu nadanie nowych funkcji budynkowi przemysłowemu, który obecnie nie jest wykorzystywany. Jest to największy tego typu obiekt na przedmiotowym obszarze, mający podstawowe znaczenie dla charakteru lokalnej przestrzeni. Obiekt jest własnością prywatną. Zakłada się wykonanie koncepcji funkcjonalno–przestrzennej i w dalszym etapie jej realizację. Dla właściwej realizacji przedsięwzięcia wskazana jest współpraca z lokalnym samorządem w celu jak najlepszego wykorzystania obiektu w zgodzie z potrzebami mieszkańców.
Prognozowane rezultaty	Zwiększenie atrakcyjności przestrzeni publicznej. Utworzenie nowej funkcji w budynku użyteczności publicznej. Poprawa estetyki obszaru.

VI.3. Projekty zintegrowane

W oparciu o diagnozę gminy, w dokumencie zamieszczono zarówno projekty inwestycyjne, jak i projekty o charakterze „miękkim”, wzajemnie się uzupełniające oraz mające przyczynić się do wyeliminowania lub ograniczenia zidentyfikowanych zjawisk kryzysowych na wyznaczonym obszarze rewitalizacji. Ich główne źródła finansowania stanowią: EFRR oraz EFS. W Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Puszczykowa na lata 2018–2023 wskazano projekty zintegrowane. Dotyczą one przedsięwzięć opisanych w następujących projektach:

- **1.1.3. Zajęcia sportowe i rekreacyjne dla osób wykluczonych społecznie** oraz **2.1.1. Modernizacja i rozbudowa lokalnego centrum sportowo–rekreacyjnego w rejonie ul. Nowe Osiedle**. Realizacja działań uwzględnionych w projekcie 2.1.1. polegających na modernizacji i doposażeniu miejsca sportowo–rekreacyjnego, umożliwi realizację projektu 1.1.3. polegającego na realizacji działań aktywizujących grupę mieszkańców wykluczonych społecznie. Integracja polega na tym, że realizacja projektu 1.1.3. jest niemożliwa bez wcześniejszej realizacji projektu 2.1.1.

Ponadto, ujęte w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Puszczykowa na lata 2018–2023 pozostałe **podstawowe projekty rewitalizacyjne cechują się ścisłą komplementarnością** we

wszystkich wymiarach określonych w Wytycznych Ministra Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014–2020.

VI.4. Powiązania projektów rewitalizacyjnych z wybranymi dokumentami gminnymi

Powiązania założeń projektów Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Puszczykowa na lata 2018–2023 z programem strategicznym, wyznaczonym w Strategii Rozwoju i Promocji Miasta Puszczykowo przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 12. Zbieżność celów Strategii Rozwoju i Promocji Miasta Puszczykowo z projektami LPR

Cel strategiczny Strategii	Cele operacyjne Strategii	Nazwa projektu rewitalizacyjnego
Zwiększenie atrakcyjności życia w Puszczykowie, zwłaszcza dla osób młodych	Dostępne ekonomicznie i fizycznie usługi publiczne (opieka i edukacja dzieci, komunikacja do Poznania, kultura, sport i rekreacja)	2.1.1. Modernizacja i rozbudowa lokalnego centrum sportowo–rekreacyjnego w rejonie ul. Nowe Osiedle 2.1.2. Zakole Warty w Puszczykowie – rozwój terenów zielonych w Miejskim Obszarze Funkcjonalnym Poznania 2.1.3. Zagospodarowanie terenu przy stacji kolejowej Puszczykowo
	Rozwój infrastruktury dla wszystkich pokoleń	1.1.1. Adaptacja zabytkowej willi w Puszczykowie na cele społeczno–kulturalne wraz z utworzeniem Domu Pracy Twórczej 1.1.2. Modernizacja willi Mimoza w Puszczykowie na cele społeczno–kulturalne
Rozwój działalności kreatywnej i profesjonalnej	Finansowanie lub/i wsparcie organizacyjne wybranych inicjatyw i pomysłów na innowacyjne rozwiązania świadczenia usług publicznych oraz wybranych komercyjnych	1.1.1. Adaptacja zabytkowej willi w Puszczykowie na cele społeczno–kulturalne wraz z utworzeniem Domu Pracy Twórczej 1.1.2. Modernizacja willi Mimoza w Puszczykowie na cele społeczno–kulturalne
Wzmocnienie wspólnoty mieszkańców i wytworzenie przestrzeni spotkań	Działania na rzecz osób starszych i z niepełnosprawnościami	1.1.1. Adaptacja zabytkowej willi w Puszczykowie na cele społeczno–kulturalne wraz z utworzeniem Domu Pracy Twórczej 1.1.2. Modernizacja willi Mimoza w Puszczykowie na cele społeczno–kulturalne 2.1.4. Remont zabytkowych obiektów mieszkalnych i usługowych
	Aranżacja przestrzeni spotkań	
	Odnawianie i adaptowanie pod funkcje kultury i integracji społecznej zabytkowych budynków	
Ochrona środowiska i redukcja	Poprawa stanu środowiska ze szczególnym uwzględnieniem jakości	1.2.2. Ograniczenie emisji pyłów zawieszonych do atmosfery

hałasu cywilizacyjnego	powietrza	
------------------------	-----------	--

Źródło: opracowanie własne

Kolejna tabela natomiast prezentuje zbieżności projektów Programu z podstawowymi zasadami ochrony ładu przestrzennego i zrównoważonego rozwoju Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Puszczykowo z 1998 roku.

Tabela 13. Zbieżność zadań określonych w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasto Puszczykowo z projektami LPR

Zadania określone w Studium	Nazwa projektu rewitalizacyjnego
Rozwój ekologiczny	1.2.2. Ograniczenie emisji pyłów zawieszonych do atmosfery
Rozwój kulturalny	1.1.1. Adaptacja zabytkowej willi w Puszczykowie na cele społeczno-kulturalne wraz z utworzeniem Domu Pracy Twórczej
	1.1.2. Modernizacja willi Mimoza w Puszczykowie na cele społeczno-kulturalne
Rozwój gospodarczy	2.1.3. Zagospodarowanie terenu przy stacji kolejowej Puszczykowo
	2.1.4. Remont zabytkowych obiektów mieszkalnych i usługowych

Źródło: opracowanie własne

VII. KOMPLEMENTARNOŚĆ PROJEKTÓW/PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014–2020 narzucają obowiązek ujęcia w programie rewitalizacji mechanizmów zapewnienia komplementarności między poszczególnymi projektami/przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na obszarze objętym programem rewitalizacji w następujących wymiarach: przestrzennym, problemowym, proceduralno-instytucjonalnym, międzyokresowym oraz źródeł finansowania. **Komplementarność** projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych na potrzeby opracowania programu rewitalizacji należy rozumieć jako **wzajemne dopełnianie się interwencji prowadzące do osiągnięcia wcześniej wyznaczonych celów rewitalizacji**. W Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Puszczykowa na lata 2018–2023 zapewniono komplementarność projektów rewitalizacyjnych we wszystkich wymaganych w Wytycznych wymiarach.

VII.1. Komplementarność przestrzenna

Komplementarność przestrzenna oznacza konieczność wzięcia pod uwagę podczas tworzenia i realizacji programu rewitalizacji wzajemnych powiązań pomiędzy projektami /przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi zarówno realizowanych na obszarze rewitalizacji, jak i znajdujących się poza nim, ale oddziałujących na obszar rewitalizacji. **Zapewnienie**

komplementarności przestrzennej projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych ma służyć temu, by **program rewitalizacji efektywnie oddziaływał na cały obszar rewitalizacji** (nie punktowo, w pojedynczych miejscach), poszczególne projekty rewitalizacyjne wzajemnie się dopełniały przestrzennie oraz by zachodził między nimi efekt synergii.

Ujęte w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Puszczykowa na lata 2018–2023 **projekty rewitalizacyjne, oddziaływać będą na cały obszar rewitalizacji** dzięki ich równomiernemu, przestrzennemu rozłożeniu oraz wzajemnemu „przestrzennemu dopełnianiu się”. **Zachowanie komplementarności przestrzennej wykazano** w Rozdziale VI. „Projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne”, w tabelach przedstawiających szczegółowe informacje o projektach, **w wierszu „Lokalizacja projektu”** wskazując konkretne miejsce realizacji projektów na obszarze rewitalizacji. Tym samym dowodzi się, że projekty te nie są skupione w jednym punkcie obszaru rewitalizacji (OR), lecz zlokalizowane na całym jego terytorium. Celem działań rewitalizacyjnych jest niwelowanie zdiagnozowanych problemów we wszystkich sferach i podniesienie jakości życia mieszkańców. Tym samym realizacja zaplanowanych projektów przyczyni się do ograniczenia występowania negatywnych zjawisk. Zaplanowane projekty i przedsięwzięcia nie będą przenosić problemów poza rewitalizowany obszar.

Tabela 14. Lokalizacja projektów rewitalizacyjnych

L.p.	Nazwa projektu rewitalizacyjnego	Lokalizacja	Jednostka analityczna
1.	Projekt 1.1.1. Adaptacja zabytkowej willi w Puszczykowie na cele społeczno–kulturalne wraz z utworzeniem Domu Pracy Twórczej	Podobszar OR nr 1	JA4–ZOM
2.	Projekt 1.1.2. Modernizacja willi Mimoza w Puszczykowie na cele społeczno–kulturalne	Podobszar OR nr 1	JA4–ZOM
3.	Projekt 1.1.3. Zajęcia sportowe i rekreacyjne dla osób wykluczonych społecznie	Podobszar OR nr 2	JA13–ZOM JA14–ZOM
4.	Projekt 1.2.1. Ograniczenie liczby osób bezrobotnych oraz żyjących w ubóstwie na obszarze rewitalizacji	Cały obszar rewitalizacji	JA4–ZOM JA13–ZOM JA14–ZOM
5.	Projekt 1.2.2. Ograniczenie emisji pyłów zawieszonych do atmosfery	Cały obszar rewitalizacji	JA4–ZOM JA13–ZOM JA14–ZOM
6.	Projekt 2.1.1. Modernizacja i rozbudowa lokalnego centrum sportowo–rekreacyjnego w rejonie ul. Nowe Osiedle	Podobszar OR nr 2	JA14–ZOM

7.	Projekt 2.1.2. Zakole Warty w Puszczykowie – rozwój terenów zielonych w Miejskim Obszarze Funkcjonalnym Poznania	Podobszar OR nr 2	JA13–ZOM JA14–ZOM
8.	Projekt 2.1.3. Zagospodarowanie terenu przy stacji kolejowej Puszczykowo	Podobszar OR nr 1	JA4–ZOM
9.	Projekt 2.1.4. Remont zabytkowych obiektów mieszkalnych i usługowych	Podobszar OR nr 1	JA4–ZOM
10.	Przedsięwzięcie 1. Modernizacja i nadanie nowych funkcji budynkowi przemysłowemu po byłej Spółdzielni Zabawkarskiej	Podobszar OR nr 2	JA14–ZOM

Źródło: opracowanie własne

VII.2. Komplementarność problemowa

Komplementarność problemowa oznacza konieczność realizacji takich projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które będą się **wzajemnie dopełniały tematycznie**, sprawiając, że program rewitalizacji będzie oddziaływał na obszar rewitalizacji we **wszystkich niezbędnych aspektach** (społecznym, gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno–funkcjonalnym oraz technicznym). Zapewnienie komplementarności problemowej ma **przeciwdziałać fragmentacji działań** (np. tzw. „rewitalizacji technicznej” czy „rewitalizacji społecznej” – określeń często błędnie stosowanych) koncentrując uwagę na **całościowym spojrzeniu** na przyczyny kryzysu obszaru rewitalizacji.

Poszczególne **projekty rewitalizacyjne** ujęte w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Puszczykowa na lata 2018–2023, **uzupełniają się tematycznie oraz oddziałują na obszar rewitalizacji we wszystkich niezbędnych i przedstawionych w diagnozie sferach**. Zachowanie **komplementarności problemowej wykazano** w Rozdziale VI. „Projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne”, w tabelach przedstawiających szczegółowe informacje o projektach, **w wierszu „Komplementarność problemowa”** wskazując na powiązania opisywanych projektów z innymi, konkretnymi projektami programu rewitalizacji.

VII.3. Komplementarność proceduralno–instytucjonalna

Komplementarność proceduralno–instytucjonalna oznacza konieczność takiego zaprojektowania systemu zarządzania programem rewitalizacji, który pozwoli na efektywne współdziałanie na jego rzecz różnych instytucji oraz wzajemne uzupełnianie się i spójność procedur. Dla zapewnienia **komplementarności proceduralno–instytucjonalnej** niezbędne jest **osadzenie systemu zarządzania programem rewitalizacji w przyjętym przez daną gminę systemie zarządzania w ogóle**. Zachowanie komplementarności proceduralno–instytucjonalnej wykazano w Rozdziale XI. System wdrażania, monitorowania oraz sposób modyfikacji programu rewitalizacji.

VII.4. Komplementarność międzyokresowa

Komplementarność międzyokresowa sprowadza się do **zachowania ciągłości programowej** polegającej na kontynuacji lub rozwijaniu wsparcia z polityki spójności w latach 2007–2013. W Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Puszczykowa na lata 2018–2023 jeden projekt rewitalizacyjny stanowi rozwinięcie projektu zrealizowanego w ramach polityki spójności w latach 2007–2013.

Poniżej wykazano projekt rewitalizacyjny stanowiący rozwinięcie projektu zrealizowanego w ramach polityki spójności w latach 2007–2013:

Projekt 2.1.2. Zakole Warty w Puszczykowie – rozwój terenów zielonych w Miejskim Obszarze Funkcjonalnym Poznania, stanowi rozwinięcie działań podjętych w ramach projektu „**Ochrona Nadwarciańskiego Boru Sosnowego w Wielkopolskim Parku Narodowym – ścieżka rowerowa**” (Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2007–2013). Beneficjentem działania był Wielkopolski Park Narodowy, a Puszczykowo partnerem w projekcie. Ścieżka rowerowa, która powstała w ramach realizacji projektu biegnie przez Nadwarciański Bór Sosnowy, znajdujący się na terenie Wielkopolskiego Parku Narodowego. Ścieżka połączyła Puszczykowo z Puszczykówkiem, ma długość 1,5 km i szerokość 2,5 m. Wszystkie elementy zostały zbudowane całkowicie z materiałów naturalnych. Na trasie powstało miejsce do odpoczynku, stanęły kosze i tablice edukacyjne informujące o Wielkopolskim Parku Narodowym.

VII.5. Komplementarność źródeł finansowania

Komplementarność źródeł finansowania, w kontekście polityki spójności w latach 2014–2020, oznacza, że projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne, wynikające z programu rewitalizacji opierają się na **konieczności umiejętnego uzupełniania i łączenia wsparcia** ze środków EFRR, EFS i FS z wykluczeniem ryzyka podwójnego dofinansowania. Komplementarność źródeł finansowania oznacza także **zdolność łączenia prywatnych i publicznych źródeł finansowania** projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Planowane główne źródła finansowania poszczególnych projektów rewitalizacyjnych ujętych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Puszczykowa na lata 2018–2023 przedstawiają się następująco:

- a. **EFRR**: Projekty: 1.1.1., 1.1.2., 2.1.1., 2.1.3. oraz Przedsięwzięcie 1
- b. **EFS**: Projekt 1.2.1.
- c. **Fundusz spójności**: Projekt 2.1.2.
- d. **Środki własne gminy**: Projekt 1.1.3., 2.1.4.
- e. **WFOŚiGW**: Projekt 1.2.2.

VIII. INDYKATYWNE RAMY FINANSOWE W ODNIESIENIU DO PROJEKTÓW/PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

Ramy finansowe powinny wskazywać potencjalne źródła finansowania, z których mogą być pozyskane środki na realizację projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych z indykatywnymi

wielkościami środków finansowych z różnych źródeł. Podstawą do określenia ram finansowych powinny być: zakres przedmiotowy i podmiotowy poszczególnych projektów przedsięwzięć rewitalizacyjnych, horyzont czasowy obowiązywania programu oraz przegląd instrumentów realizacyjnych występujących na szczeblach lokalnym, regionalnym oraz krajowym.

Indykatywne ramy finansowe projektów rewitalizacyjnych ujętych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Puszczykowa na lata 2018–2023 przedstawia Tabela 15.

Tabela 15. Indykatywne ramy finansowe projektów rewitalizacyjnych ujętych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Puszczykowa na lata 2018–2023

L.p.	Nazwa projektu rewitalizacyjnego	Zakres przedmiotowy projektu rewitalizacyjnego	Podmiot realizujący	Zakres czasowy	Szacunkowy koszt	Planowane źródło finansowania
1.	Projekt 1.1.1. Adaptacja zabytkowej willi w Puszczykowie na cele społeczno-kulturalne wraz z utworzeniem Domu Pracy Twórczej	Projekt jest odpowiedzią na zdiagnozowane na OR następujące potrzeby rewitalizacyjne: integracja mieszkańców wokół przedsięwzięć kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych. Projekt obejmuje utworzenie unikatowego i dostępnego nieodpłatnie miejsca aktywności twórczej i miejsca integracji społecznej dla mieszkańców, w tym w szczególności z OR i artystów z całej Polski. Ideą tych spotkań będzie dzielenie się umiejętnościami artystycznymi, rozmowy o literaturze, wspólne słuchanie poezji, muzyki, malowanie, rzeźbienie itd. Po remoncie, w jednym z salonów na dole zostanie ustawione pianino, które jest w posiadaniu fundatorki. Niezbędna jest wymiana dachu i odwilgocenie domu, a z funkcji adaptacyjnych wewnątrz budynku ważne jest urządzenie przy każdym pokoju łazienki i dostosowanie parteru dla osób niepełnosprawnych wraz z toaletą i windą na schodach wejściowych. Willa jest jednym z 19 obiektów zabytkowych nieruchomości o najwyższym znaczeniu dla gminy wpisanym do rejestru zabytków województwa wielkopolskiego w 2001 roku pod nr5/Wlkp/A jako „willa z ogrodem”. Pierwotnie spełniała funkcję letniskową, a od 1931 roku była wykorzystywana w charakterze całorocznego domu jednorodzinnego. Odrestaurowanie i zmiana funkcji na budynek użyteczności publicznej będzie nawiązaniem do tradycji Puszczykowa jako podpoznańskiego kurortu i przyczyni się do podniesienia atrakcyjności turystycznej. Dla mieszkańców OR natomiast, głównie seniorów ma to być ich drugi dom, w którego ciepłym wnętrzu będą mogli poczytać prasę, wypić kawę, spotkać się ze znajomymi, ale również nauczyć się czegoś nowego, odkryć nowe talenty i pasje twórcze.	Fundacja Przestrzeń aktywności, rozwoju i kreatywności (PARK)	2019–2021	880 tys. PLN	EFRR i środki własne Fundacji PARK i fundatorów oraz EFS
2.	Projekt 1.1.2. Modernizacja willi Mimoza w Puszczykowie na cele społeczno-kulturalne	Projekt jest odpowiedzią na zdiagnozowane na OR potrzeby rewitalizacyjne: integracja mieszkańców wokół przedsięwzięć kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych kierowanych do lokalnej społeczności, w tym dla osób w wieku poprodukcyjnym oraz modernizacja budynków mieszkalnych oraz budynków użyteczności publicznej wraz ze zmianą zagospodarowania bezpośredniego	Miasto Puszczykowo	2018–2019	4,5 mln PLN	EFRR i środki własne Gminy

L.p.	Nazwa projektu rewitalizacyjnego	Zakres przedmiotowy projektu rewitalizacyjnego	Podmiot realizujący	Zakres czasowy	Szacunkowy koszt	Planowane źródło finansowania
		otoczenia oraz nadanie im nowych funkcji społecznych. Projekt obejmuje kompleksowy remont zabytkowej willi Mimoza uwzględniający wytyczne Powiatowego Konserwatora Zabytków w Poznaniu i w maksymalnym stopniu zapewniający zachowanie historycznego charakteru obiektu i parametrów zabudowy. Wraz z remontem obiektu przewiduje się też zmianę sposobu zagospodarowania terenu wokół budynku i otwarcie przestrzeni publicznej. W wyremontowanym obiekcie będą odbywać się warsztaty kulturalne, spotkania z interesującymi ludźmi oraz na bazie zgłaszanego zainteresowania grupy zajęć tematycznych. Biblioteka zapewni również możliwość zamówienia i odbioru książek w obiekcie.				
3.	Projekt 1.1.3. Zajęcia sportowe i rekreacyjne dla osób wykluczonych społecznie	Projekt jest odpowiedzią na zdiagnozowaną na OR potrzebę integracji mieszkańców wokół przedsięwzięć kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych kierowanych do lokalnej społeczności, w tym dla osób w wieku poprodukcyjnym. Projekt zakłada kształtowanie wśród mieszkańców OR właściwych postaw związanych ze zdrowym stylem życia oraz zaangażowaniem w działania lokalnej społeczności i sprowadzać się będzie do organizacji: zajęć sportowo–rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży przez specjalnie zaangażowanego animatora/trenera, cyklicznych turniejów sportowych i zabaw dla dzieci, angażujących i integrujących społeczność lokalną oraz okazjonalnych imprez i spotkań dla dorosłych, w tym seniorów. Realizacja ww. przedsięwzięć odbywać się będzie w zmodernizowanym centrum sportowo–rekreacyjnym w rejonie ul. Nowe Osiedle.	Miasto Puszczykowo	2020–2023	80 tys. PLN (20 tys. PLN rocznie)	Środki własne Gminy
4.	Projekt 1.2.1. Ograniczenie liczby osób bezrobotnych oraz żyjących w ubóstwie na obszarze rewitalizacji	Projekt jest odpowiedzią na zdiagnozowane na OR następujące potrzeby rewitalizacyjne: zmniejszenie liczby osób pozostających bez pracy oraz ograniczenie ubóstwa wśród mieszkańców i polega na uruchomieniu działań zmierzających do wsparcia i aktywizacji następujących grup osób bezrobotnych i korzystających z opieki społecznej: osób z wykształceniem podstawowym oraz średnim. Projekt realizowany będzie przez 6 lat. Prowadzone w ramach niego działania będą ściśle powiązane z deficytami oraz potrzebami wynikającymi z diagnozy. Łącznie projektem objęte będzie średnio ok. 25 osób rocznie.	Miasto Puszczykowo	2018–2023	180 tys. PLN (30 tys. PLN rocznie)	EFS i środki własne miasta
5.	Projekt 1.2.2.	Projekt jest odpowiedzią na zdiagnozowaną na OR potrzebę ograniczenia w	Miasto	2018, 2020	60 tys. PLN	WFOŚiGW,

L.p.	Nazwa projektu rewitalizacyjnego	Zakres przedmiotowy projektu rewitalizacyjnego	Podmiot realizujący	Zakres czasowy	Szacunkowy koszt	Planowane źródło finansowania
	Ograniczenie emisji pyłów zawieszonych do atmosfery	powietrza stężenia pyłów zawieszonych PM 10 oraz stężenia pyłów zawieszonych PM 2,5. Problem tzw. niskiej emisji spowodowany jest spalaniem paliw stałych i niedozwolonych przedmiotów w piecach gospodarstw domowych na obszarze rewitalizacji. W dużej mierze wynika on z wciąż niewielkiej świadomości społecznej, dotyczącej szkodliwości takiego postępowania. Ograniczona jest także świadomość potrzeby i możliwości zmniejszania zużycia energii w gospodarstwach domowych. W ramach projektu planuje się spotkania informacyjno–edukacyjne z mieszkańcami obszaru rewitalizacji mające na celu uświadomienie im szkodliwości wpływu niskiej emisji na zdrowie i życie ludzkie, a także edukacja mieszkańców w zakresie stosowania energooszczędnych technologii, jak również oszczędzania energii. Projekt obejmie akcje informacyjne i konkursy w szkołach oraz przedszkolach.	Puszczkowo	oraz 2022	(20 tys. PLN rocznie)	środki własne Gminy
6.	Projekt 2.1.1. Modernizacja i rozbudowa lokalnego centrum sportowo–rekreacyjnego w rejonie ul. Nowe Osiedle	Projekt jest odpowiedzią na zdiagnozowaną na OR potrzebę rozbudowy oraz doposażenia miejsc rekreacyjno–wypoczynkowych. Na bazie istniejącego kompleksu boisk „Orlik” planuje się rozszerzyć funkcje tego terenu o miejsce spotkań dla mieszkańców, zarówno o charakterze sportowym, jak i rekreacyjnym. W ramach projektu przewidziano budowę toru rowerowego typu pumptrack wraz z zagospodarowaniem terenu, modernizację istniejącego placu zabaw poprzez wymianę urządzeń, uzupełnienie wyposażenia siłowni zewnętrznej, modernizację zaplecza sanitarnego dla całego kompleksu oraz stworzenie miejsca spotkań ze stołami i ławkami. Dla całości terenu zostanie wykonany kompleksowy projekt zagospodarowania mający na celu dbałość o estetykę miejsca i poprawę jakości przestrzeni publicznej. Ważnym elementem projektu jest budowa drogi dojazdowej (ul. Nowe Osiedle – dł. ok. 250 m), która zapewni obsługę komunikacyjną i bezpieczne użytkowanie obiektu przez mieszkańców. Obiekt po zakończeniu prac będzie służył jako miejsce do uprawiania sportu powszechnego oraz rekreacji. Na obiekcie organizowane będą także cykliczne imprezy rekreacyjne.	Miasto Puszczkowo	2018–2020	1,5 mln PLN	EFRR i środki własne Gminy
7.	Projekt 2.1.2. Zakole Warty w Puszczkowie – rozwój terenów	Projekt jest odpowiedzią na zdiagnozowaną na OR potrzebę rozbudowy oraz doposażenia miejsc rekreacyjno–wypoczynkowych. Planowana inwestycja polega na zagospodarowaniu zalewowego terenu leżącego nad rzeką Wartą i	Miasto Puszczkowo	2018–2019	1,8 mln PLN	Fundusz Spójności i

L.p.	Nazwa projektu rewitalizacyjnego	Zakres przedmiotowy projektu rewitalizacyjnego	Podmiot realizujący	Zakres czasowy	Szacunkowy koszt	Planowane źródło finansowania
	zielonych w Miejskim Obszarze Funkcjonalnym Poznania	przekształceniu go w tereny zielone, służące wypoczynkowi i rekreacji mieszkańców, a jednocześnie na poprawie jakości środowiska miejskiego Puszczykowa. Łączna powierzchnia terenów zieleni objętych pracami w ramach projektu wynosi 17,7 ha. Realizacja projektu przyczyni się też do uzyskania dodatkowej powierzchni biologicznie czynnej wielkości 0,01 ha. W ramach projektu zaplanowano wykonanie ścieżek spacerowych, plaż na brzegiem rzeki Warty oraz szereg prac przyrodniczych mających na celu uporządkowanie zieleni oraz jej pielęgnację. Projektuje się eliminację gatunków inwazyjnych i oczyszczenie terenu oraz wykonanie nasadzeń według kompleksowej koncepcji zagospodarowania terenu. Zaplanowano aranżację łąki kwietnej i montaż budek lęgowych dla ptaków. Projekt ma na celu poprawę estetyki miejsca spotkań i rekreacji mieszkańców i przyczyni się do wzrostu jakości życia na obszarze rewitalizowanym.				środki własne Gminy
8.	PROJEKT 2.1.3. Zagospodarowanie terenu przy stacji kolejowej Puszczykowo	W ramach projektu zaplanowano budowę parkingu Park&Ride przy stacji Puszczykowo wraz budową zaplecza sanitarnego oraz wiaty dla rowerów. Wraz z uruchomieniem Poznańskiej Kolei Metropolitalnej przy stacji Puszczykowo powstanie zintegrowany węzeł przesiadkowy. Dodatkowo zostanie wykonana droga rowerowa od granicy miasta do stacji. Kolejnym etapem projektu będzie adaptacja budynku po nastawni kolejowej – zaprojektowano w nim siedzibę Straży Miejskiej oraz wykorzystanie pomieszczeń na potrzeby archiwum Urzędu Miejskiego. Realizacja projektu zwiększy dostępność komunikacyjną zdiagnozowanego obszaru oraz zapewni realizację usług społecznych na tym terenie.	Miasto Puszczykowo	2018–2022	4 mln zł	EFRR i środki własne Gminy
9.	PROJEKT 2.1.4. Remont zabytkowych obiektów mieszkalnych i usługowych	W związku z lokalizacją na obszarze rewitalizacji wielu obiektów o charakterze zabytkowym – wpisanych do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków – i wykorzystywanych obecnie jako budynki mieszkalne projektuje się dokonać systematycznych remontów tych obiektów z zachowaniem ich charakteru i architektury. W ramach posiadanych środków finansowych planuje się wykonać remonty elewacji i części wspólnych budynków (dachy, klatki schodowe, korytarze) z	Miasto Puszczykowo, właściciele prywatni	2018–2030	3 mln zł	środki własne Gminy, środki prywatne

L.p.	Nazwa projektu rewitalizacyjnego	Zakres przedmiotowy projektu rewitalizacyjnego	Podmiot realizujący	Zakres czasowy	Szacunkowy koszt	Planowane źródło finansowania
		zaakcentowaniem charakterystycznych detali i uwzględniając wytyczne konserwatorskie. Dodatkowym elementem projektu jest zagospodarowanie terenów wokół obiektów wraz z ich uporządkowaniem i oddaniem na cele społeczne – place zabaw, skwery.				
10.	Przedsięwzięcie 1. Modernizacja i nadanie nowych funkcji budynkowi przemysłowemu po byłej Spółdzielni Zabawkarskiej	Przedsięwzięcie ma na celu nadanie nowych funkcji budynkowi przemysłowemu, który obecnie nie jest wykorzystywany. Jest to największy tego typu obiekt na przedmiotowym obszarze, mający podstawowe znaczenie dla charakteru lokalnej przestrzeni. Obiekt jest własnością prywatną. Zakłada się wykonanie koncepcji funkcjonalno-przestrzennej i w dalszym etapie jej realizację. Dla właściwej realizacji przedsięwzięcia wskazana jest współpraca z lokalnym samorządem w celu jak najlepszego wykorzystania obiektu w zgodzie z potrzebami mieszkańców.	Podmiot prywatny	2020–2025	2 mln PLN	EFRR i środki prywatne
Podsumowanie ram finansowych projektów podstawowych					16 mln PLN	
Podsumowanie ram finansowych przedsięwzięć					2 mln PLN	
Ramy finansowe Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Puszczykowa na lata 2018–2023, w tym:					18 mln PLN	

Źródło: opracowanie własne

IX. STRATEGICZNA OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO (SOOŚ).

Obowiązek przeprowadzenia SOOŚ nakłada Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Określa ona rodzaje dokumentów, dla których wymagane jest przeprowadzanie oceny oraz zasady jej przeprowadzania lub odstąpienia od niej.

W opinii organu przygotowującego projekt Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Puszczykowa na lata 2018-2023, nie stanowi on dokumentu wymagającego przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, ponieważ realizacja postanowień dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko. Biorąc pod uwagę powyższe stanowisko, na podstawie art. 57 ust. 1 pkt 2 zwrócono się z prośbą do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu o uzgodnienie braku konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Puszczykowa na lata 2018-2023. Zgodnie z art. 49 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, przedstawiono stosowne uzasadnienie w tym zakresie.

X. USPOŁECZNIE NIE PROGRAMU REWITALIZACJI

Obowiązek uspołecznienia programu rewitalizacji wynika z Wytocznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014–2020. Partycypacja społeczna musi zostać uwzględniona na każdym etapie prac nad programem (diagnozowanie, programowanie, wdrażanie oraz monitorowanie).

X.1. Diagnozowanie

Diagnoza miasta Puszczykowa, w tym diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych miała na celu wyznaczenie obszaru zdegradowanego (OZ) oraz obszaru rewitalizacji (OR). Po dokonaniu diagnozy i wyznaczeniu obszaru rewitalizacji (OR), przeprowadzone zostały w dniach od 9 – 23 lutego 2018 r. konsultacje społeczne dokumentu, w oparciu o Uchwałę Rady Miejskiej w sprawie prowadzenia konsultacji społecznych. Projekt diagnozy udostępniony został mieszkańcom poprzez publikację na stronie internetowej miasta oraz wyłożony został do wglądu w Urzędzie Miejskim. W ramach konsultacji zbierano opinie i wnioski w formie elektronicznej oraz papierowej. Ponadto, dokument diagnozy omówiono w dniu 23 stycznia 2018 r. podczas posiedzenia Komisji Budżetu i Rozwoju Miasta Rady Miasta Puszczykowa. W wyniku przeprowadzonych konsultacji społecznych **wpłynęła jedno pismo z uwagami**, odnośnie opracowanej diagnozy gminy, w tym diagnozy czynników i zjawisk kryzysowych w gminie, w szczególności dotyczące wyznaczonego obszaru rewitalizacji (OR) – **zostały one uwzględnione w końcowym dokumencie**. Ponadto, w ramach **pogłębianej diagnozy obszaru rewitalizacji (OR)** wykorzystano narzędzia będące jednocześnie dojrzałymi formami partycypacji społecznej, tj. **wywiady z przedstawicielami lokalnej społeczności oraz spacer studyjny po wyznaczonym**

obszarze rewitalizacji, szczegółowo opisane w punktach: III.5.1. oraz III.5.2. **Wnioski, dodatkowe informacje oraz uwagi** z wywiadów i spaceru studyjnego **uwzględniono i opisano** w punkcie III.6 **Skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych oraz lokalne potencjały obszaru rewitalizacji**.

X.2. Programowanie

Ważnym elementem opracowania projektu Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Puszczykowa na lata 2018-2023 było aktywne uczestnictwo społeczności lokalnej. Projekt programu poddany został konsultacjom społecznym w dniach od 14-23 marca 2018 r. w oparciu o uchwałę Rady Miejskiej w sprawie prowadzenia konsultacji społecznych. Dokument programu rewitalizacji Miasta Puszczykowa udostępniony został mieszkańcom poprzez publikację na stronie internetowej miasta oraz wyłożony został do wglądu w Urzędzie Miejskim. W ramach konsultacji zbierano opinie i wnioski w formie elektronicznej oraz papierowej. W wyniku przeprowadzonych konsultacji społecznych wpłynął jeden wniosek, w całości uwzględniony w projekcie Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Puszczykowa na lata 2018-2023.

X.3. Wdrażanie oraz monitorowanie programu rewitalizacji

Partycypacja społeczna uwzględniona została również w procesie wdrażania oraz monitorowania Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Puszczykowa na lata 2018-2023. Powołany został **Zespół ds. Rewitalizacji**, składający się z szerokiego grona osób reprezentujących różne dziedziny aktywności zawodowej i społecznej, którego zadaniem jest zarządzanie całym procesem rewitalizacji w gminie, w tym wdrażanie oraz monitorowanie programu. Więcej informacji na temat Zespołu przedstawiono w kolejnym rozdziale.

XI. SYSTEM WDRAŻANIA, MONITOROWANIA ORAZ SPOSÓB MODYFIKACJI PROGRAMU REWITALIZACJI

Wieloaspektowość procesu rewitalizacji wymaga osadzenia rewitalizacji w ogólnym systemie zarządzania rozwojem gminy oraz określenia kluczowych elementów jakimi są: system wdrażania, monitorowania i modyfikacji programu rewitalizacji. Umożliwia to z jednej strony skuteczną i efektywną realizację programu, z drugiej strony natomiast pozwala na optymalne wykorzystanie środków finansowych w celu zmaksymalizowania spodziewanych efektów. Ponadto, kompleksowy monitoring zapewnia również odpowiednią ocenę aktualności dokumentu oraz stopnia jego realizacji.

Program rewitalizacji powinien być dokumentem „żywym”, podstawowym planem działania, wyznaczającym kluczowe kierunki rewitalizacji i wskazującym sposoby osiągnięcia założonych celów. Aby zaakceptowane przez radę gminy zapisy programu były realizowane, niezbędny jest organ odpowiedzialny za kompleksowy proces zarządzania procesem rewitalizacji. **Organem tym jest Burmistrz Miasta Puszczykowa**, który realizował będzie powyższe zadania za pośrednictwem **Zespołu ds. Rewitalizacji**. Zespół ten będzie **zarządzał całym procesem**

rewitalizacji w gminie, tj. wdrażaniem, monitorowaniem oraz przygotowaniem niezbędnych modyfikacji dokumentu.

Członkowie Zespołu, w tym partnerzy społeczno-gospodarczy, reprezentują różne dziedziny aktywności zawodowej i społecznej oraz posiadają odpowiednie kwalifikacje i doświadczenie, co gwarantuje sprawne i kompleksowe zarządzanie procesem rewitalizacji w mieście, w szczególności **wdrażanie programu rewitalizacji**. W jego skład wchodzi: reprezentant Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, reprezentant Biblioteki Miejskiej, przedstawiciel Rady Miejskiej, przedstawiciel mieszkańców terenów objętych programem rewitalizacji a także trzech pracowników Urzędu Miejskiego. Łącznie w skład Zespołu **wchodzi 7 osób**. Całość prac tego gremium koordynuje przewodniczący. Zespół odbywa regularne spotkania.

Kluczowym elementem kompleksowego zarządzania procesem rewitalizacji w gminie jest **system monitorowania** rewitalizacji. Zasady programowania i wsparcia rewitalizacji w ramach WRPO 2014+ wskazują, jak należy monitorować realizację uchwalonego programu rewitalizacji. Stosując się do zapisów tam przedstawionych, system monitorowania Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Puszczykowa na lata 2018-2023 przedstawia się następująco i dotyczy następujących płaszczyzn:

1. monitorowania podstawowych parametrów programu na etapie przyjęcia oraz późniejszych jego aktualizacji (m.in. ludność, powierzchnia oraz przestrzenny obraz obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, lista projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych zapisanych w programie wraz z podaniem szacowanych kosztów oraz przewidywanych rezultatów, ramy finansowe programu wraz z prognozowanym montażem finansowym),
2. monitorowania stopnia realizacji celów określonych w programie (co najmniej raz na dwa lata),
3. monitorowania skutków realizacji programu, poprzez analizę poziomu wskaźników wykorzystywanych na etapie delimitacji obszaru rewitalizacji – wskaźniki stanu kryzysowego (co najmniej raz na dwa lata od momentu przyjęcia dokumentu do końca okresu obowiązywania),

Tabela 16. Wskaźniki wykorzystywane na etapie delimitacji obszaru rewitalizacji (OR)

L.p.	Wskaźnik przyjęty do analizy	Wartość bazowa wskaźnika dla JA	Wartość bazowa wskaźnika dla OR	Szacowana wartość wskaźnika w 2023 roku
SFERA SPOŁECZNA				
1.	Odsetek osób bezrobotnych w danej jednostce analitycznej w stosunku do liczby mieszkańców danej jednostki analitycznej w 2016 r.	JA4–ZOW 2,6% JA13–ZOM 2,5% JA14–ZOM 2,8%	2,7%	1,9%
2.	Odsetek osób pobierających zasiłki (pomoc finansowa i rzeczowa) oraz zasiłki stałe w 2016 r. w danej jednostce analitycznej w stosunku do liczby mieszkańców danej jednostki analitycznej.	JA4–ZOW 3,2% JA13–ZOM 1,3% JA14–ZOM 1,8%	2,0%	1,4%
SFERA ŚRODOWISKOWA				
3.	Stężenie w powietrzu pyłów zawieszonych PM 10 oraz PM 2,5.	JA4–ZOW > 100% JA13–ZOM > 100% JA14–ZOM > 100%	> 100%	< 100%

Źródło: opracowanie własne

- bieżącego monitorowania poziomu wdrażania programu – aktualizowana na bieżąco będzie lista przyjętych w programie przedsięwzięć podstawowych i uzupełniających ze statusem: „zakładane do realizacji”, „w trakcie realizacji” lub „zrealizowane”, w zależności od aktualnego postępu rzeczowego, wraz z podaniem poniesionych kosztów, montażu finansowego, a także ewentualnych rezultatów ich wdrożenia – efekty rzeczowe.

Monitorowanie ww. płaszczyzn, prowadzone przez Zespół ds. Rewitalizacji, sprowadzać się będzie m.in. do przygotowania w cyklach minimum dwuletnich sprawozdań/raportów z realizacji programu, służących ocenie jego aktualności, stopnia skuteczności i efektywności przyjętych działań rewitalizacyjnych. Zgodnie z zapisami Zasad programowania i wsparcia rewitalizacji w ramach WRPO 2014+, sprawozdania/raporty, zawierające m.in. informacje w zakresie wskaźników stanu kryzysowego, postępu rzeczowego i finansowego projektów rewitalizacyjnych oraz stopnia realizacji celów określonych w programie, przekazywane będą do Departamentu Polityki Regionalnej UMWW w Poznaniu, co dwa lata, począwszy od początku 2018 roku (kolejne na początku 2020, 2022 i 2024 roku). Podstawą opracowania sprawozdań/raportów z realizacji programu będzie „Formularz efektów monitorowania programów rewitalizacji”, stanowiący Załącznik nr 4. do Zasad programowania i wsparcia rewitalizacji w ramach WRPO 2014+.

W wyniku kompleksowego monitorowania rewitalizacji, zmieniających się uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych oraz zgłaszanych potrzeb, może zaistnieć potrzeba modyfikacji zapisów programu rewitalizacji, w szczególności dotyczących projektów i przedsięwzięć

rewitalizacyjnych. Za przygotowanie niezbędnych **modyfikacji programu** odpowiedzialny jest organ wykonawczy gminy – **Burmistrz Miasta Puszczykowa**, który przy udziale **Zespołu ds. Rewitalizacji**, oceni zasadność oraz możliwość wprowadzenia korekt. W przypadku uznania korekt za zasadne, Zespół zastosuje procedurę wprowadzania zmian, tożsamą z procedurą przy tworzeniu programu, w szczególności uwzględniającą dojrzałe formy partycypacji społecznej oraz strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko.

Spis tabel

Tabela 1. Szczegółowe dane dotyczące wyznaczonych jednostek analitycznych (JA)	18
Tabela 2. Dane dotyczące wybranych wskaźników do analizy oraz źródła danych	24
Tabela 3. Dane dotyczące wartości referencyjnych oraz „wartości kryzysowych” wskaźników wybranych do analizy	26
Tabela 4. Wartości wskaźników wybranych do analizy w sferze społecznej w poszczególnych jednostkach analitycznych.....	27
Tabela 5. Wartości wskaźnika wybranego do analizy w sferze gospodarczej w poszczególnych jednostkach analitycznych.	34
Tabela 6. Wartości wskaźnika wybranego do analizy w sferze środowiskowej w poszczególnych jednostkach analitycznych.	37
Tabela 7. Dostępność infrastruktury technicznej, społecznej oraz komunikacyjnej w sferze przestrzenno – funkcjonalnej w poszczególnych jednostkach analitycznych	41
Tabela 8. Wartości wskaźnika wybranego do analizy w sferze technicznej w poszczególnych jednostkach analitycznych.....	48
Tabela 9. Szczegółowe dane dotyczące występowania negatywnych zjawisk w analizowanych sferach ..	51
Tabela 10. Szczegółowe dane dotyczące zamieszkałych jednostek analitycznych (JA) wchodzących w skład wyznaczonego obszaru zdegradowanego (OZ).....	52
Tabela 11. Szczegółowe dane dotyczące jednostek analitycznych (JA) wchodzących w skład wyznaczonego obszaru rewitalizacji (OR).....	54
Tabela 12. Zbieżność celów Strategii Rozwoju i Promocji Miasta Puszczykowo z projektami LPR.....	76
Tabela 13. Zbieżność zadań określonych w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasto Puszczykowo z projektami LPR	77
Tabela 14. Lokalizacja projektów rewitalizacyjnych.....	78
Tabela 15. Indykatywne ramy finansowe projektów rewitalizacyjnych ujętych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Puszczykowa na lata 2018–2023.....	82
Tabela 17. Wskaźniki wykorzystywane na etapie delimitacji obszaru rewitalizacji (OR).....	90

Spis rycin

Rycina 1. Podział miasta na jednostki analityczne (JA)	19
Rycina 2. Odsetek osób bezrobotnych w poszczególnych jednostkach analitycznych w 2016 r.	28
Rycina 3. Odsetek osób pobierających zasiłki (pomoc finansowa i rzeczowa, w tym zasiłki stałe) w poszczególnych jednostkach analitycznych w 2016 r.....	29
Rycina 4. Odsetek nałożonych mandatów karnych w poszczególnych jednostkach analitycznych w 2016 r.	30
Rycina 5. Frekwencja w wyborach w poszczególnych jednostkach analitycznych w 2015 r.	31
Rycina 6. Odsetek osób w wieku poprodukcyjnym w poszczególnych jednostkach analitycznych w 2016 r.	32
Rycina 7. Jednostki analityczne oznaczone jako kryzysowe w sferze społecznej.	33
Rycina 8. Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców w poszczególnych jednostkach analitycznych (grudzień 2017 r.)	35
Rycina 9. Jednostki analityczne oznaczone jako kryzysowe w sferze gospodarczej.	36
Rycina 10. Poziom stężenia pyłów zawieszonych PM 10 w poszczególnych jednostkach analitycznych (styczeń 2018 r.)	38

Rycina 11. Poziom stężenia pyłów zawieszonych PM 2,5 w poszczególnych jednostkach analitycznych (styczeń 2018 r.)	39
Rycina 12. Jednostki analityczne oznaczone jako kryzysowe w sferze środowiskowej.	40
Rycina 13. Dostępność obiektów kultury lub innych miejsc integracji społecznej do 1 km od miejsca zamieszkania w poszczególnych jednostkach analitycznych.....	43
Rycina 14. Dostępność przedszkola do 0,5 km od miejsca zamieszkania w poszczególnych jednostkach analitycznych.	44
Rycina 15. Dostępność obiektów sportowych do 1 km od miejsca zamieszkania w poszczególnych jednostkach analitycznych.....	45
Rycina 16. Dostępność przystanku komunikacji publicznej do 1 km od miejsca zamieszkania w poszczególnych jednostkach analitycznych.....	46
Rycina 17. Jednostki analityczne oznaczone jako kryzysowe w sferze przestrzenno – funkcjonalnej.....	47
Rycina 18. Odsetek obiektów budowlanych w złym stanie technicznym w poszczególnych jednostkach analitycznych.	49
Rycina 19. Jednostki analityczne oznaczone jako kryzysowe w sferze technicznej.	50
Rycina 20. Wyznaczony obszar zdegradowany (OZ) w mieście Puszczykowo.	53
Rycina 21. Wyznaczony obszar rewitalizacji (OR) w mieście Puszczykowo.....	56